

NLB BANKA A.D., BEOGRAD

**IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA I
FINANSIJSKI IZVEŠTAJI ZA GODINU
KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

SADRŽAJ:

STRANA

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 2
BILANS USPEHA	3
IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU	4
BILANS STANJA	5
IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU	6
IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE	7 - 8
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE	9 - 107
PRILOG: GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA BANKE „NLB BANKA“ A.D., BEOGRAD

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja banke „NLB BANKA“ a.d., Beograd, (u daljem tekstu: Banka), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2018. godine i odgovarajući bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, kao i izveštaj o promenama na kapitalu, kao i izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan, pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz redovni godišnji finansijski izveštaj.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo Banke je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne za pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da, na osnovu izvršene revizije, izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izveštajima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo etičkih zahteva i da reviziju planiramo i obavimo na način koji nam omogućuje da steknemo razumni nivo uveravanja da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju prikupljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima datim u finansijskim izveštajima. Izbor postupaka zavisi od revizorskog prosuđivanja, uključujući procenu rizika od nastanka materijalno značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izveštajima, bilo da je u pitanju kriminalna radnja ili greška. Prilikom procene rizika revizor uzima u obzir interne kontrole relevantne za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja Banke, u cilju odabira adekvatnih revizorskih procedura u datim okolnostima, ali ne i za izražavanje mišljenja o efektivnosti internih kontrola Banke. Revizija, takođe, obuhvata ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivosti računovodstvenih procena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dovoljni i adekvatni da obezbede osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (Nastavak)

Mišljenje

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji objektivno i istinito, po svim bitnim pitanjima, prikazuju finansijsku poziciju banke „NLB BANKA“ a.d., Beograd na dan 31. decembra 2018. godine, rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu završenu na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Skretanje pažnje

Banka je u tekućem izveštajnom periodu otpočela sa primenom standarda MSFI 9 – *Finansijski instrumenti*. U skladu sa navedenim standardom, Banka je odabrala opciju bez promene uporednih podataka za 2017. godinu, te su uporedni podaci prikazani u skladu sa MRS 39 – *Finansijski instrumenti – priznavanje i odmeravanje*.

Efekte usklađivanja knjigovodstvene vrednosti finansijskih sredstava i obaveza na datum prve primene standarda su priznati na teret nerasporedjene dobiti i obelodanjeni su u Napomeni 2.5. uz finansijske izveštaje.

Naše mišljenje ne sadrži rezervu po navedenom pitanju.

Ostala pitanja

Finansijski izveštaji Banke za 2017. godinu su bili predmet revizije od strane drugog revizora, koji je u svom Izveštaju od 21. marta 2018. godine izrazio mišljenje bez rezerve na predmetne finansijske izveštaje.

Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima

Banka je odgovorna za sastavljanje Godišnjeg izveštaja o poslovanju, u skladu sa zahtevom Zakona o računovodstvu Republike Srbije (Službeni glasnik Republike Srbije broj 62/2013 i 30/2018). Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o usklađenosti Godišnjeg izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima za poslovnu 2018. godinu. U vezi sa tim, naši postupci se sprovode u skladu sa Međunarodnim standardom revizije 720 – *Odgovornost revizora u vezi sa ostalim informacijama* u dokumentima koji sadrže finansijske izveštaje koji su bili predmet revizije, i ograničeni smo na ocenu usaglašenosti izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima.

Po našem mišljenju, finansijske informacije prikazane u Godišnjem izveštaju o poslovanju su, po svim materijalno značajnim pitanjima, usklađene sa finansijskim izveštajima Banke za godinu koja se završila na dan 31. decembra 2018. godine.

Beograd, 15. mart 2019. godine

Petar Grubor
Ovlašćeni revizor

TC Stari Merkator | Palmira Toljatija 5/III | 11070 Novi Beograd | Republika Srbija | Tel/fax: +381 11 30 18 445
www.pkf.rs | mat.br. 08752524 | PIB 102397694 | t.r. 285-201100000084-52 Sberbank | šifra delatnosti 6920

PKF d.o.o. je članica PKF International Limited familije pravno nezavisnih firmi i ne prihvata bilo kakvu odgovornost i obaveze proistekle delovanjem ili nedelovanjem pojedinačnih članica ili korespondentskih firmi.

PKF d.o.o. is a member firm of the PKF International Limited family of legally independent firms and does not accept any responsibility or liability for the actions or inactions of any individual member or correspondent firm or firms.

BILANS USPEHA ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

u 000 RSD

	Broj napomene	2018.	2017.
Prihodi od kamata	6	2.737.666	2.366.354
Rashodi od kamata	6	(399.690)	(223.472)
Neto prihod po osnovu kamata		2.337.976	2.142.882
Prihodi od naknada i provizija	7	783.947	693.169
Rashodi naknada i provizija	7	(168.247)	(176.431)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		615.700	516.738
Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	8	(16.789)	(22.270)
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	9	66.391	94.226
Neto prihod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	10	160.581	5.711
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj rednosti	11	5.947	-
Ostali poslovni prihodi	12	48.841	27.735
Ukupan neto poslovni prihod		3.218.647	2.765.022
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	13	(1.043.513)	(957.928)
Troškovi amortizacije	14	(145.061)	(155.963)
Ostali prihodi	15	28.335	477.063
Ostali rashodi	16	(1.436.386)	(1.679.527)
Dobitak pre oporezivanja		622.022	448.667
Porez na dobitak	26	(177)	(3.630)
Dobitak po osnovu odloženih poreza	26	-	-
Gubitak po osnovu odloženih poreza	26	(1.029)	(2.463)
Dobitak nakon oporezivanja		620.816	442.574
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja		-	-
Rezultat perioda – dobitak		620.816	442.574

Beograd, 15. mart 2019. godine

Ivana Kappenmann
Izvršni direktor službe za finansijsko
računovodstvo i kontroling

Vlastimir Vuković
Član Izvršnog odbora nadležan za
biznis segment

Branko Greganović
Predsednik Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

	u 000 RSD	
	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
DOBITAK PERIODA	620.816	442.574
<i>Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>		
Povećanje revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine i osnovnih sredstava	-	19.160
Smanjenje revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine i osnovnih sredstava	(35.924)	-
Aktuarski dobici (gubici)	6.608	6.982
Pozitivni efekti promene vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	1.094	-
<i>Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>		
Pozitivni efekti promene vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	60.409	-
Negativni efekti promene vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	(26.749)
Dobitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	-	5.313
Gubitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	(3.146)	-
Ukupan ostali rezultat perioda	29.041	4.706
UKUPAN REZULTAT PERIODA	649.857	447.280
Pripisuje se:		
Akcionarima matičnog pravnog lica	649.857	447.280

Beograd, 15. mart 2019. godine

 Ivana Kappenmann
 Izvršni direktor službe za finansijsko računovodstvo i kontroling

 Vlastimir Vuković
 Član Izvršnog odbora nadležan za biznis segment

 Branko Greganović
 Predsednik Izvršnog odbora

BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBAR 2018. GODINE

u 000 RSD

	Broj napomene	Stanje na dan 31.12.2018.	Stanje na dan 31.12.2017.
Sredstva			
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	17	6.759.532	5.854.416
Potraživanja po osnovu derivata	18	18	553
Hartije od vrednosti	19	6.900.942	6.718.238
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	20	4.244.009	1.303.754
Kredit i potraživanja od komitenata	21	37.566.090	28.231.295
Nematerijalna imovina	23	286.994	252.845
Nekretnine, postrojenja i oprema	24	563.011	611.775
Investicione nekretnine	25	262.988	273.444
Odložena poreska sredstva	26	15.262	44.231
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	27	311.355	311.170
Ostala sredstva	28	549.394	519.595
Ukupno aktiva		57.459.595	44.121.316
Obaveze			
Obaveze po osnovu derivata	18	5.049	12.382
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	29	7.650.505	5.333.953
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	30	40.770.641	30.473.287
Rezervisanja	31	476.034	536.494
Tekuće poreske obaveze	26	177	3.630
Odložene poreske obaveze	26	0	18.799
Ostale obaveze	32	475.031	354.431
Ukupno obaveze		49.377.437	36.732.976
Kapital			
Akcijski kapital	33	6.237.472	6.237.472
Dobitak	33	1.592.943	923.559
Rezerve	33	251.743	227.309
Ukupno kapital		8.082.158	7.388.340
Ukupno pasiva		57.459.595	44.121.316

Beograd, 15. mart 2019. godine

Ivana Kappenmann
Izvršni direktor službe za finansijsko računovodstvo i kontroling

Vlastimir Vuković
Član Izvršnog odbora nadležan za biznis segment

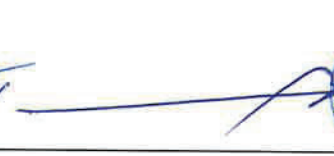

Branko Greganović
Predsednik Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

	Akcijski i ostali kapital	Emisiona premija	Revalorizacione rezerve - potražni saldo	Dobitak	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2017.	5.008.128	1.344	250.438	453.150	5.713.060
Ukupan pozitivan ostali rezultat perioda	-	-	4.706	-	4.706
Dobitak tekuće godine	-	-	-	442.574	442.574
Prenos sa rezervi na rezultat usled ukidanja rezervi	-	-	(27.835)	27.835	-
Transakcije s vlasnicima evidentirane direktno na kapitalu -emisija akcija	1.228.000	-	-	-	1.228.000
Stanje na dan 31. decembar 2017.	6.236.128	1.344	227.309	923.559	7.388.340
Početno stanje na dan 1. januara tekuće godine	6.236.128	1.344	227.309	923.559	7.388.340
Efekti prve primene novih MSFI - povećanje	-	-	32.753	43.961	76.714
Korigovano početno stanje na dan 1. januara tekuće godine	6.236.128	1.344	260.062	967.520	7.465.054
Ukupan negativan ostali rezultat perioda	-	-	(3.712)	-	(3.712)
Dobitak tekuće godine	-	-	-	620.816	620.816
Prenos sa rezervi na rezultat usled ukidanja rezervi - smanjenje	-	-	(4.607)	4.607	-
Stanje na dan 31. decembar 2018.	6.236.128	1.344	251.743	1.592.943	8.082.158

Beograd, 15. mart 2019. godine

 Ivana Kappenmann
 Izvršni direktor službe za finansijsko računovodstvo i kontroling

 Vlastimir Vuković
 Član Izvršnog odbora nadležan za
 biznis segment

 Branko Greganović
 Predsednik Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

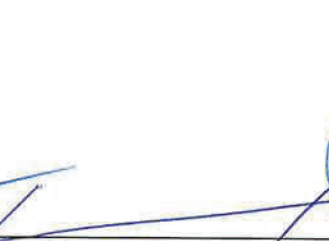
	u 000 RSD	
	2018.	2017.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	3.803.240	3.498.765
Prilivi od kamata	2.563.710	2.295.482
Prilivi od naknada	781.501	689.982
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	457.928	513.217
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	101	84
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(2.748.195)	(2.574.864)
Odlivi po osnovu kamata	(246.533)	(193.698)
Odlivi po osnovu naknada	(153.804)	(77.434)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(1.088.407)	(1.034.779)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret rashoda	(115.477)	(82.845)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(1.143.974)	(1.186.108)
Neto priliv / odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	1.055.045	923.901
Smanjenje plasmana i povećanje depozita i ostalih obaveza	12.871.901	8.886.133
Smanjenje finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijskih sredstava namenjenih trgovanju i ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjene investiranju	-	-
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	12.871.901	8.886.133
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita i ostalih obaveza	(12.954.781)	(10.161.860)
Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(12.482.015)	(10.067.210)
Povećanje finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijskih sredstava namenjenih trgovanju i ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjene investiranju	(203.138)	(38.438)
Smanjenje drugih finansijskih obaveza	(269.628)	(56.212)
Neto priliv (odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	972.165	(351.826)
Plaćeni porez na dobit	(3.630)	(1.562)
Neto priliv (odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	968.535	(353.388)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	48.617	16.833
Prilivi od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	16.880	16.833
Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja	31.737	
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(114.906)	(210.854)
Odlivi za kupovinu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	(114.906)	(210.854)
Neto priliv (odliv) gotovine iz aktivnosti investiranja	(66.289)	(194.021)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	1.478.000
Prilivi po osnovu uvećanja kapitala	-	1.228.000
Prilivi po osnovu kredita	-	250.000
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(259.465)	(1.184)
Odlivi gotovine po osnovu uzetih kredita	(259.465)	(1.184)
Neto priliv (odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	(259.465)	1.476.816

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE (NASTAVAK)

	2018.	2017.
		u 000 RSD
SVEGA PRILIVI GOTOVINE	16.723.758	13.879.731
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	(16.080.977)	(12.950.324)
NETO POVEĆANJE GOTOVINE	642.781	929.407
NETO SMANJENJE GOTOVINE	-	-
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI NA POČETKU GODINE	4.061.296	3.196.954
POZITIVNE / (NEGATIVNE) KURSNE RAZLIKE	6.711	(65.065)
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI NA KRAJU PERIODA	4.710.788	4.061.296

Beograd, 15. mart 2019. godine

 Ivana Kappenmann
 Izvršni direktor službe za finansijsko računovodstvo i kontroling

 Vlastimir Vuković
 Član Izvršnog odbora nadležan za biznis segment

 Branko Greganović
 Predsednik Izvršnog odbora

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA

31. DECEMBRA 2018. GODINE

1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCI

Banka NLB Banka Beograd (u daljem tekstu Banka) je registrovana kao akcionarsko društvo. Registrovana je za obavljanje kreditnih, depozitnih i garancijskih poslova u zemlji i inostranstvu, kao i poslova platnog prometa u zemlji i inostranstvu, u skladu sa zakonom.

Banka posluje u skladu sa Zakonom o bankama, Zakonom o privrednim društvima i drugim relevantnim zakonima, na principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Banka je članica NLB grupacije. NLB d.d. Ljubljana, čije se akcije kotiraju na Londonskoj i Ljubljanskoj berzi počevši od 14.11.2018., je vlasnik 99,99% NLB Banke Beograd. Na dan 31.12.2018. Banka je svoje poslovanje obavljala preko Centrale, 3 filijale na teritoriji Republike Srbije (Beograd, Novi Sad i Kragujevac), odnosno 28 organizacionih jedinica.

Na dan 31. decembar 2018. godine NLB banka a.d. Beograd ima 458 zaposlenih (31. decembar 2017. godine: 431 zaposlenih).

Matični broj Banke je 08250499, a poreski identifikacioni broj je 101700234.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji Banke za 2018. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI") i propisima Narodne Banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formi propisanoj Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke (Službeni glasnik Republike Srbije broj 101/2017, 38/2018 i 103/2018).

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju pojedinačne finansijske izveštaje. Banka ne sastavlja i ne prikazuje konsolidovane finansijske izveštaje s obzirom da ispunjava uslove navedene u MSFI 10 – Konsolidovani finansijski izveštaji, vezane za izuzimanje od obaveze pripremanja konsolidovanih finansijskih izveštaja. Konačni vlasnik Banke, Nova Ljubljanska Banka d.d. Ljubljana priprema konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa MSFI koji su dostupni za javnosti na web strani: www.nlbskupina.si.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom istorijskog troška, izuzev za sledeće stavke koje se vrednuju po fer vrednosti: finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat, derivate, ostala finansijska sredstva i obaveze namenjena trgovanju, po fer vrednosti preko bilansa uspeha i obaveze za plaćanje akcijama zasnovane na gotovini. Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara (RSD '000,) osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja koji podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

2.2. Izmene i dopune MSFI čije su stupanje na snagu i primena obavezni u tekućoj godini

Usvojene računovodstvene politike su u skladu sa onima iz prethodne finansijske godine, izuzev sledećih izmenjenih MSFI koji su usvojeni od strane Banke od 1. januara 2018. godine:

- **MSFI 9 Finansijski Instrumenti**

Poslednje izdanje MSFI 9 Finansijski Instrumenti odražava se na sve faze projekta finansijskih instrumenata i zamenjuje MRS 39 Finansijski Instrumenti: Klasifikaciju i merenje, kao i sva prethodna izdanja MSFI 9. Standard uvodi nove uslove za klasifikaciju i merenje, umanjenje vrednosti i računovodstvo hedzinga. Naapomene 2.4. i 2.5. daju pregled efekata primene ovog standarda i detaljna obelodanjivanja.

- **MSFI 15 Prihodi iz ugovora sa kupcima**

MSFI 15 uspostavlja model od pet koraka koji će se primenjivati na prihode ostvarene iz ugovora sa kupcima (uz ograničen broj izuzetaka), nezavisno od vrste prihoda ili industrije. Zahtevi ovog standarda će se takođe primenjivati na priznavanje i merenje dobitaka i gubitaka od prodaje određene nefinansijske imovine, koja nije posledica uobičajenih aktivnosti Društva (npr. prodaja stalne materijalne ili nematerijalne imovine). Standard zahteva detaljna obelodanjivanja, uključujući razvrstavanje ukupnih prihoda, informacije o obavezama činjenja iz ugovora, promene u stanju imovine i obaveza po između perioda, kao i ključne procene. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- **MSFI 15 Prihodi iz ugovora sa kupcima (Pojašnjenja)**

Cilj izmene ovog standarda je pojašnjenje namere koju je Odbor za međunarodne računovodstvene standarde imao pri definisanju zahteva u MSFI 15 *Prihodi iz ugovora sa kupcima*, naročito u delu koji se odnosi na računovodstveno obuhvatanje identifikovanih obaveza činjenja, pojašnjavajući princip „posebnog identifikovanja“, principal-agent problem (procena da li je Društvo principal ili agent), kao i primenu principa kontrole i principa licenciranja, obezbeđujući dodatne smernice za računovodstveni tretman intelektualne svojine i autorskih honorara. Pojašnjenja takođe obezbeđuju dodatne praktične savete za društva koja će primenjivati MSFI 15 potpuno retrospektivno, ili koja će izabrati primenu modifikovanog retrospektivnog pristupa. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- **MSFI 2 Klasifikacija i vrednovanje transakcija plaćanja akcijama (Izmene)**

Izmene ovog standarda se odnose na zahteve računovodstvenog prikazivanja efekata ispunjavanja i neispunjavanja uslova sticanja kod vrednovanja transakcija akcijama izmirenim u gotovini, kod transakcija plaćanja akcijama sa karakteristikama neto poravnanja prilikom obračuna obaveze poreza po odbitku i kod izmene odredbi i uslova plaćanja akcijama, koje menjaju klasifikaciju transakcije zasnovane na gotovini do transakcija plaćanja akcijama zasnovane na kapitalu. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- **MRS 40 Transferi na investicione nekretnine (Izmene)**

Izmene ovog standarda pojašnjavaju kada Banka treba da izvrši transfer imovine, uključujući i imovinu u pripremi ili razvoju u, ili iz investicionih nekretnina. Izmene navode da promena upotrebe nastaje kada imovina ispuni, ili prestane da ispunjava definiciju investicione nekretnine a postoje dokazi promene upotrebe iste. Puka promena namere rukovodstva u vezi sa načinom korišćenja imovine ne pruža dokaze o promeni upotrebe iste. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA

31. DECEMBRA 2018. GODINE

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

2.2. Izmene i dopune MSFI čije su stupanje na snagu i primena obavezni u tekućoj godini (nastavak)

- **IFRIC tumačenje 22: Transakcije u stranoj valuti i avansno razmatranje**

Data interpretacija tumači računovodstvo transakcija koje obuhvataju avansni prijem ili naplatu u stranoj valuti. Tumačenje obuhvata transakcije u stranoj valuti u situaciji kada entitet priznaje nemonetarna sredstva ili obaveze, nastale zbog avansnog prijema ili plaćanja, a pre nego što entitet prizna relevantnu imovinu, trošak ili prihod. Interpretacija navodi da datum transakcije, za svrhu određivanja odgovarajućeg deviznog kursa, je datum inicijalnog priznavanja nemonetarnog unapred plaćenog sredstva ili obaveze za odložene prihode. Ukoliko postoji više transakcija avansnog prijema ili plaćanja, u tim situacijama entitet mora da odredi datum transakcije za svaku transakciju avansnog prijema ili plaćanja. Ne očekuje se da će efekti date interpretacije imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) je izdao **Ciklus godišnjih poboljšanja MSFI 2014 – 2016**, koji predstavlja skup izmena i dopuna postojećih MSFI. Ne očekuje se da će efekti ovih poboljšanja imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- **MRS 28 Investicije u pridružene entitete:** Izmene pojašnjavaju da primena fer vrednovanja kroz bilans uspeha investicije u pridružene entitete ili joint venture (organizacije zajedničkog ulaganja) koji je pod kontrolom entiteta koji je organizacija zajedničkog kapitala (venture capital), ili drugog kvalifikovanog entiteta, je moguća za svaku investiciju u pridružene entitete ili u joint venture na pojedinačnoj osnovi („investicija po investicija“) nakon inicijalnog priznavanja.

2.3. Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni

- **MSFI 16 Lizing**

Standard je primenljiv počev od ili posle 1. januara 2019. godine. MSFI 16 definiše principe za priznavanje, merenje prezentaciju i obelodanjivanje lizinga za obe strane u ugovoru, odnosno za kupca („zajmoprimca“) i za dobavljača („zajmodavca“). Novi standard zahteva da zajmoprimac prizna većinu zajmova u svojim finansijskim izveštajima. Zajmoprimci će imati jedan računovodstveni model za sve vrste lizinga, uz pojedine izuzetke. Računovodstvo zajmodavca ostaje suštinski nepromenjeno.

MSFI 16 je izdat u januaru 2016. godine i zamjenjuje MRS 17 Lizing, IFRIC 4 Utvrđivanje da li aranžman sadrži zakup, SIC-15 Operativni lizing-Podsticaji i SIC-27 Procena suštine transakcija koje uključuju pravni oblik zakupa. MSFI 16 postavlja principe za priznavanje, merenje, prezentaciju i obelodanjivanje lizinga i zahteva od zakupaca da obračunavaju sve zakupe u okviru jednog bilansnog modela sličnog računovodstvu za finansijski lizing u skladu sa MRS 17. Standard uključuje dva izuzeća od priznavanja za zakupce - zakup "imovine male vrednosti" (npr. Personalni kompjuteri) i kratkoročni zakupi (tj. zakupi sa rokom zakupa od 12 meseci ili manje).

Na datum početka zakupa, zakupac će priznati obavezu za plaćanje lizinga (tj. obavezu za lizing) i sredstvo koje predstavlja pravo da se koristi predmetno sredstvo tokom trajanja zakupa (tj. pravo na korišćenje sredstva). Od zakupaca će se zahtevati da odvojeno priznaju trošak kamate na obvezu lizinga i trošak amortizacije na pravo na korišćenje sredstva.

Zakupci će takođe morati da ponovo vrednuju obavezu za lizing po nastanku određenih događaja (npr. promena u trajanju lizinga, promena u budućim plaćanjima lizinga usled promene indeksa ili stope koja se koristi za određivanje tih plaćanja). Zakupac će generalno priznati iznos ponovnog vrednovanja obaveze za lizinga kao korekcija prava na korišćenje sredstva.

Računovodstvo davaoca lizinga u skladu sa MSFI 16 je u suštini nepromenjeno u odnosu na računovodstvo prema MRS 17. Davaoci lizinga će nastaviti da klasifikuju sve ugovore o zakupu koristeći isti princip klasifikacije kao prema MRS 17 i razlikovati dve vrste lizinga: operativni i finansijski lizing.

MSFI 16, koji je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine, zahteva od zakupaca i zakupodavaca detaljnija obelodanjivanja nego u skladu sa MRS 17.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

2.3. Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)

• **MSFI 16 Lizing (nastavak)**

Banka je 1. januara 2019. godine izvršila tranziciju na MSFI 16 u skladu sa modifikovanim retrospektivnim pristupom. Uporedni podaci iz prethodne godine nisu korigovani.

Banka je izabrala da koristi izuzeća, koja su predložena standardom, na ugovore o zakupu za koje se zakup završava u roku od 12 meseci od datuma inicijalne primene, kao i na ugovore o zakupu za koje se predmetno sredstvo može smatrati sredstvom male vrednosti. Banka ima ugovore o zakupu određene kancelarijske opreme (tj. mašina za štampanje i fotokopiranje) koje se smatraju sredstvima male vrednosti.

Sledeće kategorije lizinga su identifikovane, gde kao posledica promene MSFI 16 od 1. januara 2019. godine, ugovori, koji su ranije bili priznati kao operativni lizing, sada kvalifikuju kao zakupi definisani novim standardom: zakup poslovnog prostora, zakup obeleženih parking mesta i zakup vozila.

Prilikom prve primene MSFI 16, pravo na korišćenje sredstva lizinga je generalno mereno u iznosu obaveze po osnovu lizinga, koristeći prosečnu inkrementalnu stopu zaduživanja od 1,6%.

Prva primena je rezultirala evidentiranjem obaveza po osnovu lizinga u iznosu od 584.286 hiljada dinara i, shodno tome, prava na korišćenje sredstva u iznosu od 542.592 hiljada dinara u Izveštaju o finansijskom položaju na 1. januar 2019. godine.

• **Izmena u MSFI 10 Konsolidovani finansijski izveštaji i MRS 28 Investicije u pridružene entitete: Prodaja aktive između investitora i zavisnog društva**

Izmene i dopune ukazuju na poznato neslaganje zahteva u MSFI 10 i onih u MRS 28, vezanih za prodaju ili unošenje aktive između investitora i njegovih zavisnih društava i zajedničkih ulaganja. Glavna posledica izmena odnosi se na to da je ukupan gubitak ili dobitak priznat kada transakcija tangira poslovanje, bez obzira da li je reč o zavisnom društvu ili ne. Delimičan dobitak ili gubitak je priznat kada transakcija tangira aktivu koja predstavlja biznis, čak i kada je ova aktiva deo zavisnog društva. U decembru 2015. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde odložio je datum primene ovog standarda na neodređeno vreme čekajući ishod istraživanja vezano za metod učešća. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

• **MSFI 9: Funkcija pretplate sa negativnom nadoknadom (izmena i dopuna)**

Izmene i dopune standarda su primenjive za period počev od ili posle 1. januara 2019. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primene. Izmena i dopuna omogućava da finansijska imovina sa funkcijom pretplate koja dozvoljava ili zahteva od ugovorne strane u ugovoru ili da plati ili primi razumnu kompenzaciju za raniji raskid ugovora (tako da iz perspektive vlasnika imovine može biti "negativne nadoknade"), da bude vrednovana po amortizovanom trošku ili po fer vrednosti kroz ostali rezultat. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

• **MRS 28: Dugoročna ulaganja u pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima (Izmene i dopune)**

Izmene i dopune standarda su primenjive za period počev od ili posle 1. januara 2019. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primene. Izmene i dopune se odnose na to da li merenje, osobito zahteva za umanjenje (ispravku) vrednosti, dugoročnih ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate koji, u suštini, čine deo "neto investicije" u pridruženom društvu ili zajedničkom poduhvatu, treba da budu regulisani MSFI 9, MRS 28 ili kombinacijom oba. Izmene i dopune objašnjavaju da Društvo treba da primeni MSFI 9 Finansijski instrumenti, pre nego što primeni MRS 28, na dugoročna ulaganja za koje se ne primenjuje metod kapitala (equity method). U primeni MSFI 9, entitet ne uzima u obzir bilo kakva prilagođavanja knjigovodstvenog iznosa dugoročnih ulaganja koji proističu iz primene MRS 28. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA

31. DECEMBRA 2018. GODINE

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

2.3. Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)

• **IFRIC tumačenje 23: Neizvesnost u pogledu tretmana poreza na dobit**

Tumačenje stupa na snagu za period počev od 1. januara 2019. godine ili kasnije, mogućnošću ranijeg početka primene. Tumačenje se odnosi na računovodstveni tretman poreza na dobit, u okolnostima kada poreski tretman podrazumeva neizvesnost koja utiče na primenu MRS 12. Tumačenje pruža smernice za razmatranje neizvesnih poreskih tretmana (pojedinačno ili u celini), potencijalno ispitivanje od strane poreskih vlasti, kao i prikladne metode za reflektovanje tih neizvesnosti i računovodstveno obuhvatanje used promene okolnosti i činjenica. Ne očekuje se da će efekti ovih tumačenja imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

• **MRS 19: Izmene, ograničenje ili izmirenja plana primanja zaposlenih (Izmena)**

Izmene standarda stupaju na snagu za period počev od 1. januara 2019. godine ili kasnije sa mogućnošću ranijeg početka primene. Izmene standarda uslovljavaju entitete da uzimaju u obzir ažurirane aktuarske pretpostavke kako bi utvrdili tekuće troškove i neto kamatu za preostali period godišnjeg izveštavanja nakon što je na snagu stupila izmena, ograničenje ili izmirenje plana primanja zaposlenih. Izmene standarda takođe pojašnjavaju kako računovodstvo za izmene, ograničenje ili izmirenje plana primanja zaposlenih utiče na primenu zahteva za ograničenje imovine. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

• **Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje**

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao prerađeni Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje 29. marta 2018. godine. Ovaj okvir postavlja sveobuhvatan skup koncepta za finansijsko izveštavanje, uvođenje standarda, smernice potrebne onima koji pripremaju dosledne računovodstvene politike kao i pomoć ostalima kojima je u cilju da razumeju i tumače standarde. Odbor je takođe izdao poseban prateći dokument, Izmene i dopune referenci u konceptualnom okviru MSFI standarda, koji predstavlja izmene onih standarda na koje je uticano, kako bi se ažurirale i reference izmenjenog Konceptualnog okvira. Cilj izmene referenci je da podrži prelaz na novi konceptualni okvir za kompanije koje razvijaju računovodstvene politike koristeći konceptualni okvir u slučajevima kada u pojedinim transakcijama MSFI nisu primenljivi. Za one koji pripremaju računovodstvene politike zasnovane na Konceptualnom okviru, na snazi je za period od ili nakon 1. januara 2020.

• **MSFI 3: Poslovne kombinacije (Izmena)**

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao izmene u Definiciji poslovanja (Izmene u MSFI 3) sa ciljem rešavanja poteškoća entitetima tokom utvrđivanja toga da li su stekli biznis ili imovinu. Ove izmene se odnose na poslovne kombinacije kojima je dan sticanja u prvom godišnjem izveštajnom periodu koji počinje na dan, ili nakon 1. januara 2020. godine, kao i imovinskim sticanjima koja se dese na ili nakon tog perioda, sa mogućnošću ranijeg početka primene. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

• **MRS 1 Prezentacija finansijskih izveštaja i MRS 8 Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške: 'Definicija materijalnosti' (Izmena)**

Izmene standarda stupaju na snagu za period počev od 1. januara 2019. godine ili kasnije sa mogućnošću ranijeg početka primene. Izmene pojašnjavaju definiciju materijalnosti i način na koji se primenjuje. Nova definicija navodi da, 'Informacija je materijalna, ako njeno izostavljanje ili pogrešno prikazivanje može da utiče na odluke, koje primarni korisnici finansijskih izveštaja opšte namene donose na osnovu tih finansijskih izveštaja, koji pružaju finansijske informacije u vezi sa konkretnim društvom koje izveštava. Pored toga, objašnjenja koja prate definiciju su poboljšana. Izmene i dopune su takođe dovele do toga da definicija materijalnosti bude konzistentna kroz sve MSFI standarde. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

2.3. Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao **Ciklus godišnjih poboljšanja MSFI 2015 – 2017**, koji predstavlja skup izmena i dopuna MSFI. Izmene i dopune su primenljive za godišnji period počev od ili nakon 1. januara 2019. godine. Ne očekuje se da će efekti ovih poboljšanja imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- **MSFI 3 Poslovne kombinacije i MSFI 11 Zajednička ulaganja i aranžmani:** Izmene i dopune MSFI 3 razjašnjavaju da, kada entitet stekne kontrolu nad poslovanjem koje predstavlja zajedničko ulaganje, ponovo se odmerava interes koji ima u tom poslu. Sa druge strane, izmene i dopune u okviru MSFI 11 objašnjavaju da, kada entitet stekne zajedničku kontrolu nad poslom koji predstavlja zajedničko ulaganje, ne vrši se ponovno odmeravanje celokupnog prethodno stečenog interesa u aranžmanu.
- **MRS 12 Porez na dobit:** Izmene i dopune standarda, razjašnjavaju da posledice plaćanja po osnovu finansijskih instrumenata klasifikovanih kao kapital, na porez na dobit, treba da budu priznate uzimajući u obzir gde su priznate prošle transakcije ili događaji koji su generisali raspodeljivu dobit.
- **MRS 23 Troškovi pozajmljivanja:** Izmene i dopune standarda, razjašnjavaju 14. pasus standarda, kada je sredstvo spremno za svoju namenjenu upotrebu ili prodaju, a troškovi pozajmljivanja, koji su direktno u vezi sa sredstvom, ostanu neplaćeni – treba da budu uključeni u finansijske obaveze entiteta.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

2.4. MSFI 9: Finansijski instrumenti

U julu 2014. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) izdao je MSFI 9 Finansijski instrumenti, koji za cilj ima da zameni MRS 39 Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje. MSFI 9 uvodi novi pristup klasifikaciji i odmeravanju finansijskih instrumenata, novi anticipativni model očekivanog gubitka i menja zahteve računovodstva hedžinga. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine uz dozvoljenu raniju primenu.

Uzimajući u obzir obim zahteva MSFI 9 i njegov sveobuhvatni uticaj na bankarski sistem, primenu standarda je centralno inicirala matična banka. Projekat je bio organizovan kroz različite radne grupe, koje su u fokusu imale različite aspekte MSFI 9. Klasifikaciju i odmeravanje je vodilo Finansijsko računovodstvo, a umanjene vrednosti Global risk. Druga relevantna odeljenja su bila uključena u vidu podrške. Projekat je bio pod pokroviteljstvom finansijskog direktora i direktora upravljanja rizicima. Upravni odbor projekta imenovan je za interno praćenje procesa implementacije i usvajanja relevantnih odluka, a sastajao se najmanje kvartalno.

NLB a.d. Beograd, kao i NLB Grupa počela je sa primenom novog standarda od 1. januara 2018. godine. U skladu sa prelaznim zahtevima MSFI 9, uporedni podaci nisu objavljeni. Efekat nastao prelaskom na MSFI 9 priznat je kroz neraspoređenu dobit i ostali sveobuhvatni rezultat na dan 1. januar 2018. godine.

Klasifikacija i merenje finansijskih instrumenata prema MSFI 9

Iz perspektive klasifikacije i merenja, MSFI 9 zahteva procenu svih dužničkih finansijskih sredstava na osnovu kombinacije poslovnog modela Banke za upravljanje finansijskim sredstvima i karakteristika ugovorenih novčanih tokova istih. Klasifikacija finansijskih sredstava MRS 39 zamenjena je sledećom klasifikacijom (MSFI 9):

- Finansijska sredstva vrednovana po amortizovanoj vrednosti (AC),
- Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat (FVOCI),
- Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja i
- Finansijska sredstva kojima se ne trguje, a koja se obavezno vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVPL).

Finansijska sredstva se vrednuju po AC ako se drže u okviru poslovnog modela u svrhu prikupljanja ugovorenih novčanih tokova („držanje radi prikupljanja“) i ako novčani tokovi predstavljaju isključivo plaćanja glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice.

Finansijska sredstva se vrednuju po FVOCI ako se drže u okviru poslovnog modela u svrhu prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaje („držanje radi prikupljanja i prodaje“) i ako novčani tokovi predstavljaju isključivo plaćanja glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice. Kao rezultat FVOCI, sredstva se priznaju po fer vrednosti u finansijskom izveštaju i po AC u bilansu uspeha. Dobici i gubici, osim očekivanih kreditnih gubitaka i preračunavanja strane valute, priznaju se u ostalom sveobuhvatnom rezultatu sve do prestanka priznavanja finansijskog sredstva. Kada prestane priznavanje finansijskog sredstva, kumulativni dobici i gubici koji su prethodno priznati u ostalom sveobuhvatnom rezultatu se reklasifikuju u bilansu uspeha.

Sva ostala finansijska sredstva se obavezno vrednuju po FVPL, uključujući finansijska sredstva u okviru drugih poslovnih modela kao što su finansijska sredstva kojima se upravlja po fer vrednosti ili koja se drže radi trgovanja i finansijska sredstva sa ugovorenim novčanim tokovima koji ne predstavljaju isključivo plaćanja glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

2.4. MSFI 9: Finansijski instrumenti (nastavak)

Klasifikacija i merenje finansijskih instrumenata prema MSFI 9 (nastavak)

Kao i MRS 39, MSFI 9 uključuje opciju označavanja finansijskih sredstava po fer vrednosti kroz bilans uspeha ako se time eliminiše ili značajno smanjuje nedoslednost merenja ili priznavanja koja bi inače nastala iz merenja sredstava ili obaveza ili priznavanja dobitaka ili gubitaka iz njih po različitim osnovama.

Vlasnički instrumenti koji se ne drže radi trgovanja mogu se neopozivo označiti kao FVOCI, bez naknadne reklasifikacije dobitaka ili gubitaka u bilansu uspeha.

Način vrednovanja finansijskih obaveza ostao je isti kao i kod MRS 39, izuzev u slučaju dobitaka ili gubitaka koji proizilaze iz sopstvenog kreditnog rizika banke u vezi sa obavezama označenim po FVPL. Ta kretanja se prikazuju kroz OCI (ostalom sveobuhvatnom rezultatu) bez naknadne reklasifikacije u bilansu uspeha.

Banka, kao članica NLB Grupe, je odabrala, kao što MSFI 9 omogućava, primenu računovodstva hedžinga u skladu sa MRS 39. Prema MSFI 9, ugrađeni derivati više se ne odvajaju od hibridnih finansijskih sredstava. Umesto toga, finansijska sredstva se klasifikuju na osnovu poslovnog modela i njihovih ugovorenih uslova. Obračun derivata ugrađenih u finansijske obaveze i u nefinansijske ugovore koji predstavljaju hibridni instrument nije promenjen.

Poslovni model NLB banke a.d. Beograd

Poslovni model Banke može se definisati na sledeći način:

- Dati krediti i depoziti uključeni su u poslovni model čiji je cilj „držanje radi prikupljanja“, jer je primarna svrha NLB banke u pogledu kreditnog portfolija da prikupi ugovorene novčane tokove.
- Dužničke hartije od vrednosti se dele na tri poslovna modela:
 - Prva grupa dužničkih hartija od vrednosti predstavlja kategoriju čiji cilj je „držanje radi trgovanja“,
 - Druga grupa dužničkih hartija od vrednosti se drži po poslovnom modelu čiji je cilj „držanje radi prikupljanja i prodaje“ s ciljem prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaje finansijskih sredstava i čini deo likvidnih rezervi Banke,

Što se tiče dužničkih hartija od vrednosti unutar poslovnog modela čiji je cilj „držanje radi prikupljanja“, prodaja koja se odnosi na povećanje kreditnog rizika i rizika koncentracije hartija od vrednosti, prodaja realizovana blizu konačnog roka dospeća ili nalog za prodaju kako bi se zadovoljile potrebe likvidnosti u scenariju „stresnog slučaja“ su dozvoljene. Ostala prodaja, koja nije rezultat povećanja kreditnog rizika, ipak može biti u skladu sa poslovnim modelom čiji je cilj držanje radi prikupljanja, ako je ta prodaja rezultat ukupnog poslovnog modela i ako je:

- beznačajna u pogledu pojedinačne vrednosti i u celini, čak i kada je ta prodaja česta;
- retka čak i kada je značajne vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA

31. DECEMBRA 2018. GODINE

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

2.4. MSFI 9: Finansijski instrumenti (nastavak)

Pregled karakteristika ugovorenih tokova gotovine instrumenata (SPPI test – isključivo plaćanje glavnice i kamate na neizmiren iznos glavnice)

Drugi korak u klasifikaciji finansijskih sredstava u portfolijima koja se „drže do naplate“ i koja se „drže do naplate i prodaje“ odnosi se na procenu, da li su ugovoreni tokovi gotovine u skladu sa SPPI testom. Glavnica odražava fer vrednost pri početnom priznavanju umanjenu za sve naknadne izmene, npr. otplate. Kamata mora da predstavlja samo naknadu za vremensku vrednost novca, kreditni rizik, druge osnovne kreditne rizike i profitne marže u skladu sa osnovnim kreditnim funkcijama. Ako tokovi gotovine uvode više od de minimis izloženosti riziku ili volatilnost koja nije u skladu sa osnovnim kreditnim funkcijama, finansijsko sredstvo se mora priznati u FVPL-u.

Banka je SPPI testom obuhvatila celokupni kreditni portfolio. Banka je ustanovila proceduru za SPPI identifikaciju kao deo redovnog kreditnog/investicionog procesa sa definisanim odgovornostima za primarne i sekundarne kontrole. Posebnu pažnju Banka pridaje novim i nestandardizovanim karakteristikama kreditnih ugovora.

Računovodstvena politika za modifikovana finansijska sredstva

U slučaju kada dođe do modifikacije ugovorenih novčanih tokova finansijskog sredstva, Banka procenjuje da li takva modifikacija ima za posledicu da postojeće finansijsko sredstvo postaje novo finansijsko sredstvo. Računovodstvena politika za modifikovana finansijska sredstva pravi razliku između modifikovanja ugovorenih novčanih tokova koje se dešava zbog poslovnih razloga i modifikovanja usled finansijskih poteškoća klijenta.

Ako se modifikacija radi zbog postojanja poslovnih razloga, dolazi do prestanka priznavanja sredstva. Ako se radi o značajnoj modifikaciji (promena valute sredstva, uvođenje opcije konverzije duga u kapital, zamena prvobitnog dužnika novim dužnikom, koji nije povezano lice za prvobitnim dužnikom, i ako je modifikacija takva da menja rezultat SPPI testa) za klijente sa finansijskim poteškoćama takođe dolazi do prestanka priznavanja, dok u situacijama kada modifikacije ugovorenih novčanih tokova nisu značajne (gde izloženost riziku ostaje skoro nepromenjena) Banka ne vrši prestanak priznavanja. U drugoj situaciji, Banka priznaje dobitak ili gubitak od modifikacije.

Obezvredjenje finansijskih instrumenata

MSFI 9 zahteva udaljavanje od modela nastalog gubitka ka modelu očekivanog gubitka. To podrazumeva da Banka prizna ne samo kreditne gubitke koji su već nastali, već i gubitke koji se očekuju u budućnosti. Izračun očekivanih kreditnih gubitaka (ECL – expected credit loss) je obavezan za sve kredite i ostala dužnička finansijska sredstva koja se ne nalaze u FVPL-u, zajedno sa kreditnim obavezama i ugovorima o finansijskim garancijama.

Izračun je zasnovan na verovatnoći nastanka kreditnih gubitaka u narednih 12 meseci, osim ako je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u poredjenju sa početnim priznavanjem finansijskog sredstva. U tom slučaju, izračun se zasniva na verovatnoći gubitka za ceo vek trajanja finansijskog sredstva (LECL – lifetime expected credit loss). U procesu utvrđivanja da li je verovatnoća nastanka gubitka značajno porasla u odnosu na početno priznavanje, Banka razmatra značajne i dostupne informacije. Postupak analize uključuje sve dostupne kvantitativne i kvalitativne informacije kojima Banka raspolaže, bazira se na iskustvu i stručnosti.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

2.4. MSFI 9: Finansijski instrumenti (nastavak)

Dodela stage-a

Banka je validiranu metodologiju za izračun ECL-a, kriterijume za klasifikaciju u stage-eve, kriterijume za prelaz između stage-eva, parametre za izračun obezvređenja preuzela od Grupe. Na osnovu primenjene metodologije za izračun ispravke vrednosti Banka, kao i Grupa, klasifikuje finansijske instrumente u stage 1, stage 2 i stage 3, na način opisan u nastavku:

- stage 1 – kvalitetni portfolio: nema značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja, Banka obračunava ispravku vrednosti primenom parametara za 12-mesečni period,
- stage 2 – značajno povećanje kreditnog rizika od početnog priznavanja, Banka obračunava ispravku vrednosti primenom parametara koji pokrivaju ceo period trajanja instrumenta, i
- stage 3 – obezvređena finansijska imovina, Banka obračunava ispravku vrednosti primenom parametara koji pokrivaju ceo period trajanja instrumenta.

Definicija kašnjenja je usklađena sa EBA smernicama.

Značajno povećanje kreditnog rizika predstavlja:

- značajno pogoršanje kreditnog rating-a na datum izveštavanja u poređenju sa kreditnim rejtingom prilikom početnog priznavanja,
- postojanje materijalnog kašnjenja većeg od 30 dana (dani kašnjenja su uključeni u procenu kreditnog rejtinga),
- moguće odlaganje izmirenja obaveza zajmoprimcu, ili
- ako se kreditni aranžman stavi na listu za posmatranje.

Metodologija određivanja kreditnog rejtinga za banke i države zavise od postojanja ili nepostojanja rejtinga dodeljenog od strane međunarodnih agencija za kreditni rejting Fitch, Moody's ili S&P. Rejtinzi su određeni na osnovu prosečnog međunarodnog kreditnog rejtinga. Ako međunarodni kreditni rejting ne postoji, klasifikacija je zasnovana na internoj metodologiji.

ECL za finansijska sredstva stage 1 se izračunava na osnovu 12-mesečne verovatnoće kašnjenja (PD) ili verovatnoće kašnjenja u kraćem periodu, ako finansijsko sredstvo dospeva na naplatu za manje od 1 godine. 12-mesečni PD već uključuje makroekonomski efekat. Gubici usled umanjenja vrednosti u stage-u 1 treba da odražavaju gubitke usled umanjenja vrednosti koji su nastali u kvalitetnom portfoliju, ali nisu identifikovani.

LECL za finansijska sredstva faze 2 se izračunava na osnovu PD-a tokom čitavog veka trajanja (LPD) obzirom da je kreditni rizik značajno porastao od njihovog početnog priznavanja. Ovo izračunavanje uzima u obzir različita ekonomska scenarija kako bi verovatnoća nastanka gubitaka reflektovala predviđeno kretanje makroekonomskih indikatora.

Banka koristi usluge matične Grupe prilikom utvrđivanja parametara relevantnih za obračun ECL i LECL.

Za finansijske instrumente u stage-u 3 je primenjen isti tretman kao za finansijske instrumente koji su u okviru MRS 39 bili obezvređeni (NPL). Izloženosti ispod praga materijalnosti predmet su grupne ispravke vrednosti rezervisanja i na ista se primenjuje PD-a u iznosu 100%. Finansijski instrument će biti prebačen u niži stage nakon isteka perioda definisanog kao „period posmatranja“ samo ukoliko više ne ispunjava kriterijume zbog kojih je reklasifikovan u stage 3. Poseban tretman se primenjuje na finansijska sredstva oslabljena prilikom inicijalnog priznavanja (POCI), gde se samo kumulativne promene u gubicima koji se očekuju tokom veka trajanja od početnog priznavanja priznaju kao gubitak.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

2.4. MSFI 9: Finansijski instrumenti (nastavak)

Anticipativne informacije

Banka, kao i Grupa inkorporira anticipativne informacije u procenu značajnog povećanja kreditnog rizika i u merenje ECL-a. Grupa razmatra anticipativne informacije kao što su makroekonomski faktori (npr. stopa nezaposlenosti, rast BDP-a, kamatne stope, i cene stanovanja) i ekonomske prognoze. Osnovni scenario predstavlja verovatniji ishod koji proizilazi iz normalnog finansijskog planiranja Grupe i procesa sastavljanja budžeta, dok bolji i gori scenariji predstavljaju optimističniji ili pesimističniji ishod (slično kao ICAAP).

Ponovno izračunavanje svih parametara se vrši na godišnjem nivou ili češće, ako se makro okruženje menja više nego što je bilo inkorporirano u prethodnim prognozama. U tom slučaju, svi parametri se ponovo izračunavaju prema novim prognozama.

Usvajanje internih standarda

Upravni odbor Banke je, na svojoj sednici održanoj 22. decembra 2017. godine, usvojio relevantna dokumenta koja definišu način priznavanje i merenje, umanjenje vrednosti i prestanak priznavanja imovine Banke u skladu sa ovim standardom. Najvažnija dokumenta kojima se reguliše ovaj segment su:

- *Politika obračuna ispravki vrednosti i rezervisanja,*
- *Metodologija za obračun ispravki vrednosti i rezervisanja,*
- *Metodologija za vrednovanje kredita po fer vrednosti,*
- *Računovodstvena politika NLB banke,*
- *Računovodstvena politika o modifikaciji i prestanku priznavanja finansijskih sredstava.*

Osim kada standard ili tumačenje dozvoljavaju ili zahtevaju drugačije, svi iznosi se objavljuju sa uporednim podacima.

U poređenju sa prezentacijom finansijskih izveštaja za godinu koja se završila 31. decembra 2017. godine, šeme za prikazivanje bilansa uspeha i izveštaja o finansijskom položaju promenjene su usled primene MSFI 9 i pratećih izmena koje je propisala Narodna banka Srbije.

S obzirom da uporedni podaci nisu prepravljani pri prelasku na MSFI 9, prezentacija finansijskih izveštaja u ovim skraćenim finansijskim izveštajima je kombinacija kategorija klasifikacije i merenja kako zahteva MRS 39 (za stanja na dan 31. decembra 2017. i efekti za 2017. godinu), i klasifikacija po MSFI 9 (za stanja od 1. januara 2018. i 31. decembra 2018. godine i efekti za 2018. godinu).

Na osnovu predstavljenog poslovnog modela, karakteristika ugovornog novčanog toka dužničkih instrumenata i implementacije očekivanog modela kreditnog gubitka, kao i poređenje između MRS 39 i MSFI 9 kategorija vrednovanja, Banka je prikazala efekte prelaska na MSFI 9 na dan 1. januara 2018. Razlike koje proizlaze iz usvajanja MSFI 9 direktno su priznate u zadržanoj dobiti od 1. januara 2018.godine i objavljene su u narednoj tabeli.

Efekat na kapital je prikazan u tabeli ispod:

	u 000 RSD
	2018.
Uticaj na kapital usled prelaska na MSFI9	
promena metodologije obračuna ispravki vrednosti i rezervisanja za finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	82.709
promena metodologije obračuna ispravki vrednosti za hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat	(32.753)
odložene poreske obaveze usled prelaska na MSFI9	(5.995)
	43.961

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**
2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)
2.5 Usporedni podaci i efekti prelaska na MSFIg

Sledeća tabela predstavlja usklađivanje knjigovodstvenih iznosa prema MRS 39 sa knjigovodstvenim iznosima u skladu sa MSFI 9 pri prelasku na MSFI 9 na dan 1. januara 2018. godine:

	MRS 39 31.12.2017	efekat vrednovanja po MSFIg	MSFIg 01.01.2018.
			u 000 RSD
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	5.854.416	(2.289)	5.852.127
- od toga ispravka vrednosti	-	(2.289)	(2.289)
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, vrednovani po amortizovanoj vrednosti	1.303.754	(392)	1.303.362
- od toga ispravka vrednosti	(1.539)	(392)	(1.931)
Kredit i potraživanja od komitenata, vrednovani po amortizovanoj vrednosti	28.231.295	129.097	28.360.392
- od toga ispravka vrednosti	(1.479.256)	129.097	(1.350.159)
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat	6.718.238	-	6.718.238
Ostala sredstva po amortizovanoj vrednosti	519.595	3.237	522.832
- od toga ispravka vrednosti ostalih sredstava	(40.741)	3.237	(37.504)
	42.627.298	129.653	42.756.951
PASIVA			
Rezervisanja	536.494	46.944	583.438
- od toga rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi koja se vrednuje po amortizovanoj vrednosti	4.171	46.944	51.115
	536.494	46.944	583.438
KAPITAL			
Dobitak	923.559	49.956	973.516
Rezerve	227.309	32.753	260.062
- od toga ispravka vrednosti HOV, koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat	-	32.753	32.753
	1.150.868	82.709	1.233.578

Prelaskom na MSFI 9 Banka nije imala efekte usled reklasifikacije finansijskih sredstava. Ukupan efekat prelaska je dobijen ponovnim vrednovanjem klasifikovanih finansijskih sredstava.

Gotovina i gotovniški ekvivalenti se po poslovnom modelu Banke vrednuju po amortizovanoj vrednosti i efekat prelaska na MSFI 9 se odnosi na povećanje ispravke vrednosti u iznosu 2.289 hiljada RSD.

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija se po poslovnom modelu Banke vrednuju po amortizovanoj vrednosti i efekat prelaska na MSFIg se odnosi na povećanje ispravke u iznosu 392 hiljade RSD.

Najznačajniji efekat predstavlja smanjenje ispravki vrednosti kredita i potraživanja od komitenata, koje se po poslovnom modelu Banke vrednuju po amortizovanoj vrednosti, u iznosu od 129.097 hiljada RSD.

Za rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi, koja se po poslovnom modelu Banke vrednuje po amortizovanoj vrednosti, efekat prelaska na MSFIg je povećanje rezervisanja u iznosu od 46.944 hiljada RSD.

Rezervisanja za hartije od vrednosti koje se po poslovnom modelu Banke vrednuju kroz ostali rezultat, efekat prelaska na MSFIg je povećanje rezervisanja u iznosu od 32.753 hiljade RSD.

Imovina koja je na dan 31.12.2017. bila klasifikovana kao finansijska ulaganja u hartije od vrednosti raspoložive za prodaju u skladu sa MRS 39, u 2018. godini je reklasifikovana u finansijske instrumente koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat u skladu sa MSFIg.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA

31. DECEMBRA 2018. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su dosledno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamata

Za sve finansijske instrumente koji nose kamatu, osim onih koji su određeni po fer vrednosti kroz bilans uspeha, prihodi ili rashodi po osnovu kamata se priznaju u okviru prihoda od kamata i rashoda kamata u bilansu uspeha koristeći metod efektivne kamatne stope, koja predstavlja stopu koja precizno diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta. Prilikom određivanja efektivne kamatne stope uzimaju se u obzir svi ugovorni uslovi finansijskog instrumenta, uključujući i naknade ili dodatne troškove koji su direktno povezani sa finansijskim sredstvom, ali ne uključujući očekivane kreditne gubitke..

U slučaju kredita koji su POCl (finansijska sredstva oslabljena po inicijalnom priznavanju), obračunava se efektivna kamatna stopa usklađena za kreditni rizik, korišćenjem procenjenih budućih novčanih tokova koji uključuju očekivane kreditne gubitke.

Prihodi od kamata se obračunavaju na bruto knjigovodstvenu vrednost za neobezvredjene finansijske instrumente primenom efektivne kamatne stope. Kod obezvređenih finansijskih sredstava (nivo 3) prihod se obračunava primenom efektivne kamatne stope na neto amortizovanu vrednost obezvređenog instrumenta. U slučaju da dodje do „oporavka“ finansijskog sredstva, kamata će se obračunavati na bruto knjigovodstvenu vrednost.

Prihodi od kamata priznaju se na finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti kao i na dužničke instrumente koji se vrednuju preko ostalog rezultata. Rashodi od kamata priznaju se na finansijske obaveze koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

Naknada za odobravanje kredita, koja čini deo efektivne kamatne stope, evidentira se u okviru prihoda i rashoda od kamata. Naknade za odobravanje kredita se obračunavaju i naplaćuju jednokratno unapred, razgraničavaju se i diskontuju metodom efektivne kamatne stope, tokom perioda trajanja kredita.

3.2. Prihodi i rashodi po osnovu naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija priznaju se kada je usluga pružena. Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa, izdate garancije i druge bankarske usluge.

Naknade po datim garancijama se razgraničavaju i amortizuju kao prihod od naknada na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja garancije (Napomena 7).

3.3. Preračunavanje stranih valuta

a) Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja

Stavke uključene u finansijske izveštaje se vrednuju korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kom Banka posluje (“funkcionalna valuta”). Funkcionalna valuta Banke je dinar (RSD).

b) Transakcije i stanja

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz vršenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u bilansu uspeha.

Sredstva i obaveze izražene u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primenom zvaničnog srednjeg deviznog kursa dinara u odnosu na valute koji objavljuje Narodna banka Srbije na datum bilansa stanja, a kursne razlike se priznaju u bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA

31. DECEMBRA 2018. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.4. Nekretnine, postrojenja i oprema, nematerijalna imovina, investicione nekretnine i stalna sredstva namenjena prodaji

Nekretnine i oprema

Nabavke nekretnina i opreme evidentirane su po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čini vrednost po fakturi dobavljača, uvećana za zavisne troškove po osnovu nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Naknadni izdaci (dodatna ulaganja na nekretninama i opremi) priznaju se kao sredstva kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi vezane za tu stavku priticati Banci, a vrednost svake stavke može pouzdano da se izmeri. Izdaci za servisiranje, razne popravke i redovno održavanje knjiže se na teret bilansa uspeha tokom finansijskog perioda u kojem su nastali.

Nakon inicijalnog priznavanja, oprema se iskazuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i eventualne gubitke po osnovu umanjena vrednosti sredstava.

Nakon inicijalnog priznavanja, građevinski objekti se iskazuju po fer vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i eventualne gubitke po osnovu umanjenja vrednosti sredstava. Revalorizacione rezerve se priznaju kroz ostali rezultat i u kapitalu kao revalorizacione rezerve. Međutim, uvećanje vrednosti se priznaje u bilansu uspeha do iznosa umanjenja vrednosti istog sredstva koje je prethodno priznato u bilansu uspeha. Umanjenje vrednosti se priznaje u bilansu uspeha izuzev u delu kojim se umanjuje iznos postojeće revalorizacione rezerve formirane za to sredstvo.

Revalorizacione rezerve se realizuju dok se sredstvo koristi, u toku veka upotrebe sredstva. Iznos realizovane rezerve predstavlja razliku između godišnje amortizacije bazirane na revalorizovanoj knjigovodstvenoj vrednosti sredstava i godišnje amortizacije bazirane na prethodnoj nabavnoj vrednosti sredstava i sprovodi se na kraju poslovne godine. Prenošnje revalorizacionih rezervi u neraspoređenu dobit ne vrši se preko bilansa uspeha, nego direktno na neraspoređenu dobit.

Ukoliko dođe do povlačenja sredstva iz upotrebe ili njegovog otuđenja preostali iznos revalorizacionih rezervi direktno se prenosi na neraspoređenu dobit.

Amortizacija se obračunava proporcionalnom metodom tokom korisnog veka trajanja sredstava (procenjeni vek upotrebe), kao što sledi:

Građevinski objekti	15 - 49 godina
Kompjuterska oprema	6 godina
Nameštaj i druga oprema	5 - 10 godina
Nematerijalna imovina	do 5 godina

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine počinje kada je sredstvo raspoloživo za korišćenje.

Obračunati trošak amortizacije se priznaje kao rashod perioda u kojem je nastao.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA

31. DECEMBRA 2018. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.4. Nekretnine, postrojenja i oprema, nematerijalna imovina, investicione nekretnine i stalna sredstva namenjena prodaji (nastavak)

Nekretnine i oprema (nastavak)

Preostala vrednost osnovnih sredstava i koristan vek trajanja se revidiraju i koriguju, ako je potrebno, na dan svakog bilansa stanja. Promena u očekivanom korisnom veku ili preostaloj vrednosti tretira se kao promena računovodstvene procene.

Dobici i gubici po osnovu otuđenja sredstva utvrđuju se iz razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti i iskazuju se u bilansu uspeha u okviru ostalih operativnih rashoda.

Vrednost ulaganja izvršenih u poslovni prostor uzet u zakup ima procenjeni korisni vek trajanja definisan ugovorom. Ukoliko ugovorom nije preciziran rok, procenjeni vek trajanja je 5 godina.

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina obuhvata ulaganja u licence, softvere i ostalu nematerijalnu imovinu od kojih se očekuje priliv ekonomske koristi u budućem periodu.

Nematerijalna imovina početno se priznaje po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja uvećanoj za zavisne troškove i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se iskazuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ukupnu amortizaciju prema procenjenom korisnom veku trajanja koja je definisana ugovorom i eventualne gubitke po osnovu umanjenja vrednosti sredstava. Amortizacija se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se troškovi nabavke raspodelili u toku njihovog procenjenog veka upotrebe (5 godina).

Kupljene licence za kompjuterski softver se kapitalizuju na osnovu troškova nastalih prilikom kupovine i puštanja u rad specifičnog softvera. Ti troškovi se amortizuju na osnovu korisnog veka trajanja ili perioda na koji su licence date. Troškovi vezani za razvoj i održavanje programa kompjuterskog softvera se priznaju kao rashod u trenutku nastanka.

Obezvredenje nefinansijskih sredstava

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Banke utvrđuje da li postoji indikacija da je sredstvo obezvredeno. Ukoliko indikacije postoje, Banka procenjuje nadoknadivu vrednost sredstva, koja predstavlja upotrebnu vrednost ili fer vrednost tog sredstva umanjenu za troškove prodaje, u zavisnosti koja je od te dve vrednosti veća. Ukoliko je nadoknadivi iznos sredstva niži od njegove knjigovodstvene vrednosti, sredstvo se smatra obezvredjenim i knjigovodstvena vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti.

Nadoknadiva vrednost se računa za svako pojedinačno sredstvo.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA

31. DECEMBRA 2018. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.4. Nekretnine, postrojenja i oprema, nematerijalna imovina investicione nekretnine i stalna sredstva namenjena prodaji (nastavak)

Investicione nekretnine

Investicione nekretnine predstavljaju građevinske objekte koje Banka koristi u svrhu ostvarivanja prihoda od izdavanja navedenih objekata i iskazane su po fer vrednosti.

Investiciona nekretnina je nekretnina koju vlasnik drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine ili porasta vrednosti kapitala, ili i jednog i drugog. Investiciona nekretnina se priznaje kao sredstvo samo onda kada je verovatno da će banka u budućnosti ostvariti ekonomske koristi po osnovu iste i da se nabavna vrednost iste može pouzdano odmeriti.

Investiciona nekretnina prestaje da se priznaje kao imovina po otuđenju te nekretnine ili onda kada se ta investiciona nekretnina trajno povuče iz upotrebe i kada se od njenog otuđenja ne očekuje nikakva ekonomska korist u budućem periodu.

Dobici ili gubici zbog povlačenja iz upotrebe ili otuđenja investicione nekretnine utvrđuju se kao razlika između neto prihoda od otuđenja i iskazanog iznosa tog sredstva i priznaje se u bilansu uspeha u periodu povlačenja ili otuđenja.

Investiciona nekretnina se iskazuje po fer vrednosti koja oslikava tržišne uslove na dan izveštavanja. Promene u fer vrednostima se evidentiraju u bilansu uspeha u periodu u kom se javе.

Stalna sredstva namenjena prodaji

Banka klasifikuje stalna sredstva kao imovinu koja se drži za prodaju ako će se njena knjigovodstvena vrednost povratiti prevashodno prodajom, a ne daljim korišćenjem. Ova sredstva se vrednuju po nižoj vrednosti od knjigovodstvene vrednosti i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Ispunjenost kriterijuma za klasifikaciju stalnih sredstava kao imovine koja se drži za prodaju, podrazumeva: (1) preduzimanje aktivnosti pronalaženja kupaca, (2) verovatnoća da će se prodati u roku od godinu dana, (3) dostupnost za prodaju u trenutnom stanju.

Događaji ili okolnosti mogu produžiti period okončanja prodaje i na više od godinu dana. Produžetak perioda potrebnog za okončanje prodaje ne sprečava da se imovina ili grupa za otuđenje klasifikuje kao imovina koja se drži za prodaju ako je odlaganje posledica događaja ili okolnosti koje su van kontrole banke i ako postoji dovoljno dokaza da je banka i dalje posvećena planu da proda imovinu ili grupu za otuđenje.

Reklasifikacija stalne imovine namenjene prodaji vrši se pri promeni plana prodaje, što podrazumeva da od nekog momenta rukovodstvo više nema nameru da proda imovinu, već da je ponovo koristi za obavljanje delatnosti.

Stalna sredstva namenjena prodaji i grupa sredstava raspoloživih za prodaju su kategorije koje se posebno vrednuju i prezentuju odvojeno u bilansu stanja u odnosu na drugu stalnu imovinu. Za ova sredstva se ne vrši obračun amortizacije, ali se ona vrši za potrebe poreskog bilansa (porez na dobit preduzeća).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA

31. DECEMBRA 2018. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Lizing

Finansijski lizing je lizing kojim se suštinski prenose svi rizici i koristi povezani sa vlasništvom nad predmetom lizinga. Početno priznavanje se vrši po nižoj od sledeće dve vrednosti: fer vrednost predmeta lizinga ili sadašnja vrednost minimalnih plaćanja za lizing. Ukupna plaćanja koja se vrše prema finansijskom lizingu se dele na otplatu rate i kamatu. Kamata se priznaje kao rashod u periodu na koji se odnosi.

Kao korisnik finansijskog lizinga, Banka imovinu iskazuje u aktivima, a obavezu u pasivama dok troškovi amortizacije ove imovine, zajedno sa troškovima finansiranja, predstavljaju pozicije bilansa uspeha i evidentiraju se na rashodima Banke.

Amortizacija sredstava po osnovu finansijskog lizinga obračunava se kroz vremenski period koji je definisan kao kraći između korisnog veka trajanja sredstva i ugovorenog perioda trajanja lizinga.

Operativni lizing ima karakteristike klasičnog zakupa kod kojeg se ugovorom ne prenose sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom predmeta zakupa, već zakupodavac zadržava pravo vlasništva, odnosno ostaje vlasnik predmeta lizinga i nakon isteka ugovora.

Plaćene zakupnine po ugovorima o operativnom lizingu priznaju se kao rashod proporcionalno tokom perioda trajanja ugovora o lizingu.

3.6. Finansijski instrumenti

Finansijski instrument je svaki ugovor po osnovu kojeg nastaje finansijsko sredstvo za jednu ugovornu stranu, a finansijska obaveza ili instrument kapitala za drugu ugovornu stranu.

Finansijski instrumenti proističu iz obavljanja kreditnih, depozitnih, efektivnih i deviznih poslova, poslova platnog prometa, posredovanja u trgovini sa hartijama od vrednosti, kupovinom i naplatom potraživanja i pružanjem drugih finansijskih usluga.

Banka priznaje finansijsko sredstvo u svom bilansu stanja samo kada ona postane jedna od strana u ugovornim odredbama instrumenata. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava koja zahteva prenos sredstava, u roku koji je utvrđen propisima ili konvencijama na datom tržištu, priznaje se na datum trgovanja, tj. na datum kada se Banka obaveže da će kupiti ili prodati sredstvo.

Vrste finansijskih instrumenata su:

- Bazični (primarni) finansijski instrumenti: potraživanja po kreditima i druga potraživanja, finansijske obaveze, hartije od vrednosti i zajmovi;
- Derivatni (izvedeni) finansijski instrumenti: forvardi, fjučersi, opcije i svopovi.

Klasifikacija finansijskih instrumenata prilikom inicijalnog priznavanja zavisi od svrhe zbog koje su finansijski instrumenti stečeni i njihovih karakteristika. Finansijski instrumenti se prilikom inicijalnog priznavanja vrednuju po fer vrednosti korigovanoj za nastale zavisne troškove kupovine ili njihovog emitovanja, izuzev u slučaju hartija od vrednosti i drugih plasmana kojima se trguje.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

Pre 1. januara 2018. godine, Banka je klasifikovala svoju finansijsku imovinu kao:

- kredite i potraživanja (amortizovani trošak),
- finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- finansijska sredstva koja se drže do dospeća,
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

U skladu sa MSFI 9, sva finansijska sredstva, osim kapitalnih instrumenata i derivata, klasifikuju se i mere na osnovu kombinacije poslovnog modela entiteta za upravljane imovinom i karakteristika ugovorenih novčanih tokova instrumenata.

Kategorije merenja finansijske imovine u okviru MRS 39 su zamenjene sa sledećim kategorijama:

- Finansijska imovina po amortizovanom trošku,
- Finansijski imovina po fer vrednosti kroz dobitak ili gubitak FVPL,
- Dužnički instrumenti po fer vrednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI), sa dobitcima i gubicima,
- reklasifikovanim u dobitke i gubitke pri prestanku njihovog priznavanja,
- Vlasnički instrumenti po FVOCI, bez reklasifikacije dobitaka i gubitaka pri prestanku priznavanja.

Finansijske obaveze, osim obaveza po kreditima i finansijskim garancijama, mere se po amortizovanom trošku ili po FVPL ako se drže radi trgovanja i derivativnih instrumenata ili se primenjuje određivanje fer vrednosti.

3.6.1. Krediti i potraživanja (politika u primeni pre 01. januara 2018.)

Kredit i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva koja imaju fiksna ili određiva plaćanja i datume dospeća i koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Ova sredstva nisu stečena sa namerom da se odmah ili u kratkom roku ponovo prodaju, niti je za njih dozvoljena naknadna reklasifikacija.

Svi krediti i plasmani se početno vrednuju po fer vrednosti na dan plaćanja i priznaju kada se gotovina plasira zajmoprimcima. Naknadna odmeravanja se vrše po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Amortizovana vrednost se obračunava uzimajući u obzir sve troškove odobravanja i sve diskonte i premije kod poravnanja.

Kredit u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika vezivanjem za kurs dinara u odnosu na EUR, revalorizovani su u skladu sa konkretnim ugovorom za svaki kredit. Efekti ove revalorizacije su knjiženi u korist prihoda ili na teret rashoda u bilansu uspeha.

3.6.2. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha (politika u primeni pre 01. januara 2018)

Ova kategorija sadrži dve potkategorije: finansijska sredstva koja se drže radi prodaje, i ona koja se vode po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijska sredstva se klasifikuju kao sredstva za trgovanje ako su pribavljena radi prodaje ili ponovne kupovine u kratkom roku.

Derivati se takođe kategorizuju kao da se drže za trgovinu osim ako se ne odrede da su zaštitni instrumenti (hedžing). Odabrana klasifikacija se ne menja pri naknadnom vrednovanju.

Kupovina i prodaja finansijskih sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha se priznaje po fer vrednosti na datum trgovine (prodaje), tj. na dan kada se Banka obaveže da će kupiti ili prodati sredstva. Naknadno odmeravanje ovih sredstva se vrši po fer vrednosti bez bilo kakvog umanjenja za troškove transakcije koji mogu nastati prilikom prodaje ili drugog otuđenja.

Dobitak ili gubitak koji se javlja usled promena u fer vrednosti finansijskih sredstava po fer vrednosti kroz bilans uspeha se priznaju kao prihod ili rashod u periodu u kom su nastali.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA

31. DECEMBRA 2018. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.6.3. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća (politika u primeni pre 01.januara 2018.)

Plasmani koji se drže do dospeća su finansijska imovina koja podrazumeva fiksna ili odrediva plaćanja i fiksni rok dospeća, a za koje Banka ima nameru i mogućnost da ih drži do roka dospeća.

Namera i mogućnost držanja se obavezno procenjuje za svaki izveštajni period. Ukoliko se ovaj finansijski instrument otuđi pre njegovog dospeća, posledično svi instrumenti iz ove grupe se ponovo vrednuju po poštenoj vrednosti i reklasifikuju u grupu finansijskih sredstava koja su raspoloživa za prodaju u periodu od najmanje dve godine.

Inicijalno priznavanje ove vrste finansijskih sredstava vrši se po fer vrednosti na dan trgovanja, a naknadno odmeravanje se vrši po amortizovanoj ceni koristeći metod efektivne kamate. Amortizovana vrednost obračunava se uzimajući u obzir sve diskonte i premije ostvarene pri kupovini.

3.6.4. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (politika u primeni pre 01.januara 2018.)

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju je finansijska imovina koja se ne klasifikuje u neku drugu od navedenih kategorija.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su ona sredstva za koja postoji namera da se drže neodređeni vremenski period, koja mogu da se prodaju prema potrebama za likvidnošću ili zbog promena kamatne stope, promena deviznog kursa ili promena cene kapitala.

Reklasifikacija sredstava sa kategorije raspoloživih za prodaju na kategoriju sredstava koje se drže do dospeća dozvoljeno je samo:

- Ukoliko se radi o sredstvu koje je ranije bilo klasifikovano kao sredstvo koje se drži do dospeća, pa je usled prodaje drugog sredstva moralo da bude reklasifikovano na kategoriju raspoloživih za prodaju;
- Ukoliko postoji promena u nameri i sposobnosti Banke da se sredstvo može držati do dospeća;
- Ukoliko pouzdane mere fer vrednosti prestanu da budu raspoložive.

Inicijalno priznavanje ove vrste finansijskih sredstava vrši se po fer vrednosti na dan trgovanja. Naknadno odmeravanje ovih sredstava se vrši po fer vrednosti bez bilo kakvog umanjenja za troškove transakcije koji mogu nastati prilikom prodaje ili drugog otuđenja.

Nerealizovani dobitak ili gubitak, koji se javlja usled promena u fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju, se priznaje u ostalom rezultatu i u kapitalu (u okviru revalorizacione rezerve), dok se finansijsko sredstvo ne proda, kada će akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u kapitalu biti priznat u bilansu uspeha, ili dok se ne utvrdi da je sredstvo obezvređeno kada se akumulirani gubitak prenosi u bilans uspeha.

Prihodi od kamata na dužničke hartije od vrednosti se priznaju u bilansu uspeha u okviru prihoda od kamata, metodom efektivne kamatne stope.

Dividende od finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju se uključuju u prihode od dividendi po uspostavljenom pravu na priliv po osnovu dividendi.

Kursne razlike po osnovu sredstava raspoloživih za prodaju se priznaju u bilansu uspeha u periodu kada su nastale.

Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz kapital uključuju učešća u kapitalu banaka, finansijskih institucija i drugih pravnih lica za koje ne postoji aktivno tržište i tržišne vrednosti. Učešća u kapitalu vrednovana su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA

31. DECEMBRA 2018. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.6.5. Finansijska sredstva po amortizovanom trošku (politika u primeni od 01. januara 2018.)

Pre 1. januara 2018, Plasmani bankama, krediti i avansi dati kupcima, uključivali su nederivativnu finansijsku imovinu sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja nije kotirana na aktivnom tržištu, osim onih:

- koje je Banka nameravala prodati odmah ili u skorijoj budućnosti,
- koje je Banka, po inicijalnom priznavanju, odredila kao FVPL ili namijenjenu za prodaju,
- za koje Banka ne može u potpunosti povratiti sve svoje početne investicije, osim zbog pogoršanja kredita, koji su bili klasifikovani kao raspoloživi za prodaju.

Od 1. januara 2018. godine, Banka jedino meri ova finansijska ulaganja po amortizovanom trošku ukoliko su oba od sljedećih uslova ispunjena:

- Finansijsko sredstvo se drži u okviru poslovnog modela sa ciljem da se finansijsko sredstvo drži u svrhu prikupljanja ugovorenih novčanih tokova,
- Ugovorni uslovi finansijskog sredstva daju na određene datume novčane tokove koji su isključivo isplate glavnice i kamate (SPPI) na iznos neotplaćene glavnice.

U Napomeni 2.4 objašnjen je tretman ovih finansijskih sredstava.

3.6.6. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz dobitak ili gubitak FVPL (politika u primeni od 01. januara 2018.)

Ovu kategoriju čine dužnički finansijski instrumenti kod kojih novčani tokovi nisu samo isplate glavnice i kamate. Promene u fer vrednosti se evidentiraju kroz bilans uspeha.

Vlasnički instrumenti koji se drže radi trgovanja se, takođe, klasifikuju u model fer vrednosti kroz bilans uspeha.

3.6.7. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit FVOCI (politika u primeni od 01. januara 2018.)

Banka po MSFI 9 primenjuje novu kategoriju dužničkih instrumenata merenih po FVOCI kada su ispunjena oba sledeća uslova:

- Instrument se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj se postiže prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine,
- Ugovorni uslovi finansijskog sredstva prolaze SPPI test.

Ovi instrumenti u velikoj meri obuhvataju imovinu koja je ranije bila klasifikovana kao finansijska ulaganja raspoloživa za prodaju po MRS 39.

Dužnički instrumenti po FVOCI se naknadno mere po fer vrednosti sa dobitima i gubicima koji nastaju zbog promena u fer vrednosti priznatih u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Prihodi od kamata i dobiti i gubici od kursnih razlika priznaju se u bilansu uspeha na isti način kao i za finansijsku imovinu merenu po amortizovanom trošku kao što je objašnjeno u Napomeni 2.4. Prilikom prestanka priznavanja, kumulativni dobiti ili gubici koji su prethodno priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, reklasifikuju se iz kapitala u bilans uspeha. ECL obračun za dužničke instrumente po FVOCI objašnjen je u Napomeni 2.4.

3.6.8. Vlasnički instrumenti po fer vrednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit FVOCI (politika u primeni od 01. januara 2018.)

Po inicijalnom priznavanju, Banka klasifikuje ulaganja u vlasničke instrumente kao „vlasnički instrumenti po FVOCI kada ispunjavaju definiciju Kapitala po MRS 32 Finansijski instrumenti: Prezentacija i ne drže se kao sredstva namenjeni za trgovanje. Ovakva klasifikacija se određuje po principu instrument-po-instrument.

Dobici i gubici na ovim vlasničkim instrumentima se ne reklasifikuju u profit. Dividende se priznaju u bilansu uspeha kao i drugi operativni prihodi kada se utvrdi pravo na isplatu.

Vlasnički instrumenti po FVOCI nisu predmet procene umanjenja vrednosti.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.6.9. Derivatni finansijski instrumenti

Derivati se prvobitno klasifikuju kao finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha i priznaju se po fer vrednosti na datum kada je ugovor za derivat sklopljen. Nakon inicijalnog priznavanja derivati se odmeravaju po fer vrednosti.

Fer vrednosti se dobijaju na osnovu kotiranih tržišnih cena na aktivnim tržištima, a ukoliko ih nema, na osnovu drugih metoda vrednovanja.

Svi derivati se knjiže kao sredstva kada je fer vrednost pozitivna i kao obaveze kada je fer vrednost negativna.

3.6.10. Obevređenje finansijskih sredstava (politika u primeni pre 01.januara 2018.)

Finansijskom sredstvu je umanjena vrednost ako, i samo ako, postoje objektivni dokazi o umanjenju vrednosti kao rezultat jednog ili više događaja koji su se dogodili nakon inicijalnog priznavanja sredstva („događaj gubitka“) i taj događaj gubitka (ili događaji) ima uticaj na procenjene buduće novčane tokove za kredit ili grupu kredita koji mogu pouzdano da se procene. Isti princip važi i za druga finansijska sredstva. Pod objektivnim dokazima podrazumevaju se podaci koji pokazuju da postoji merljivo smanjenje budućih tokova gotovine od finansijskih sredstava nakon njihovog inicijalnog priznavanja. Banka procenjuje na datum svakog bilansa stanja da li postoje objektivni dokazi da je umanjena vrednost finansijskih sredstava.

Kriterijumi koje Banka koristi da odredi da li postoji objektivni dokaz o obevređenju uključuju:

- Značajne finansijske teškoće emitenta ili dužnika,
- Kršenje ugovora kao što je neizvršenje obaveza ili neplaćanje kamate ili glavnice,
- Zbog ekonomskih ili pravnih razloga, Banka odobrava zajmoprimcu ustupak koji Banka kao zajmodavac inače ne bi razmatrala,
- Postaje verovatno da će zajmoprimac bankrotirati ili će pretrpeti neku drugu finansijsku reorganizaciju,
- Nestanak aktivnog tržišta za to finansijsko sredstvo,
- Smanjenje vrednosti instrumenata obezbeđenja,
- Uočljivi podaci koji ukazuju da postoji merljivo smanjenje procenjenih novčanih tokova iz grupe finansijskih sredstava posle početnog priznavanja tih sredstava, mada smanjenje ne može da bude još identifikovano kod pojedinačnih sredstava u grupi, uključujući:
 - Nepovoljne promene statusa plaćanja zajmoprimaca u grupi ili
 - Nacionalne ili lokalne ekonomske uslove koji su povezani sa neizvršavanjem obaveza po osnovu sredstava u grupi.

U procesu procene obevređenja Banka prvo procenjuje da li postoje objektivni dokazi za umanjenje vrednosti, pojedinačno za kredite koji su pojedinačno značajni i kolektivno za kredite koji nisu pojedinačno značajni. Ukoliko Banka utvrdi da ne postoje objektivni dokazi za umanjenje vrednosti pojedinačno procenjenih kredita, bez obzira da li je ili nije značajno, taj kredit se uključuje u grupu kredita sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika i kolektivno se procenjuje umanjenje vrednosti. Krediti koji su pojedinačno procenjeni zbog umanjenja vrednosti i zbog kojih se rashod indirektnog otpisa priznaje ili nastavlja da se priznaje ne uključuju se u kolektivnu procenu umanjenja vrednosti.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.6.11. Obezvređenje finansijskih sredstava (politika u primeni pre 01. januara 2018) (nastavak)

Ukoliko postoji objektivni dokaz da je nastao gubitak po osnovu obezvređenja kredita i potraživanja, iznos gubitka se meri kao razlika između knjigovodstvene vrednosti iskazanog iznosa sredstava i sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova (isključujući buduće kreditne gubitke koji još nisu nastali) koji su diskontovani po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijskog sredstva. Iskazani iznos sredstava se umanjuje kroz račun ispravke vrednosti i iznos gubitka se priznaje u bilansu uspeha.

Izračunavanje sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova finansijskog sredstva obezbeđenog kolateralom odražava i novčane tokove koji mogu da budu rezultat naplate potraživanja manje troškovi pribavljanja i prodaje kolaterala bez obzira da li je ili nije naplata potraživanja verovatna.

Za potrebe grupnog vrednovanja umanjenja vrednosti, potraživanja se grupišu prema sličnim karakteristikama za potrebe procene postojanja značajnog povećanja kreditnog rizika i iznosa očekivanih kreditnih gubitaka.

U slučaju kada je kredit nenaplativ, otpisuje se na teret s tim u vezi formiranih rezervisanja za potencijalne gubitke. Takvi krediti se otpisuju nakon što se svi neophodni postupci završe i utvrdi iznos gubitka. Kasnija naplata potraživanja, koja su prethodno otpisana, priznaje se u bilansu uspeha.

Metodologija i pretpostavke koje se koriste za procenu iznosa i tajminga budućih novčanih tokova se redovno revidiraju kako bi se smanjile razlike između procenjenog gubitka i stvarnog gubitka na osnovu iskustva.

Dodatno umanjenje vrednosti i nenaplativost finansijskih instrumenata, u odnosu na prethodni period preispitivanja teretiće rashode u bilansu uspeha Banke. Ukidanje umanjenja vrednosti finansijskih instrumenata u odnosu na prethodno preispitivanje evidentiraće se u korist prihoda u bilansu uspeha Banke.

Otpis nenaplativih potraživanja se vrši na osnovu odluka suda, poravnanja zainteresovanih strana ili na bazi odluka Izvršnog odbora, odnosno Upravnog Odbora.

3.6.12 Potrebna rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki

Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki (na osnovu člana 28. stav 6. i člana 31. stav 3. Zakona o bankama, Sl. glasnik RS, broj 107/2005, 91/2010 i 14/2015) utvrđuju se uslovi pod kojima je Banka dužna da obrazuje rezervu za procenjene gubitke koja se obračunava kao zbir:

- 0% potraživanja klasifikovanih u kategoriju A,
- 2% potraživanja klasifikovanih u kategoriju B,
- 15% potraživanja klasifikovanih u kategoriju V,
- 30% potraživanja klasifikovanih u kategoriju G,
- 100% potraživanja klasifikovanih u kategoriju D.

Izuzetno od prethodnog stava, Banka pri obračunu rezerve za procenjene gubitke u zbir iz tog stava uključuje 0% potraživanja klasifikovanih u kategoriju B po osnovu ugovora zaključenih nakon 30. septembra 2016. godine, osim ukoliko je reč o plasmanima namenjenim refinansiranju ili restrukturiranju potraživanja.

Kreditni, plasmani i druga potraživanja Banke od dužnika klasifikuju se u kategorije A, B, V, G i D na osnovu kriterijuma blagovremenosti, odnosno docnje u izmirivanju obaveza tog dužnika prema Banci, na osnovu procene njegovog finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti i na osnovu kvaliteta sredstava obezbeđenja. Banka je dužna da utvrdi iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke koji predstavlja zbir pozitivnih razlika između rezerve za procenjene gubitke obračunate u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke, koju je propisala NBS i utvrđenog iznosa ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama na nivou dužnika.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA

31. DECEMBRA 2018. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6.13. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (politika u primeni pre 01.januara 2018)

Finansijsko sredstvo (ili deo finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava) prestaje da se priznaje ukoliko je:

- došlo do isteka prava na gotovinske prilive po osnovu tog sredstva
- Banka prenela pravo na gotovinske prilive po osnovu sredstva ili je preuzela obavezu da izvrši isplatu primljene gotovine po osnovu tog sredstva u punom iznosu bez materijalno značajnog odlaganja plaćanja trećem licu po osnovu ugovora o prenosu
- Banka izvršila prenos svih rizika i koristi u vezi sa sredstvom, ili nije prenela ni zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, ali je prenela kontrolu nad njim.

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje ukoliko je ispunjenje te obaveze izvršeno, ukoliko je obaveza ukinuta ili je isteklo važenje obaveze. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima, ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

3.7. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica

Učešća u kapitalu zavisnih društava evidentiraju se po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti, koja se vrši na teret bilansa uspeha, na osnovu procene rukovodstva da bi se knjigovodstvena vrednost ulaganja svela na njihovu nadoknadivu vrednost.

3.8. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na tekućim računima kod Narodne banke Srbije kojima se može slobodno raspolagati i sredstva kod drugih banaka raspoloživa po viđenju ili sa originalnim rokom dospeća kraćim od tri meseca.

3.9. Ugovori o prodaji i ponovnoj kupovini

Ugovori o prodaji hartija od vrednosti radi njihove ponovne kupovine („repo“), reklasifikuju se u finansijskim izveštajima kao založena imovina kada oni koji je prenose imaju pravo po ugovoru ili mogućnost da je prodaju ili ponovo založe kao jemstvo; obaveza druge ugovorne strane uključuje se u iznose depozita ili ostalih obaveza, u skladu sa potrebama. Hartije od vrednosti po ugovoru o ponovnoj prodaji („obrnuti repo“) se evidentiraju kao opozivi krediti i depoziti. Razlika između prodajne cene i cene ponovne kupovine se tretira kao kamata i obračunava za vreme trajanja ugovora primenom metoda efektivne kamatne stope

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA

31. DECEMBRA 2018. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.10. Sredstva stečena naplatom potraživanja

Zemljište i građevinski objekti nad kojima je preuzeto vlasništvo u procesu povraćaja obezvređenih kredita, uključeni su u „Ostala sredstva“ osim ukoliko nije drugačije naglašeno. Početno odmeravanje vrši se po nabavnoj vrednosti koja obuhvata sve troškove nabavke, troškove konverzije i druge troškove koji se mogu direktno pripisati sticanju ovih sredstava.

U svakom narednom periodu vrši se nova procena neto ostvarive vrednosti, tako da je nova knjigovodstvena vrednost jednaka nabavnoj vrednosti ili promenjenoj neto knjigovodstvenoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Pri proceni neto ostvarive vrednosti polazi se od najpouzdanijih dokaza raspoloživih u vreme procene o iznosima po kojima se zalihe mogu nameniti prodaji i realizovati. Ove procene uzimaju u obzir fluktuacije cena ili troškova direktno povezanih sa događajima nakon završetka perioda u meri u kojoj takvi događaji potvrđuju okolnosti koje postoje na kraju izveštajnog perioda.

Priznavanje rashoda od obezvređenja sredstava se knjiži kao rashod perioda u kom se vrši priznavanje uz umanjenje vrednosti sredstva koje se obezvređuje, odnosno svodi na neto ostvarivu vrednost. Svi prihodi ili rashodi od otuđenja sredstava uključeni su u „Ostale operativne prihode“ ili „Ostale rashode“.

3.11. Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, nisu uključena u bilans stanja Banke. Primljena naknada po ovom osnovu se prikazuje kao приход.

3.12. Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti umanjenoj za nastale transakcione troškove. Obaveze po kreditima se naknadno prikazuju po amortizovanoj vrednosti.

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Banka nema bezuslovno pravo da odloži izmirenje obaveza za najmanje 12 meseci nakon datuma bilansa stanja.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.13. Porez na dobit i odloženi porezi

Tekući porez na dobitak

Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava primenom propisane poreske stope od 15% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koja predstavlja iznos dobitka pre oporezivanja po odbitku efekata usklađivanja prihoda i rashoda, u skladu sa poreskim propisima Republike Srbije, uz umanjeње za propisane poreske kredite.

Zakon o porezu na dobitak Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjeње poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobitak

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će verovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu umanjiti.

Odložena poreska sredstva i obaveze izračunavaju se primenom poreske stope koja će biti efektivna u godini ostvarenja poreskih olakšica, odnosno izmirenja odloženih poreskih obaveza, a na bazi zvaničnih poreskih stopa i propisa usvojenih na datum bilansa stanja.

Odloženi porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentira na teret, odnosno u korist kapitala.

3.14. Rezervisanja

Rezervisanja mogu da se formiraju kada Banka ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu ako:

- Kao rezultat nekog prošlog događaja postoji sadašnja obaveza (zakonska ili izvedena),
- Postoji verovatnoća da će za namirenje date obaveze biti zahtevan odliv sredstava koja stvaraju ekonomske koristi i
- Kada se može pouzdano proceniti iznos date obaveze.

Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti očekivanih izdataka za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope koja odražava tekuću tržišnu procenu vremenske vrednosti novca.

Rezervisanja za obaveze i troškove u računovodstvenim izveštajima iskazuju se na stavci *Rezervisanja*.

Rezervisanja se razmatraju na datum svakog bilansa stanja i prilagođavaju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv sredstava koji predstavlja ekonomske koristi biti potreban za namirenje date obaveze, rezervisanje se ukida preko Bilansa uspeha.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.14. Rezervisanja (nastavak)

Obaveze za penzije

Definisani plan doprinosa predstavlja penzioni plan po kom Banka izdvaja fiksne doprinose u poseban fond. Banka nema nikakvu zakonsku niti izvedenu obavezu budućeg plaćanja doprinosa ukoliko fond nema dovoljno sredstava da isplati sve beneficije zaposlenima koje se odnose na usluge zaposlenih pružane tokom tekućeg i prethodnog perioda.

Kod definisanog plana doprinosa Banka plaća doprinose državnim fondovima za penzijsko osiguranje, na obaveznoj osnovi. Kada su doprinosi uplaćeni, Banka nema nikakvih daljih obaveza u pogledu plaćanja.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, a regulišu radni odnos, Banka ima obavezu isplate naknada zaposlenima prilikom odlaska u penziju (otpremnine), najmanje u iznosima propisanim zakonom.

Troškovi i obaveze po osnovu ovih planova nisu obezbeđeni fondovima. Obaveze po osnovu naknada i sa njima povezani troškovi se priznaju u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih gotovinskih tokova primenom aktuarske metode projektovanja po jedinici prava. Banka priznaje trošak prethodnih usluga kao trošak u bilansu uspeha kada nastupi izmena ili značajno smanjenje plana, ili kada Banka prizna povezane troškove restrukturiranja ili otpremnina, u zavisnosti koji trenutak pre nastupi.

Otpremnine koje dospevaju u razdoblju dužem od 12 meseci nakon dana bilansa stanja svode se na sadašnju vrednost. Troškovi kamata obračunavaju se primenom diskontne stope na utvrđeni iznos obaveze za otpremnine. Aktuarski dobici i gubici se priznaju u okviru ostalog ukupnog rezultata, a troškovi prethodno izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspeha kada nastanu.

Banka je u toku 2018. godine sprovela usklađivanje rezervisanja za otpremnine sa novim aktuarskim izračunom.

Obračun potrebnih rezervisanja izvršen je od strane ovlašćenog aktuaru. Aktuarske pretpostavke koje su korišćene prilikom izračuna bile su sledeće:

- Rast plata u skladu sa predviđenom inflacijom u Republici Srbiji,
- očekivana inflacija u Republici Srbiji iznosi između 3% i 3,5% godišnje,
- Očekivani datum penzionisanja za svakog zaposlenog izračunat je na osnovu podataka o polu, datumu rođenja i ukupnom radnom veku ostvarenom na dan 31. decembra 2018. godine, u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju,
- Očekivane godišnja fluktuacija zaposlenih predstavlja fluktuaciju od 5,6% za narednu finansijsku godinu,
- Diskontna stopa 3,25% godišnje.

Obračun rezervisanja za otpremnine je izvršen uvažavajući poreske i druge propise Republike Srbije.

3.15. Računovodstvene procene i prosuđivanja kod primene računovodstvenih politika

Priprema finansijskih izveštaja zahteva upotrebu određenih ključnih računovodstvenih procena i pretpostavki koje utiču na knjigovodstvene iznose sredstava i obaveza i obelodanjivanje potencijalnih sredstava i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja i na knjigovodstvene iznose prihoda i rashoda nastalih tokom izveštajnog perioda. Iako su ove procene bazirane na osnovu najboljeg saznanja rukovodstva Banke o tekućim događajima i aktivnostima, stvarni rezultati se mogu značajno razlikovati od ovih procena. Računovodstvene procene i sa njima povezane pretpostavke su predmet kontinuiranog pregleda. Promene u računovodstvenim procenama se primenjuju od perioda u kojem je došlo do njihovih korekcija.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke, koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA

31. DECEMBRA 2018. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15. Računovodstvene procene i prosuđivanja kod primene računovodstvenih politika (nastavak)

(a) Priprema finansijskih izveštaja na bazi koncepta nastavka poslovanja pozicija Banke

Tokom 2014. godine započeo je proces restrukturiranja Banke, koji obuhvata aktivnosti promene i poboljšanje organizacione strukture Banke, racionalizaciju poslovanja poslovne mreže, program dobrovoljnog tehnološkog viška zaposlenih, smanjenje NPL-a prenosom potraživanja na povezano društvo NLB Srbija, prenos nepokretnosti na povezano društvo NLB Srbija i otpis potraživanja sa formiranom ispravkom vrednosti u visini 100% izloženosti i prenos u vanbilansnu evidenciju. Akcionar Banke NLB d.d. Ljubljana je obezbedio dodatni kapital tokom 2014. godine u iznosu od RSD 1.214.520 hiljada, ili EUR 10 miliona po osnovu dokapitalizacije Banke, kako bi Banka nastavila da ispunjava regulatorne zahteve i obavlja dalje poslovanje.

U maju 2017. godine akcionar Banke NLB d.d. Ljubljana je obezbedio dodatni kapital u iznosu od RSD 1.228.000 hiljada, ili EUR 10 miliona po osnovu dokapitalizacije Banke.

Na dan 31. decembar 2018. godine Banka je bila usklađena sa zahtevima Narodne banke Srbije sa kapitalnom adekvatnošću koja je iznosila 16,67% (napomena 5). Pored toga, pokazatelj likvidnosti Banke na dan 31. decembar 2018. godine je iznosio 1,74 obračunat u skladu sa članom 34. Odluke o upravljanju rizicima propisane od strane NBS, što je iznad propisanog minimuma od 1.

Rukovodstvo Banke nije svesno bilo koje materijalne neizvesnosti koja može uzrokovati sumnju u mogućnosti kontinuiteta poslovanja Banke. Obzirom na navedeno, finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja.

(b) Porez na dobit

Banka je obveznik poreza na dobit u Republici Srbiji. Utvrđivanje poreske obaveze zahteva primenu određenih procena. U situaciji kada je finalna poreska obaveza različita od inicijalno priznate poreske obaveze, navedena razlika utiče na poresku obavezu perioda u kome je razlika utvrđena.

(c) Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Fer vrednost predstavlja cenu koja bi bila dobijena za transakciju prodaje sredstva ili plaćanja za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum vrednovanja. Utvrđivanje fer vrednosti bazirano je na pretpostavci da se transakcija održala na primarnom tržištu sredstva ili obaveze ili, u odsustvu primarnog tržišta, na najpovoljnijem tržištu za sredstvo ili obavezu.

U slučaju da za sredstvo ili obavezu postoji primarno tržište, fer vrednost predstavlja cena na tom tržištu.

Fer vrednost sredstva ili obaveze se vrednuje korišćenjem pretpostavki koje bi koristili učesnici na tržištu kada utvrđuju cenu sredstva ili obaveze, pretpostavljajući da učesnici na tržištu delaju u svom najboljem ekonomskom interesu.

Fer vrednost nefinansijskog sredstva uzima u obzir mogućnost tržišnog učesnika da generiše najveće i najbolje ekonomske koristi korišćenjem tog sredstva ili prodajom drugom učesniku na tržištu koji bi najviše i najbolje iskoristio sredstvo.

Banka koristi tehnike vrednovanja koje su odgovarajuće u okolnostima i za koje su dostupni podaci korišćeni za utvrđivanje fer vrednosti, pri čemu se maksimizira korišćenje relevantnih uočljivih ulaznih podataka i minimizira korišćenje neuočljivih ulaznih podataka. Tehnike vrednovanja se revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA

31. DECEMBRA 2018. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15. Računovodstvene procene i prosuđivanja kod primene računovodstvenih politika (nastavak)

(c) Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

Sva sredstva i obaveze koje se vrednuju po fer vrednosti ili čija se fer vrednost obelodanjuje u finansijskim izveštajima, klasifikovane su u tri nivoa hijerarhije fer vrednosti:

- Nivo 1 - Kotirane tržišne cene (nekorigovane) na aktivnom tržištu za istovetna sredstva ili obaveze,
- Nivo 2 - Korišćenje tehnike vrednovanja za koje je najniži nivo ulaznog podatka značajnog za utvrđivanje fer vrednosti direktno ili indirektno uočljiv,
- Nivo 3 - Korišćenje tehnike vrednovanja za koje najniži nivo ulaznog podatka značajnog za utvrđivanje fer vrednosti nije uočljiv.

Za sredstva ili obaveze, koje se kontinuirano vrednuju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima, Banka utvrđuje ponovnom procenom kategorizacije na svaki izveštajni datum, da li su se desili prelazi između nivoa hijerarhije.

(d) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u veći broj sudskih sporova, koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka rutinski procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija. Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

(e) Vanbilansna evidencija

U vanbilansnoj evidenciji Banka evidentira poslovne događaje, koji prilikom nastanka nemaju direktan uticaj na veličinu i sadržinu stavki u Bilansu stanja, ali su izvor informacija o poslovanju, utvrđivanju rizika iz poslovanja i eventualnih budućih obaveza.

Banka u vanbilansnoj evidenciji evidentira sve poslove koji za nju predstavljaju potencijalni rizik (izdate garancije i druga jemstva, nepokrivene akreditive, odobrene a neiskorišćene kredite i limite, poslove sa izvedenim finansijskim instrumentima, druge preuzete i potencijalne obaveze)

Osim ovih evidencija, Banka vanbilansno evidentira i druge poslove koje za nju ne predstavljaju poseban rizik (depo, evidencija otpisanih potraživanja, pokriveni akreditivi, primljene garancije, inkaso poslovi, evidencija primljenih osiguranja za potraživanja prema komitentima i slično).

Vanbilansna evidencija se, u visini ugovorenih vrednosti, obuhvata na osnovu verodostojnih knjigovodstvenih dokumenata sa datumom stvarnog nastanka (datum zaključenja ugovora o kreditu, ugovora o garanciji, datum otvaranja akreditiva, datum zaključivanja terminskog ugovora, datum preuzimanja stvari u depo, na inkaso i slično).

Stanje izdatih garancija mesečno se povećava za sve obračunate kamate i troškove u skladu sa ugovorom o garanciji, odnosno smanjuje se za dospеле i oplaćene rate kredita, tako da je vanbilansna evidencija odmah usklađena sa stanjem preuzete obaveze.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA

31. DECEMBRA 2018. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA

Upravljanje rizicima u Banci sprovodi se u skladu sa utvrđenim internim politikama i procedurama koje uzimaju u obzir propise koje donosi Narodna banka Srbije, standarde upravljanja rizicima u NLB grupi, aktuelne smernice Evropskog tela za superviziju banaka (EBA) i relevantne dobre bankarske prakse.

Banka stavlja veliki akcenat na modernizaciju i širenje shvatanja i nadležnosti upravljanja rizicima, i istovremeno obavlja dalje razvojne aktivnosti u ovoj oblasti. U okviru unapređenja sveobuhvatnog pristupa upravljanja rizicima uspostavljena je nova organizaciona struktura, kao što su postupci rada, modeli i alati za upravljanje rizicima i održivog profila ciljanog rizika. Sveobuhvatni pristup upravljanju rizikom se zasniva na stručnim kriterijumima i promišljenom i opravdano umerenom preuzimanju rizika.

Banka stavlja veliki akcenat na stalno unapređenje prosvetljenosti i svesnosti o rizicima u celoj organizaciji. Ona nadograđuje i modernizuje postupke i procese u oblasti upravljanja rizicima, a istovremeno vrši odgovarajuću i redovnu obuku zaposlenih sa poslovne strane, u oblasti upravljanja rizicima i u drugim organizacionim jedinicama. Kao važan element pristupa upravljanja rizicima, Banka koristi okvir tri linije odbrane. U tom okviru Poslovna linija s jedne strane i Upravljanje rizicima s druge strane snose punu odgovornost za preuzimanje rizika. Revizija snosi odgovornost za redovni i temeljni nadzor i kontrolu kako okvira tako i pravila za preuzimanje rizika, kao i za sistem internih kontrola što je definisano internim aktima Službe interne revizije.

Banka se vodi glavnim principima strategije za upravljanje rizicima tako što u svoje poslovanje:

- uzima u obzir glavni koncept rizičnog apetita i limite definisanim u rizičnom profilu Banke;
- uključuje analize rizika u proces donošenja odluka na strateškom i operativnom nivou u cilju predupiranja rizika koje nose volatilne izloženosti sa potencijalno negativnim ishodom;
- primenjuje diverzifikaciju kako bi izbegla koncentraciju na nivou portfolija;
- uključuje i optimalno koristi kapital i upravlja njegovom alokacijom kroz biznis segmente/organizacione jedinice;
- kreira adekvatno izbalansiranu rizikom ponderisanu (prilagođenu) cenu;
- obezbeđuje se sveukupna usklađenost poslovanja kroz interna dokumenta, politike i adekvatne uredbe.

Najznačajniji poslovni rizici kojima je Banka izložena jesu kreditni rizik i tržišni rizik (rizik od promene kamatnih stopa, rizik likvidnosti i rizik od promene kurseva valuta).

4.1. Kreditni rizik

Banka je u svom poslovanju izložena kreditnom riziku, odnosno riziku gubitaka zbog nemogućnosti dužnika da izmiri svoje obaveze prema Banci. Iz tog razloga, Banka proaktivno i sveobuhvatno prati i procenjuje pomenuti rizik. U tom procesu, Banka prati propise Narodne banke Srbije, Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja, standarde upravljanja rizicima NLB Grupe i smernice EBA. Ova oblast detaljnije je regulisana internim metodologijama i procedurama utvrđenim u internim aktima.

Identifikovanje i merenje izloženosti Banke kreditnom riziku, sprovodi se na dva nivoa:

- Na nivou pojedinačnog klijenta / grupe klijenata, gdje se primenjuju odgovarajuće procedure u različitim fazama odnosa s klijentom pre, tokom i nakon zaključenja ugovora. Pre sklapanja ugovora ocenjuju se performanse, finansijska pozicija i dosadašnja saradnja klijenta sa Bankom. Takođe je važno obezbediti visoko kvalitetne kolaterale koje ne utiču na kreditni rejting klijenta. Nakon toga slede razni oblici praćenja klijenta, posebno procena njegove sposobnosti da generiše dovoljno novčanih tokova za redovno podmirenje ugovornih obaveza. Što se tiče otkrivanja rizika, važno je redovno praćenje klijenata u okviru Sistema ranog upozoravanja (EVS).
- Na nivou celokupnog portfolija - kvalitet kreditnog portfolija, uključujući bilansne i vanbilansne izloženosti, aktivno se prati i analizira. Sveobuhvatne analize se redovno obavljaju u smislu segmentacije klijenata (u zavisnosti od vrste i veličine klijenta), strukture kreditnog rejtinga, dospelih neplaćenih obaveza i / ili obima nekvalitetnih / dospelih i restrukturiranih potraživanja, pokrića sa umanjenjima i rezervacijama, primljenih kolaterala, koncentracije koje proizlaze iz grupe povezanih klijenata i koncentracija unutar industrije, valutne izloženosti i drugih pokazatelja rizika u kreditnom portfoliju.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Banka procjenjuje nivo očekivanih kreditnih gubitaka na individualnoj osnovi za materijalna potraživanja, a na grupnoj osnovi za ostatak portfolija.

Primarni cilj individualnog pristupa je da utvrdi da li postoji objektivan dokaz o obezvređenju. Takvi dokazi uključuju informacije o značajnim finansijskim problemima sa kojima se klijent susreće, u vezi sa stvarnim kršenjima ugovornih obaveza kao što su neizmirene obaveze u otplati, da li će finansijska sredstva biti restrukturirana iz ekonomskih ili pravnih razloga, kao i verovatnoća da će klijent ući u stečaj ili finansijsku reorganizaciju. Očekivani budući novčani tokovi (iz redovnog poslovanja i mogućeg otkupa kolaterala) procjenjuju se nakon pojedinačnog pregleda. Ako se njihova diskontovana vrednost razlikuje od knjigovodstvene vrednosti predmetnog finansijskog sredstva, umanjene vrednosti se mora priznati. Ako ne postoje objektivni dokazi o umanjenju vrednosti, gubici se procjenjuju na nivou grupe.

Grupna obezvređenja se vrše za ostatak portfolija, koji se ne procjenjuje na individualnoj osnovi. U tom cilju, portfolio je podeljen na grupe sličnih potraživanja, a zatim dalje u podgrupe u odnosu na njihov kreditni rejting. Grupna obezvređenja se obračunavaju u vezi sa verovatnoćom neispunjavanja obaveza (PD) i u vezi sa prosečnom stopom neispunjavanja obaveza ili gubitka zbog neispunjavanja obaveza (LGD) koji se odnosi na nenaplativa potraživanja. Verovatnoća neispunjavanja obaveza je određena tranzicionim matricama koje ilustruju migraciju klijenata između kategorija rejtinga, koristeći neponderisani prosek migracija. U svrhu procene parametara LGD-a, Banka koristi haircut kolaterala na nivou svakog tipa kolaterala i neobezbeđene stope naplate (URR) na nivou svakog segmenta klijenata.

Banka u skladu sa MSFI 7 obelodanjuje:

- Iznos maksimalne izloženosti kreditnom riziku bez uzimanja u obzir primljenih kolaterala (bruto iznos plasmana umanjen za ispravku vrednosti)
- Opis kolaterala koji su u posedu Banke (procena hipoteka od strane ovlašćenog procenitelja i sl.)
- Informacije o kreditnom kvalitetu nedospelih i neobezvređenih potraživanja
- Sadašnju vrednost finansijskih sredstava koja bi se smatrala dospelim ili umanjenim da nije došlo do reprograma.

U slučaju kada dođe do smanjenja vrednosti plasmana, Banka evidentira ispravku vrednosti (za pojedinačne i grupne ispravke vrednosti).

Banka za svaku grupu finansijskih instrumenata obelodanjuje sledeće:

- Za dospela, a neispravljena potraživanja: analizu ročnosti do tri meseca, do šest meseci, do godinu i preko godinu dana,
- Za individualno ispravljena potraživanja: analizu strukture i obelodanjivanje faktora, koji su korišćeni prilikom odlučivanja o postojanju sumnjivosti,
- Fer vrednost kolaterala.

U vezi sa primenom Smernica za objavljivanje podataka i informacija banke koji se odnose na kvalitet aktive ("Smernice"), tražene kvalitativne informacije, kao i kvantitativne informacije će biti obelodanjene u okviru podataka shodno Odluci o objavljivanju podataka i informacija banke ("Službeni glasnik RS", br. 103/2016).

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku prikazana je u sledećoj tabeli:

	u 000 RSD	
	31.12.2018.	31.12.2017. (MRS 39)
Gotovina, sredstva kod centralne banke i ostali depoziti po viđenju u bankama	6,759,532	5,854,416
Finansijska sredstva kojima se ne trguje, a koja se obavezno vrednuju po FV kroz BU		
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat	6,900,942	-
Finansijska sredstva vrednovana po amortizovanoj vrednosti	41,958,535	-
Dužničke hartije od vrednosti	-	-
Kreditni i potraživanja od države		
Kreditni i potraživanja od banaka	4,134,800	-
Kreditni i potraživanja od finansijskih organizacija	109,209	-
Kreditni i potraživanja od stanovništva	22,266,735	-
<i>Prekoračenja po tekućem računu</i>	282,917	-
<i>Stambeni krediti</i>	2,327,779	-
<i>Gotovinski i potražni krediti</i>	11,806,812	-
<i>Kreditni poljoprivrednicima</i>	7,715,114	-
<i>Ostali krediti stanovništvu</i>	134,113	-
Kreditni i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	15,299,355	-
<i>Kreditni i potraživanja od velikih pravnih lica</i>	677,714	-
<i>Kreditni i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika</i>	14,621,641	-
Ostala finansijska sredstva	148,436	-
Dužničke hartije od vrednosti klasifikovane kao kreditni i potraživanja		
Kreditni i potraživanja od države		
Kreditni i potraživanja od banaka	-	1,199,994
Kreditni i potraživanja od finansijskih organizacija	-	103,760
Kreditni i potraživanja od stanovništva	-	16,584,796
<i>Prekoračenja po tekućem računu</i>	-	204,278
<i>Stambeni krediti</i>	-	1,691,834
<i>Gotovinski i potražni krediti</i>	-	8,983,980
<i>Kreditni poljoprivrednicima</i>	-	5,529,841
<i>Ostali krediti stanovništvu</i>	-	174,863
Kreditni i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	-	11,646,499
<i>Kreditni i potraživanja od velikih pravnih lica</i>	-	1,301,994
<i>Kreditni i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika</i>	-	10,344,505
Ostala finansijska sredstva	-	38,661
Sredstva namenjena trgovanju	-	-
Finansijska sredstva klasifikovana po fer vrednosti kroz bilans uspeha	18	553
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	6,718,238
Ukupno neto finansijska sredstva	55,619,027	42,146,917
Garancije	5,132,306	2,522,836
<i>Plative garancije</i>	1,653,771	921,256
<i>Činidbene garancije</i>	3,478,535	1,601,580
Obaveze po kreditima	4,756,343	4,204,710
Ostale potencijalne obaveze	208,762	0
Ukupne potencijalne obaveze	10,097,411	6,727,546
Ukupna maksimalna izloženost kreditnom riziku	65,716,438	48,874,463

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Maksimalna izloženost kreditnom riziku je prezentacija izloženosti Banke kreditnom riziku odvojeno po pojedinim vrstama finansijskih sredstava i potencijalnih obaveza. Izloženosti navedene u tabeli prikazane su za bilansne stavke u neto knjigovodstvenoj vrednosti iskazanoj u bilansu stanja Banke, a za vanbilansne stavke u iznosu njihove nominalne vrednosti.

b) Kolaterali

31.12.2018.	u 000 RSD			
	Potpuno obezbedjena finansijska sredstva		Finansijska sredstva koja nisu ili nisu potpuno obezbedjena	
	Neto vrednost	Fer vrednost kolaterala	Neto vrednost	Fer vrednost kolaterala
Finansijska sredstva vrednovana po amortizovanoj vrednosti	3,658,810	3,967,283	38,299,725	858,630
Dužničke hartije od vrednosti	0	0	0	0
Kreditni i potraživanja od države	0	0	0	0
Kreditni i potraživanja od banaka	0	0	4,134,800	0
Kreditni i potraživanja od fin. organizacija	9,419	9,419	99,790	36,404
Kreditni i potraživanja od stanovništva	2,001,884	2,036,434	20,264,851	175,607
<i>Prekoračenja po tekućem računu</i>	0	0	282,917	0
<i>Stambeni krediti</i>	1,510,189	1,538,948	817,590	81,424
<i>Gotovinski i potraživački krediti</i>	36,343	36,407	11,770,469	28,467
<i>Kreditni poljoprivrednicima</i>	453,444	456,568	7,261,670	63,828
<i>Ostali krediti stanovništvu</i>	1,908	4,511	132,205	1,888
Kreditni i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	1,646,553	1,860,805	13,652,802	646,062
<i>Kreditni i potraživanja od velikih pravnih lica</i>	146,718	146,979	530,996	0
<i>Kreditni i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika</i>	1,499,835	1,713,826	13,121,806	646,062
Ostala finansijska sredstva	954	60,625	147,482	557
Fin. sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat	0	0	0	0
Ukupno	3,658,810	3,967,283	38,299,725	858,630

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2017. (MRS 39)	u 000 RSD			
	Potpuno obezbeđena finansijska sredstva		Finansijska sredstva koja nisu ili nisu potpuno obezbeđena	
	Neto vrednost	Fer vrednost kolaterala	Neto vrednost	Fer vrednost kolaterala
Dužničke hartije od vrednosti klasifikovane kao krediti i potraživanja	0	0	0	0
Kreditni i potraživanja od države	0	0	0	0
Kreditni i potraživanja od banaka	0	0	1,199,994	0
Kreditni i potraživanja od finansijskih organizacija	0	0	103,760	0
Kreditni i potraživanja od stanovništva	1,381,854	1,420,598	15,202,942	179,681
<i>Prekoračenja po tekućem računu</i>	0	0	204,278	0
<i>Stambeni krediti</i>	963,858	993,506	727,976	102,721
<i>Gotovinski i potražni krediti</i>	44,155	44,355	8,939,825	3,163
<i>Kreditni poljoprivrednicima</i>	373,069	381,965	5,156,772	70,896
<i>Ostali krediti stanovništvu</i>	772	772	174,091	2,901
Kreditni i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	1,539,307	1,765,537	10,107,192	456,354
<i>Kreditni i potraživanja od velikih pravnih lica</i>	260,006	325,752	1,041,988	0
<i>Kreditni i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika</i>	1,279,301	1,439,785	9,065,204	456,354
Ostala finansijska sredstva	55	905	38,606	307
Total	2,921,216	3,187,040	26,652,494	636,342

Banka primjenjuje jedinstveni set standarda na sredstva obezbeđenja za kredite stanovništvu i preduzećima. Glavni dokument kojim se reguliše osiguranje kredita u Banci je Pravilnik za obezbeđenja plasmana. Pravilnik predstavlja osnovne smernice, koje zaposleni u Banci moraju uzeti u obzir prilikom potpisivanja, procene, praćenja i izveštavanja o kolateralima, sa ciljem smanjenja kreditnog rizika.

Odluka o vrsti, broju i visini obezbeđenja zavisi od kreditne sposobnosti dužnika, svrhe i ročnosti proizvoda. Banka svojom internom metodologijom utvrđuje vrste kolaterala i parametre njihovog vrednovanja.

Standardna sredstva obezbeđenja plasmana Banke su:

- Hipoteka,
- Zaloga,
- Garancija,
- Depozit,
- Menica,
- Administrativna zabrana.

Banka prati kretanje tržišne vrednosti kolaterala, zahteva dopunske kolaterale u skladu sa odnosnim ugovorima, i kontroliše tržišnu vrednost kolaterala dobijenu tokom sagledavanja adekvatnosti ispravke vrednosti.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

c) Finansijska sredstva vrednovana po amortizovanoj vrednosti

31.12.2018.						u 000 RSD
Bonitet	Stage 1 - 12- mesečni očekivani kreditni gubitak	Stage 2 - očekivani kreditni gubitak tokom celog perioda trajanja sredstva	Stage 3 - očekivani kreditni gubitak tokom celog perioda trajanja sredstva	Stage 4 - preuzeta ili nova potraživanja koja su kreditno obezvređena na dan početnog priznavanja	Ukupno	
A	20,697,286	100,680	0	0	20,797,967	
B	18,303,244	935,455	0	0	19,241,179	
C	394,580	1,424,340	0	0	1,818,920	
D i E	0	0	1,197,974	10,623	1,206,116	
Ispravka vrednosti	323,533	77,865	704,249	0	1,105,647	
Neto knjigovodstvena vrednost	39,071,577	2,291,998	493,725	10,623	41,958,535	

d) Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat

31.12.2018.						u 000 RSD
Bonitet	Stage 1 - 12- mesečni očekivani kreditni gubitak	Stage 2 - očekivani kreditni gubitak tokom celog perioda trajanja sredstva	Stage 3 - očekivani kreditni gubitak tokom celog perioda trajanja sredstva	Stage 4 - preuzeta ili nova potraživanja koja su kreditno obezvređena na dan početnog priznavanja	Ukupno	
A	0	0	0	0	0	
B	6,900,942	0	0	0	6,900,942	
C	0	0	0	0	0	
D i E	0	0	0	0	0	
Ispravka vrednosti	0	0	0	0	0	
Neto knjigovodstvena vrednost	6,900,942	0	0	0	6,900,942	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

e) Vanbilansne izloženosti

31.12.2018.						u 000 RSD
Bonitet	Stage 1 - 12- mesečni očekivani kreditni gubitak	Stage 2 - očekivani kreditni gubitak tokom celog perioda trajanja sredstva	Stage 3 - očekivani kreditni gubitak tokom celog perioda trajanja sredstva	Stage 4 - preuzeta ili nova potraživanja koja su kreditno obezvređena na dan početnog priznavanja	Ukupno	
A	2,035,339	256	0	0	2,039,345	
B	7,175,869	366,495	0	0	7,542,364	
C	237,007	270,369	0	0	507,376	
D i E	0	0	12,076	0	8,326	
Ispravka vrednosti	29,600	3,211	6,634	0	39,445	
Neto knjigovodstvena vrednost	9,418,615	633,909	5,442	0	10,057,966	

f) Neto krediti i potraživanja koji nisu dospeli i nisu obezvređeni (MRS 39)

31.12.2017.						u 000 RSD
	A	B	C	D i E	Ukupno	
Dužničke hartije od vrednosti klasifikovane kao krediti i potraživanja	0	0	0	0	0	
Kreditni i potraživanja od države	0	0	0	0	0	
Kreditni i potraživanja od banaka	140,676	585,430	8	0	726,114	
Kreditni i potraživanja od finansijskih organizacija	23,180	80,580	0	0	103,760	
Kreditni i potraživanja od stanovništva	12,106,811	2,383,386	332,046	27,439	14,849,682	
<i>Prekoračenja po tekućem računu</i>	182,035	1,492	218	84	183,829	
<i>Stambeni krediti</i>	1,464,933	3,061	9,141	13,198	1,490,333	
<i>Gotovinski i potraživački krediti</i>	7,638,339	58,265	14,851	13,536	7,724,991	
<i>Kreditni poljoprivrednicima</i>	2,654,201	2,318,744	307,617	331	5,280,893	
<i>Ostali krediti stanovništvu</i>	167,303	1,824	219	290	169,636	
Kreditni i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	1,469,055	8,324,176	381,663	454	10,175,348	
<i>Kreditni i potraživanja od velikih pravnih lica</i>	8	781,189	0	0	781,197	
<i>Kreditni i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika</i>	1,469,047	7,542,987	381,663	454	9,394,151	
Ostala finansijska sredstva	3,583	5,434	16,530	38	25,585	
Ukupno	13,743,305	11,379,006	730,247	27,931	25,880,489	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

g) Neto krediti i potraživanja koji su dospeli ali nisu individualno obezvređeni (MRS 39)

31.12.2017.	u 000 RSD			
	Do 30 dana docnje	Do 90 dana docnje	Preko 90 dana docnje	Ukupno
Kredit i potraživanja od države	0	0	0	0
Kredit i potraživanja od banaka	473,878	2	0	473,880
Kredit i potraživanja od finansijskih organizacija	0	0	0	0
Kredit i potraživanja od stanovništva	1,382,046	188,592	71,358	1,641,996
<i>Prekoračenja po tekućem računu</i>	16,131	2,482	1,836	20,449
<i>Stambeni krediti</i>	51,482	14,999	41,902	108,383
<i>Gotovinski i potrošački krediti</i>	1,084,855	150,819	23,315	1,258,989
<i>Kredit poljoprivrednicima</i>	226,503	19,702	2,743	248,948
<i>Ostali krediti stanovništvu</i>	3,075	590	1,562	5,227
Kredit i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	906,723	2,144	6,400	915,267
<i>Kredit i potraživanja od velikih pravnih lica</i>	56,813	0	0	56,813
<i>Kredit i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika</i>	849,910	2,144	6,400	858,454
Ostala finansijska sredstva	926	5,038	748	6,712
Ukupno	2,763,573	195,776	78,506	3,037,855

h) Individualno obezvređeni krediti i potraživanja (MRS 39)

31.12.2017.	u 000 RSD		
	Bruto knjigovodstvena vrednost	Ispravka vrednosti	Neto knjigovodstvena vrednost
Kredit i potraživanja od države	0	0	0
Kredit i potraživanja od banaka	0	0	0
Kredit i potraživanja od finansijskih organizacija	0	0	0
Kredit i potraživanja od stanovništva	156,273	63,155	93,118
<i>Prekoračenja po tekućem računu</i>	0	0	0
<i>Stambeni krediti</i>	156,273	63,155	93,118
<i>Gotovinski i potrošački krediti</i>	0	0	0
<i>Kredit poljoprivrednicima</i>	0	0	0
<i>Ostali krediti stanovništvu</i>	0	0	0
Kredit i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	1,082,527	526,643	555,884
<i>Kredit i potraživanja od velikih pravnih lica</i>	728,426	264,442	463,984
<i>Kredit i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika</i>	354,101	262,201	91,900
Ostala finansijska sredstva	35,689	29,325	6,364
Ukupno	1,274,489	619,123	655,366

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Kreditni rizik (nastavak)
i) Analiza neto kredita i potraživanja (MRS 39)

	u 000 RSD			
31.12.2017.	Neto krediti i potraživanja koji nisu dospeli i nisu obezvređeni	Neto krediti i potraživanja koji su dospeli ali nisu individualno obezvređeni	Individualno obezvređeni kredit i potraživanja	Ukupno
Dužničke hartije od vrednosti klasifikovane kao krediti i potraživanja	0	0	0	0
Kredit i potraživanja od države	0	0	0	0
Kredit i potraživanja od banaka	726,114	473,880	0	1,199,994
Kredit i potraživanja od finansijskih organizacija	103,760	0	0	103,760
Kredit i potraživanja od stanovništva	14,849,682	1,641,996	93,118	16,584,796
<i>Prekoračenja po tekućem računu</i>	183,829	20,449	0	204,278
<i>Stambeni krediti</i>	1,490,333	108,383	93,118	1,691,834
<i>Gotovinski i potrošački krediti</i>	7,724,991	1,258,989	0	8,983,980
<i>Kredit poljoprivrednicima</i>	5,280,893	248,948	0	5,529,841
<i>Ostali krediti stanovništvu</i>	169,636	5,227	0	174,863
Kredit i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	10,175,348	915,267	555,884	11,646,499
<i>Kredit i potraživanja od velikih pravnih lica</i>	781,197	56,813	463,984	1,301,994
<i>Kredit i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika</i>	9,394,151	858,454	91,900	10,344,505
Ostala finansijska sredstva	25,585	6,712	6,364	38,661
Ukupno	25,880,489	3,037,855	655,366	29,573,710

Kredit i potraživanja, koji nisu dospeli i nisu obezvređeni, obuhvataju sve kredite i potraživanja, koji nisu u docnji i za koje se obezvređenje utvrđuje na grupnoj osnovi. Kredit i potraživanja, koji su dospeli, ali nisu individualno obezvređeni, obuhvataju sve kredite i potraživanja, koji su u docnji i za koje se obezvređenje utvrđuje na grupnoj osnovi. Individualno obezvređeni kredit i potraživanja obuhvataju sve kredite za koje se obezvređenje utvrđuje na individualnoj osnovi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA

31. DECEMBRA 2018. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

j) Interni rejting

31.12.2017. (MRS 39)					u 000 RSD
Bonitet	Bruto krediti i potraživanja	Kreditni i potraživanja (%)	Ispravka vrednosti	Ispravka vrednosti (%)	
A	14,983,419	48.3	153,032		1.0
B	13,239,591	42.7	227,504		1.7
C	972,345	3.1	64,353		6.6
D i E	1,820,492	5.9	1,035,909		56.9
Ukupno	31,015,847	100.0	1,480,798		4.8

*Ostala finansijska sredstva nisu uključena

31.12.2018.					u 000 RSD
Bonitet	Bruto krediti i potraživanja	Kreditni i potraživanja (%)	Ispravka vrednosti	Ispravka vrednosti (%)	
A	20,786,398	48.5	183,555		0.9
B	19,209,147	44.8	152,976		0.8
C	1,816,773	4.2	63,275		3.5
D i E	1,029,031	2.4	631,444		61.4
Ukupno	42,841,349	100.0	1,031,250		2.4

*Ostala finansijska sredstva nisu uključena

Kreditna klasifikacija klijenata Banke zasniva se na interno razvijenoj metodologiji. Metodologija rejtinga uključuje jedinstvenu skalu kreditnog rejtinga od 12 rejting klasa, od kojih devet predstavljaju performing klijente i tri non-performing klijente.

Rejting grupa A (od AAA do A rejtinga) uključuje najbolje klijente sa niskim stepenom verovatnoće neplaćanja, koje karakteriše visoka adekvatnost kapitala i visoka pokrivenost finansijskih obaveza slobodnim novčanim tokovima.

Rejting grupa B (od BBB do B rejtinga) uključuje klijente sa niskim kreditnim rizikom, jednu klasu više od klijenata rejting grupe „A“. Ovi klijenti pokazuju stabilne performanse, prihvatljive finansijske pokazatelje i kvalitativne elemente i imaju dovoljan novčani tok da izmire svoje obaveze, ali su osetljiviji na promene u industriji ili ekonomiji. Rejting grupa C (od CCC do C rejtinga) uključuje klijente, koji su izloženi višem i iznadprosečnom nivou kreditnog rizik.

Rejting grupa D, (D i DF rejting) i "E" predstavljaju problematične klijente. .

Poslovanje sa ovim klijentima se prenosi na Službu za problematične plasmane, a u cilju sprovođenja planiranih aktivnosti za rešavanje problematičnih plasmana sa akcentom na smanjenje izloženosti, kao i naplati, odnosno unovčavanju obezbeđenja, kao i vođenju postupaka insolventnosti nad komitentom sa namerom maksimalne naplate ulaganja i posledično minimiziranja gubitaka za Banku.

Banka finansira klijente sa kreditnim rejtingom od AAA do B, a izuzetno i klijente sa rejtingom CCC.

Finansiranje klijenata sa kreditnim rejtingom BB do B zahteva posebnu pažnju (načelo „ulaganja uz oprez“) – ulaganje može biti opravdano. Ipak, neophodan je veliki oprez obzirom da ovi klijenti u značajnoj meri zavise od povoljnih uslova sredine u kojoj posluju.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Klijenti sa CCC rejtingom se finansiraju isključivo u ograničenom obimu (odabrani klijenti sa kojima Banka želi da zadrži ili uspostavi poslovni odnos), kada takvo finansiranje može biti relativno pouzdano na osnovu planova za unapređenje poslovanja klijenta ili njegovog pomeranje kreditnog rejtinga u grupu A ili B (u roku od godinu ili dve dana). Svako dodatno finansiranje postojećih klijenata sa kreditnim rejtingom CC ili nižim mora se pravdati povećanjem mogućnosti povraćaja već postojećih ulaganja Banke i unapređenjem pozicije Banke na duge staze u pogledu naplate (aktivacije kolaterala) ili nefinansiranja.

k) Restrukturirana potraživanja

Restrukturiranje plasmana komitentima podrazumeva sve aktivnosti koje Banka preduzima, a kojima se menjaju svi bitni uslovi pod kojima je potraživanje prema komitentu prvobitno odobreno. To obuhvata promenu ročnosti, kamatne stope, promenu datuma dospeća rata, promenu iznosa rate i sl.

U slučaju pogoršanja finansijskog položaja dužnika restrukturiranje takvog potraživanja moguće je vršiti samo pod uslovima i na način opisan u kreditnim standardima Banke. Restrukturiranje potraživanja u ovom slučaju moguće je samo ako će novo – restrukturirano potraživanje omogućiti da klijent redovno servisira svoje obaveze prema Banci i pod uslovom da klijent i dalje, bez obzira na pogoršanje svoje finansijske pozicije, ima mogućnost da generiše prihode koji će omogućiti normalno servisiranje duga. Bez obzira da li je komitent fizičko lice, preduzetnik, poljoprivrednik ili pravno lice, u slučaju pre donošenja odluke o restrukturiranju neophodna je poseta komitentima uz izradu izveštaja o finansijskom monitoringu njegovog poslovanja ili prihoda. Svako restrukturiranje potraživanja podleže prethodnom odobrenju nadležnih organa Banke.

U tabelama u nastavku su prezentovana ukupna restrukturirana potraživanja Banke na dan 31. decembar 2018. godine i 31. decembar 2017. godine:

	Bruto knjigovodstvena vrednost restrukturiranih potraživanja			Ispravke vrednosti		u 000 RSD
	Ukupno	Potraživanja koja se ne smatraju problematičnim	Problematična potraživanja	Potraživanja koja se ne smatraju problematičnim	Problematična potraživanja	Sredstva obezbeđenja
31.12.2018.						
Kredit i potraživanja od države	0	0	0	0	0	0
Kredit i potraživanja od finansijskih organizacija	0	0	0	0	0	0
Kredit i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	232,231	1,270	230,961	0	207,269	219,732
<i>Kredit i potraživanja od velikih pravnih lica</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Kredit i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika</i>	232,231	1,270	230,961	0	207,269	219,732
Kredit i potraživanja od stanovništva	124,877	112,591	12,286	22,312	4,774	23,585
<i>Prekoračenja po tekućem računu</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Stambeni krediti</i>	42,451	34,659	7,792	9,146	2,122	16,256
<i>Gotovinski i potrošački krediti</i>	17,748	17,285	463	7,964	463	572
<i>Kredit poljoprivrednicima</i>	64,678	60,647	4,031	5,202	2,189	6,757
<i>Ostali krediti stanovništvu</i>	0	0	0	0	0	0
Ukupno restrukturirana potraživanja	357,108	113,861	243,247	22,312	212,043	243,317

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2017. (MRS 39)	Bruto knjigovodstvena vrednost restrukturiranih potraživanja			Ispravke vrednosti		u 000 RSD
	Ukupno	Potraživanja koja se ne smatraju problematičnim	Problematična potraživanja	Potraživanja koja se ne smatraju problematičnim	Problematična potraživanja	Sredstva obezbeđena
Kredit i potraživanja od države	0	0	0	0	0	0
Kredit i potraživanja od finansijskih organizacija	0	0	0	0	0	0
<i>Kredit i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika</i>	357,615	23,389	334,226	418	270,982	285,536
<i>Kredit i potraživanja od velikih pravnih lica</i>	85,523	0	85,523	0	61,542	85,523
<i>Kredit i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika</i>	272,092	23,389	248,703	418	209,440	200,013
Kredit i potraživanja od stanovništva	68,038	61,291	6,747	12,343	4,258	18,793
<i>Prekoračenja po tekućem računu</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Stambeni krediti</i>	21,624	15,268	6,356	5,786	4,023	17,625
<i>Gotovinski i potrošački krediti</i>	9,576	9,185	391	4,431	235	720
<i>Kredit poljoprivrednicima</i>	36,838	36,838	0	2,126	0	448
<i>Ostali krediti stanovništvu</i>	0	0	0	0	0	0
Ukupno restrukturirana potraživanja	425,653	84,680	340,973	12,761	275,240	304,329

Restrukturirana potraživanja prema periodu restrukturiranja

31.12.2018.	u 000 RSD			
Neto knjigovodstvena vrednost	Do 3 meseca	3 do 6 meseci	6 do 12 meseci	Preko 12 meseci
Potraživanja koja se ne smatraju problematičnim	31,966	18,498	26,672	14,413
Problematična potraživanja	0	0	0	31,204
Ukupno	31,966	18,498	26,672	45,617

31.12.2017. (MRS 39)	u 000 RSD			
Neto knjigovodstvena vrednost	Do 3 meseca	3 do 6 meseci	6 do 12 meseci	Preko 12 meseci
Potraživanja koja se ne smatraju problematičnim	31,328	1,269	6,438	32,884
Problematična potraživanja	0	0	0	65,733
Ukupno	31,328	1,269	6,438	98,617

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

l) Geografska analiza

Zemlja	u 000 RSD	
	31.12.2018.	31.12.2017. (MRS 39)
Republika Srbija	40,324,951	28,755,555
Republika Slovenija	1,120,947	473,467
Zemlje članice Evropske Unije	480,655	307,310
Ostale zemlje	31,982	37,378
Ukupno	41,958,535	29,573,710

m) Sektorska analiza

Delatnost	31.12.2018.				31.12.2017. (MRS 39)			
	Bruto knjigovodstvena vrednost	Ispravka vrednosti	Neto knjigovodstvena vrednost	(%)	Bruto knjigovodstvena vrednost	Ispravka vrednosti	Neto knjigovodstvena vrednost	(%)
Banke	4,135,044	244	4,134,800	9.85	1,199,994	0	1,199,994	4.06
Finansijska delatnost	109,768	559	109,209	0.26	105,303	1,543	103,760	0.35
Proizv. i snabd. el. energijom, gasom i vodom	333,188	2,979	330,209	0.79	249,699	3,991	245,708	0.83
Građevinarstvo	1,210,792	9,677	1,201,115	2.86	1,006,320	79,693	926,627	3.13
Prerađivačka industrija	4,524,489	63,457	4,461,032	10.63	3,036,895	97,135	2,939,760	9.94
Obrazovanje	35,012	318	34,694	0.08	22,651	369	22,282	0.08
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	1,605,871	20,489	1,585,382	3.78	1,576,565	108,238	1,468,327	4.96
Javni sektor	28,267	164	28,103	0.07	673,009	203,419	469,590	1.59
Stanovništvo	22,918,687	651,952	22,266,735	53.07	17,336,648	751,852	16,584,796	56.08
Rudarstvo	64,654	58,941	5,713	0.01	0	0	0	0.00
Preduzetnici	861,087	10,544	850,543	2.03	553,654	11,968	541,686	1.83
Ostale delatnosti	794,848	153,237	641,611	1.53	632,653	138,691	493,962	1.67
Saobraćaj i informisanje	1,289,113	13,570	1,275,543	3.04	991,250	16,679	974,571	3.30
Trgovina	4,821,487	43,694	4,777,793	11.39	3,562,848	65,853	3,496,995	11.82
Zdravstvo i socijalna zaštita	109,042	1,425	107,617	0.26	68,358	1,367	66,991	0.23
Ostala finansijska sredstva	222,881	74,445	148,436	0.35	79,399	40,738	38,661	0.13
Ukupno	43,064,230	1,105,695	41,958,535	100.00	31,095,246	1,521,536	29,573,710	100.00

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2. Tržišni rizici

Tržišni rizici su mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Banke, koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

Tržišni rizici obuhvataju devizni rizik, cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti i po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti, i robni rizik – u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Banka je dužna da obim i strukturu svoje imovine i obaveza uskladi na način, koji omogućava efikasno upravljanje tržišnim rizicima.

4.2.1. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena po osnovu stavki, koje se vode u bankarskoj knjizi i u knjizi trgovanja.

Pod deviznom imovinom i deviznim obavezama, podrazumevaju se, pored imovine i obaveza iskazanih u stranoj valuti – i imovina i obaveze iskazani u dinarima i indeksirani deviznom klauzulom, pri čemu se pod deviznom klauzulom podrazumeva odredba u ugovoru kojom se ugovoreni iznos u dinarima vezuje za vrednost neke druge valute.

Dinarska protivvrednost imovine i obaveza iskazanih u stranoj valuti utvrđuje se prema zvaničnom srednjem kursu dinara na dan obračuna devizne pozicije banke.

Osnova za utvrđivanje izloženosti deviznom riziku su otvorene devizne pozicije u pojedinačnim valutama.

Otvorena devizna pozicija predstavlja razliku aktive i pasive nominirane u istoj stranoj valuti, odnosno u zlatu i drugim plemenitim metalima.

Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, definisano je da je maksimalna vrednost pokazatelja deviznog rizika 20% kapitala Banke.

Banka je uspostavila sistem upravljanja deviznim rizikom, definisan Politikom upravljanja deviznim rizikom koja obuhvata jasno definisana ovlašćenja i odgovornosti u ovom procesu, i to tako da se izbegne sukob interesa, kao i opis postupaka vezanih za merenje, praćenje i upravljanje deviznim rizikom.

Na području upravljanja deviznim rizikom Banka, u skladu sa Rizičnim profilom, teži niskom do umerenom nivou prihvatanja rizika.

Sektor za upravljanje rizicima izveštava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) Banke o izloženosti Banke deviznom riziku na redovnim sednicama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2. Tržišni rizici (nastavak)

4.2.1. Devizni rizik (nastavak)

U toku 2018. godine, Banka je bila usklađena sa regulatornim pokazateljem deviznog rizika koji je izražen kao 20% regulatornog kapitala, kao i sa limitima devizno osetljivih pozicija. Na dan 31. decembra 2018. godine regulatorni pokazatelj deviznog rizika je iznosio 0.67%.

Valutna struktura bilansa Banke na dan 31.12.2018. godine

AKTIVA						u 000 RSD
	EUR	USD	CHF	Ost. Valute	RSD	Ukupno
1. Gotovina i sredstva kod centralne banke	3.406.823	49.135	52.981	27.449	3.223.144	6.759.532
2. Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz OCI	3.268.927	-	-	-	3.632.015	6.900.942
3. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	869.300	962.602	13.023	166.184	2.232.900	4.244.009
4. Krediti i potraživanja od komitenata	21.232.629	-	165.108	-	16.168.353	37.566.090
5. Nematerijalna imovina	-	-	-	-	286.994	286.994
6. Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	563.011	563.011
7. Investicione nekretnine	-	-	-	-	262.988	262.988
8. Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	15.262	15.262
9. Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koja se obustavlja	-	-	-	-	311.355	311.355
10. Ostala sredstva	64.361	499	15	65	484.472	549.412
UKUPNA AKTIVA	28.842.040	1.012.236	231.127	193.698	27.180.476	57.459.595

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA

31. DECEMBRA 2018. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2. Tržišni rizici (nastavak)

4.2.1. Devizni rizik (nastavak)

u 000 RSD

PASIVA	EUR	USD	CHF	Ost. Valute	RSD	Ukupno
1. Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	6.737.028	7.529	594	312	908.066	7.653.529
2. Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	22.768.752	1.057.713	174.750	177.547	16.588.855	40.767.617
3. Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	177	177
4. Ostale obaveze	21.894	639	7	151	933.423	956.114
UKUPNO OBAVEZE	29.527.674	1.065.881	175.351	178.010	18.430.521	49.377.437
5. Kapital	-	-	-	-	8.082.158	8.082.158
UKUPNO PASIVA	29.527.674	1.065.881	175.351	178.010	26.512.679	57.459.595
NETO VANBILANS	709.167	51.695	(51.942)	0	(716.724)	-
OTVORENA POZICIJA	23.533	(1.950)	3.834	15.688	(48.909)	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA

31. DECEMBRA 2018. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2. Tržišni rizici (nastavak)

4.2.1. Devizni rizik (nastavak)

Valutna struktura bilansa Banke na dan 31.12.2017. godine

AKTIVA	EUR	USD	CHF	Ost. Valute	RSD	u 000 RSD Ukupno
1. Gotovina i sredstva kod centralne banke	2.887.762	21.408	23.822	17.855	2.903.569	5.854.416
2. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	3.582.082				3.136.709	6.718.791
3. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	562.554	432.956	26.774	175.546	105.924	1.303.754
4. Krediti i potraživanja od komitenata	15.670.410	570	171.500	52	12.388.763	28.231.295
5. Nematerijalna imovina	-	-	-	-	252.845	252.845
6. Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	611.775	611.775
7. Investicione nekretnine	-	-	-	-	273.444	273.444
8. Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	44.231	44.231
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koja se						
9. obustavlja	-	-	-	-	311.170	311.170
10. Ostala sredstva	37.494	-	-	-	482.101	519.595
UKUPNA AKTIVA	22.740.302	454.934	222.096	193.453	20.510.531	44.121.316

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2. Tržišni rizici (nastavak)

4.2.1. Devizni rizik (nastavak)

u 000 RSD						
PASIVA	EUR	USD	CHF	Ost. Valute	RSD	Ukupno
1. Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	4.732.709	5.773	525	318	607.010	5.346.335
2. Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	18.759.627	582.553	204.060	176.046	10.751.001	30.473.287
3. Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	18.799	18.799
4. Ostale obaveze	33.441	488	3	2	857.490	891.424
UKUPNO OBAVEZE	23.525.777	588.814	204.588	176.366	12.234.300	36.729.845
5. Kapital	-	-	-	-	7.391.471	7.391.471
UKUPNO PASIVA	23.525.777	588.814	204.588	176.366	19.625.771	44.121.316
NETO VANBILANS OTVORENA POZICIJA	724.816	(135.711)	(18.380)	(12.571)	(840.629)	-
	(60.659)	1.831	(872)	4.516	44.131	-

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2. Tržišni rizici (nastavak)

4.2.1. Devizni rizik (nastavak)

Analiza osetljivosti

Upravljanje deviznim rizikom je dopunjeno praćenjem osetljivosti bilansa uspeha Banke u odnosu na različita scenarija promene kurseva valuta. Osetljivost bilansa uspeha je efekat pretpostavljenih promena u deviznim kursovima na neto prihode Banke u toku jedne godine.

Analiza osetljivosti bilansa uspeha na promene deviznih kurseva u zavisnosti od otvorenih devizno osetljivih pozicija je prikazana u sledećoj tabeli:

u 000 RSD

	31.12.2018.		31.12.2017.	
	Scenario 1: +10%	Scenario 1: +20%	Scenario 1: +10%	Scenario 1: +20%
CAD	46	92	14	28
AUD	47	95	164	328
DKK	733	1,466	45	90
JPY	43	85	23	46
USD	(195)	(391)	183	366
GBP	379	758	61	122
NOK	54	109	9	18
CHF	384	767	(87)	(174)
SEK	265	531	130	260
HUF	-	-	6	12
EUR	2,356	4,712	(6,066)	(12,132)
Ukupan efekat	4,112	8,224	(5,518)	(11,036)

Analiza osetljivosti kapitala (ostali sveobuhvatni rezultat) na promene deviznih kurseva u zavisnosti od otvorenih devizno osetljivih pozicija je prikazana u sledećoj tabeli:

	31.12.2018.		31.12.2017.	
	Scenario 1: 10%	Scenario 2: 20%	Scenario 1: 10%	Scenario 2: 20%
Povećanje kursa				
EUR	5.212	10.424	(1.424)	(2.848)
Ukupan efekat	5.212	10.424	(1.424)	(2.848)

	31.12.2018.		31.12.2017.	
	Scenario 1: 10%	Scenario 2: 20%	Scenario 1: 10%	Scenario 2: 20%
Smanjenje kursa				
EUR	(5.212)	(10.424)	1.424	2.848
Ukupan efekat	(5.212)	(10.424)	1.424	2.848

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2. Tržišni rizici (nastavak)

4.2.2. Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promena kamatnih stopa.

Banka prati, meri i upravlja različitim oblicima kamatnog rizika:

- Rizikom vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena (repricing risk),
- Rizikom krive prinosa (yield curve risk), kojem je izložena usled promene oblika krive prinosa,
- Baznim rizikom (basis risk), kome je izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa različitim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena,

Rizikom opcija (optionality risk), kome je izložena zbog ugovornih odredaba u vezi s kamatno osetljivim pozicijama (kreditima s mogućnošću prevremene otplate, depoziti s mogućnošću prevremenog povlačenja i dr.).

Banka je uspostavila sistem upravljanja kamatnim rizikom, sa jasno definisanim ovlašćenjima i odgovornostima, koji omogućava pouzdan proces za identifikovanje, merenje, praćenje i kontrolu kamatnog rizika, definisan Politikom upravljanja kamatnim rizikom.

Na području upravljanja kamatnim rizikom Banka, u skladu sa svojim Rizičnim profilom, teži srednjem nivou prihvatanja rizika.

U cilju efikasnijeg upravljanja izloženosti kamatnom riziku Banka je uspostavila sistem limita po različitim valutama i vremenskim intervalima, a u skladu sa dospećem, odnosno vremenom ponovnog određivanja cena. Kontrolu ispunjenosti limita mesečno sprovodi Sektor za upravljanje rizicima. Služba trezora i ALM upravlja otvorenim kamatno osetljivim pozicijama, pojedinačno po značajnim valutama (RSD, EUR, CHF), i u ostalim valutama zbirno.

Kamatnim rizikom u Banci upravlja se primenom dve osnovne mere:

- Osetljivosti ekonomske vrednosti - korišćenjem BPV metode (Basis Point Value), koja meri stepen promene ekonomske vrednosti bilansnih pozicija, ako se kamatne stope promene u skladu sa pretpostavkama,
- Osetljivost neto kamatnog prihoda - korišćenjem EaR metode (Earnings at Risk), koja meri uticaj promene kamatne stope na budući neto prihod od kamata tokom jednogodišnjeg perioda, uz pretpostavku konstantnog obima i strukture bilansa stanja.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2. Tržišni rizici (nastavak)

4.2.2. Kamatni rizik

Sektor za upravljanje rizicima izveštava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) Banke o izloženosti Banke kamatnom riziku na redovnim sednicama.

Sledeće tabele analiziraju izloženost Banke kamatnom riziku na dan 31. decembar 2018. i na 31. decembar 2017. Knjigovodstvena vrednost sredstava i obaveza Banke je prikazana prema ranijem od dana promene kamatne stope ili datuma dospeća.

Naredna tabela prikazuje podatke na dan 31.12.2018. godine:

u 000 RSD

	UKUPNO	Kamatno neosetljivo	Kamatno osetljivo	Do 1 m	1 - 3 m	3 - 12 m	1 - 5 g	Preko 5 g
AKTIVA	57.459.595	7.341.543	50.118.078	8.527.240	5.411.967	14.712.796	18.071.202	3.394.875
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	6.759.532	4.356.069	2.403.463	2.403.463	-	-	-	-
Finansijska sredstva namenjena trgovanju	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz OCI	6.900.942	26	6.900.916	-	475.023	603.638	5.822.256	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	4.244.009	3.320	4.240.689	4.240.689	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od komitenata	37.566.090	993.080	36.573.010	1.883.088	4.936.944	14.109.158	12.248.946	3.394.875
Nematerijalna imovina	286.994	286.994	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema	563.011	563.011	-	-	-	-	-	-
Investicione nekretnine	262.988	262.988	-	-	-	-	-	-
Odložena poreska sredstva	15.262	15.262	-	-	-	-	-	-
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koja se obustavlja	311.355	311.355	-	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	549.412	549.412	-	-	-	-	-	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2. Tržišni rizici (nastavak)

4.2.2. Kamatni rizik (nastavak)

	<u>UKUPNO</u>	<u>Kamatno neosetljivo</u>	<u>Kamatno osetljivo</u>	<u>Do 1 m</u>	<u>1 - 3 m</u>	<u>3 - 12 m</u>	<u>1 - 5 g</u>	<u>Preko 5 g</u>
PASIVA	<u>57.459.595</u>	<u>9.320.431</u>	<u>48.139.164</u>	<u>28.906.566</u>	<u>5.153.457</u>	<u>10.663.927</u>	<u>3.408.200</u>	<u>7.013</u>
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	7.653.529	1.421	7.652.108	2.394.620	1.946.066	3.311.421	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	40.767.617	280.561	40.487.056	26.511.946	3.207.391	7.352.506	3.408.200	7.013
Rezervisanja	476.034	476.034	-	-	-	-	-	-
Tekuće poreske obaveze	177	177	-	-	-	-	-	-
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	480.080	480.080	-	-	-	-	-	-
Kapital	8.082.158	8.082.158	-	-	-	-	-	-
GAP	<u>-</u>	<u>(1.978.914)</u>	<u>1.978.914</u>	<u>(20.379.327)</u>	<u>258.510</u>	<u>4.048.868</u>	<u>14.663.002</u>	<u>3.387.862</u>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2. Tržišni rizici (nastavak)

4.2.2. Kamatni rizik (nastavak)

Naredna tabela prikazuje podatke na dan 31.12.2017. godine:

	u 000 RSD							
	UKUPNO	Kamatno neosetljivo	Kamatno osetljivo	Do 1 m	1 - 3 m	3 - 12 m	1 - 5 g	Iznad 5 g
AKTIVA	44.121.316	7.315.055	36.806.260	4.837.044	3.908.298	10.412.470	15.265.177	2.383.271
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	5.854.416	3.606.402	2.248.014	2.248.014	-	-	-	-
Finansijska sredstva namenjena trgovanju	553	553	-	-	-	-	-	-
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	6.718.238	-	6.718.238	399.765	426.888	196.588	5.694.997	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	1.303.754	915.225	388.529	388.529	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od komitenata	28.231.295	779.816	27.451.479	1.800.736	3.481.410	10.215.882	9.570.180	2.383.271
Nematerijalna imovina	252.845	252.845	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema	611.775	611.775	-	-	-	-	-	-
Investicione nekretnine	273.444	273.444	-	-	-	-	-	-
Odložena poreska sredstva	44.231	44.231	-	-	-	-	-	-
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koja se obustavlja	311.170	311.170	-	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	519.595	519.595	-	-	-	-	-	-

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2. Tržišni rizici (nastavak)

4.2.2. Kamatni rizik (nastavak)

	<u>UKUPNO</u>	<u>Kamatno neosetljivo</u>	<u>Kamatno osetljivo</u>	<u>Do 1 m</u>	<u>1 - 3 m</u>	<u>3 - 12m</u>	<u>1-5 g</u>	<u>Iznad 5 g</u>
PASIVA	<u>44.121.315</u>	<u>8.917.706</u>	<u>35.203.609</u>	<u>22.915.703</u>	<u>2.973.650</u>	<u>4.389.080</u>	<u>4.876.153</u>	<u>49.023</u>
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	5.346.335	5.333.953	5.333.953	2.833.905	949.280	1.550.768	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	30.473.287	29.869.656	29.869.656	20.081.798	2.024.370	2.838.312	4.876.153	49.023
Rezervisanja	536.494	536.494	-	-	-	-	-	-
Tekuće poreske obaveze	3.630	3.630	-	-	-	-	-	-
Odložene poreske obaveze	18.799	18.799	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	354.430	354.430	-	-	-	-	-	-
Kapital	<u>7.388.340</u>	<u>7.388.340</u>	-	-	-	-	-	-
GAP	<u>-</u>	<u>(1.602.651)</u>	<u>1.602.651</u>	<u>(18.078.659)</u>	<u>934.648</u>	<u>6.023.390</u>	<u>10.389.024</u>	<u>2.334.248</u>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2. Tržišni rizici (nastavak)

4.2.3. Analiza osetljivosti

Upravljanje kamatnim rizikom je dopunjeno praćenjem osetljivosti bilansa uspeha Banke u odnosu na različita scenarija promene kamatnih stopa. Osetljivost bilansa uspeha je efekat pretpostavljenih promena u kamatnim stopama na neto prihode Banke u toku jedne godine.

Analiza osetljivosti bilansa uspeha na promene kamatnih stopa u zavisnosti od otvorenih kamatno osetljivih pozicija na dan 31.12.2018. godine je prikazana u sledećim tabelama:

In 000 EUR	Scenario 1: 50 b.p.	Scenario 2: 100 b.p.
Povećanje kamatnih stopa	P&L	P&L
RSD	40	79
EUR	182	262
CHF	0	0
USD	-13	-26
OTH	0	0
TOTAL P/L Effect	209	315

In 000 EUR	Scenario 1: 50 b.p.	Scenario 2: 100 b.p.
Smanjenje kamatnih stopa	P&L	P&L
RSD	-40	-79
EUR	-206	-411
CHF	0	0
USD	13	26
OTH	0	0
TOTAL P/L Effect	-233	-464

Analiza osetljivosti bilansa uspeha na promene kamatnih stopa u zavisnosti od otvorenih kamatno osetljivih pozicija na dan 31.12.2017. godine je prikazana u sledećim tabelama:

In 000 EUR	Scenario 1: 50 b.p.	Scenario 2: 100 b.p.
Povećanje kamatnih stopa	P&L	P&L
RSD	-3	-5
EUR	154	388
CHF	0	0
USD	-1	-2
OTH	0	0
TOTAL P/L Effect	150	381

In 000 EUR	Scenario 1: 50 b.p.	Scenario 2: 100 b.p.
Smanjenje kamatnih stopa	P&L	P&L
RSD	3	5
EUR	130	-260
CHF	0	0
USD	1	2
OTH	0	0
TOTAL P/L Effect	134	-253

BPV (Basis Point Value) – pokazatelj uticaja promene kamatnih stopa za +/- 200 b.p. na promenu ekonomske vrednosti bilansnih pozicija. U ovoj metodi pretpostavlja se paralelno pomeranje krive prinosa. Banka mesečno izračunava apsolutnu vrednost potencijalnih negativnih efekata koji bi proizašli usled paralelnog pomeranja krive prinosa za +/- 200 baznih poena.

2018.	MINIMUM	PROSEK	MAKSIMUM
BPV 200 bp u 000 EUR (uključena stabilnost depozita)	4.033	4.118	4.112
BPV 200 bp u % od regulatornog kapitala	6,62%	7,20%	8,21%
2017.	MINIMUM	PROSEK	MAKSIMUM
BPV 200 bp u 000 EUR (uključena stabilnost depozita)	2.822	2.601	2.984
BPV 200 bp u % od regulatornog kapitala	6,05%	7,57%	8,68%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA

31. DECEMBRA 2018. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze i to zbog:

- Povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava) ili
- Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Banka je uspostavila sistem upravljanja rizikom likvidnosti, sa jasno definisanim ovlašćenjima i odgovornostima, koji omogućava pouzdan proces za identifikovanje, merenje, praćenje i kontrolu rizika likvidnosti, definisan Politikom upravljanja rizikom likvidnosti.

Tolerancija Banke za rizik likvidnosti je niska, tako da Banka putem konstantnog praćenja ročne usklađenosti/neusklađenosti potraživanja i obaveza i analizom očekivanih novčanih tokova održava adekvatan nivo likvidnosti, kako bi obezbedila dovoljno sredstava za izmirenje obaveza u svakom momentu.

U cilju adekvatnog upravljanja rizikom likvidnosti Banka je uspostavila Proces interne procene adekvatnosti upravljanja likvidnosti (ILAAP). Na operativnom nivou opisuje se kako se u Banci odvija proces upravljanja rizikom likvidnosti uključujući dva glavna dela, koji se odnose na kvalitativne i kvantitativne elemente procesa. Kvalitativni elementi opisuju strategije, procedure, metodologije i uspostavljeni sistem limita koji se koristi u Banci u cilju upravljanja i kontrole rizika likvidnosti. Plan za upravljanje rizikom likvidnosti u izuzetnim okolnostima je takođe predstavljen u kvalitativnom delu, kao i uloga Interne revizije. Kvantitativni aspekti ILAAP-a su direktno vezani za kvalitativne elemente uključujući uvid u ispunjenost interno propisanih limita, stres testove, gap analize, pokazatelje likvidnosti i ostale alate u cilju uspešne procene likvidne pozicije Banke

Banka meri i upravlja likvidnošću u tri faze:

- Operativna likvidnost koja se odnosi na izmirivanje obaveza u kraćim rokovima (do 30 dana)
- Strukturna likvidnost koja se odnosi na upravljanje rizikom likvidnosti na dugoročnijem nivou
- Likvidnost u slučaju nastanka nepredviđenih događaja.

Ciljevi praćenja i upravljanja rizikom likvidnosti u Banci su:

- osiguranje dovoljnog nivoa likvidnih sredstava;
- minimiziranje troškova održavanja likvidnosti;
- optimizacija visine rezervi likvidnosti;
- osiguranje odgovarajućeg nivoa likvidnosti za različite situacije i scenarije stresa;
- predviđanje vanrednih situacija ili kriznih uslova i sprovođenje planova za vanredne situacije u slučaju vanrednih okolnosti;
- priprema dinamičkih projekcija likvidnosti uzimajući u obzir nekoliko scenarija novčanih tokova banke;
- priprema predloga za uspostavljanje dodatnih finansijskih sredstava kao kolaterala za izvore finansiranja.

Rizik likvidnosti i upravljanje sredstvima

Kako bi se adekvatno upravljalo ovim rizikom, Sektor za upravljanje rizicima je definisao Politiku upravljanja likvidnošću, a Sektor za trezor i ALM Proceduru za upravljanje likvidnošću. Rukovodstvo je, osim primarnih depozita, obezbedilo različite izvore finansiranja i upravljanja sredstvima uzimajući u obzir svoje obaveze, kao i buduće tokove gotovine i likvidnost na dnevnom nivou.

Ova analiza uzima u obzir i procenu očekivanih tokova gotovine i raspoloživost visoko kvalitetnih kolaterala, koji se mogu koristiti kao obezbeđenje za pribavljanje dodatne likvidnosti.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.3. Rizik likvidnosti

Banka je izložena dnevnim zahtevima za povlačenje sredstava od strane komitenata, koji utiču na raspoloživa novčana sredstava iz tekućih računa, depozita, povlačenja kredita. Kratkoročna neusklađenost odliva i priliva rešava se korišćenjem kratkoročnih instrumenata na međubankarskom tržištu, kao i instrumenata Narodne banke Srbije, dok se problem dugoročne neusklađenosti prevazilazi adekvatnim upravljanjem aktivom i pasivom, uzimajući u obzir i potrebe klijenata.

Usaglašenost i kontrolisana neusaglašenost dospeća i kamatnih stopa aktive i obaveza su fundamentalne za rukovodstvo Banke. Nije uobičajeno za banke da se ikada u potpunosti usaglase plasmani i izvori, obzirom da se poslovne transakcije različitog tipa vrše na neodređen period. Neusaglašena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali u isto vreme povećava i rizik od gubitka.

Dospeće sredstava i obaveza i mogućnost zamene, po prihvatljivim troškovima, kamatonosne obaveze po dospeću, predstavljaju važan faktor u proceni likvidnosti Banke i njenoj izloženosti promenama kamatnih stopa i deviznog podbilansa.

Upravljanje rizikom likvidnosti Banka ostvaruje kroz redovna praćenja dinamike dospeća depozita i plasmana. Upravljanje likvidnošću u domaćoj valuti se razlikuje od upravljanja likvidnošću u stranim valutama. Rukovodstvo veruje da raznovrsnost depozita po broju i vrsti deponenata, kao i prethodno iskustvo Banke, pružaju dobar razlog da se veruje da depoziti predstavljaju dugoročan i stabilan izvor finansiranja Banke.

Nivo likvidnosti banke iskazuje se pokazateljem njene likvidnosti, uži pokazatelj likvidnosti Banke i pokazateljem pokriva likvidne aktive. Pokazatelj likvidnosti Banke predstavlja odnos zbira likvidnih potraživanja prvog i drugog reda, s jedne strane, i zbira obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane. Uži pokazatelj likvidnosti Banke predstavlja odnos likvidnih potraživanja prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane. Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom, zahteva da banke drže dovoljno visok nivo kvalitetnih rezervi likvidnosti (zaštitni sloj likvidnosti), koji će im omogućiti da pokriju neto odlive u stresu do 30 dana.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Banka je dužna da nivo likvidnosti održava tako da:

1) pokazatelj likvidnosti:

- iznosi najmanje 1,0 – kad je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu,
- ne bude manji od 0,9 duže od tri uzastopna radna dana,
- iznosi najmanje 0,8 kad je obračunat za jedan radni dan;

2) uži pokazatelj likvidnosti:

- iznosi najmanje 0,7 – kad je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu,
- ne bude manji od 0,6 duže od tri uzastopna radna dana,
- iznosi najmanje 0,5 kad je obračunat za jedan radni dan.

3) pokazatelj pokrića likvidne aktive:

- iznosi najmanje 100%

Kritično nizak nivo likvidnosti banke predstavlja nivo likvidnosti kadaje pokazatelj likvidnosti, uži pokazatelj likvidnost, odnosno pokazatelj pokrića likvidne aktive niži od jednog od limita utvrđenog u stavu 1. ove tačke.

Prikaz kretanja pokazatelja likvidnosti je dat u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2018.</u>		<u>31.12.2017.</u>	
	<u>Širi pokazatelj</u>	<u>Uži pokazatelj</u>	<u>Širi pokazatelj</u>	<u>Uži pokazatelj</u>
Kraj godine	1,74	1,42	1,62	1,40
Maksimalni	1,93	1,66	2,06	1,80
Minimalni	1,35	1,13	1,27	0,97
Prosečni pokazatelj	1,63	1,40	1,58	1,35

Prikaz kretanja pokazatelja pokrića likvidnom aktivom je dat u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2018.</u>		<u>31.12.2017.</u>	
	<u>Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom</u>	<u>Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom</u>	<u>Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom</u>	<u>Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom</u>
Kraj godine	183%		170%	
Maksimalni	212%		224%	
Minimalni	141%		160%	

Pokazatelj dnevne likvidnosti, uži pokazatelj dnevne likvidnosti i pokazatelj pokrivenosti likvidnom aktivom u toku 2018. godine kretali su se u okvirima zakonski propisanih limita.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Upravljanje rezervama likvidnosti

Banka održava dovoljan nivo likvidnih rezervi u obliku gotovine i drugih visoko likvidnih nezaloženih sredstava koji se mogu u relativno kratkom roku unovčiti.

Banka u cilju formiranja rezervi likvidnosti kupuje dužničke hartije od vrednosti visokog kvaliteta, pre svega državne hartije od vrednosti u skladu sa postojećim sistemom limita izloženosti prema državi na nivou NLB Grupe (CRD limiti). Banka samostalno formira rezerve likvidnosti imajući u vidu specifičnosti svojih bilansnih struktura kao i mogućnosti za korišćenje rezervi likvidnosti za finansiranje preko dostupnih instrumenata Narodne banke Srbije.

Ciljana struktura portfolia hartija od vrednosti, kao i plan za dostizanje ciljane strukture, godišnje se definišu tokom procesa planiranja (izrada godišnjeg budžeta Banke). Pri tome se vodi računa o usvojenim limitima otvorenih kamatno osetljivih pozicija. Plan investiranja u hartije od vrednosti treba da deluje u pravcu obezbeđenja dodatne likvidnosti u slučaju značajnih poremećaja na tržištu.

Minimalni i optimalni iznos rezervi likvidnosti utvrđuje se na osnovu metodologije koja se odnosi na stres testove rizika likvidnosti.

Ukoliko Banka ostvaruje optimalni nivo rezervi likvidnosti, može se zaključiti da ima stabilnu likvidnu poziciju.

U slučaju da Banka ne ostvaruje minimalni nivo rezervi likvidnosti, ona se suočava sa povećanim rizikom likvidnosti, što dovodi do potrebe za aktiviranjem Plana za upravljanje rizikom likvidnosti u izuzetnim okolnostima

U niže navedenoj tabeli prikazana je struktura likvidnih rezervi Banke:

	u 000 RSD	
	31.12.2018.	31.12.2017.
Žiro račun i viškovi likvidnih sredstava	4.609.987	2.254.652
Devizna obavezna rezerva	2.927.565	2.450.352
Gotovina	1.427.307	1.153.495
Plasmani bankama	1.931.383	1.192.804
Portfolio HoV	6.900.942	6.718.239
Ukupno	17.797.184	13.769.542

Založena likvidna sredstva

Na dan 31.12.2018. i 31.12.2017.godine Banka nije imala založenih likvidnih sredstva.

Analiza preostale ročnosti sredstava i obaveza Banke

U niže navedenoj tabeli prikazana su sredstva i obaveze Banke na dan 31. decembra 2018. godine po grupisanim pozicijama u skladu sa rokovima dospeća od datuma bilansa stanja do ugovorenog roka dospeća. Iznosi prikazani u tabeli predstavljaju ugovorene nediskontovane novčane tokove.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

31.12.2018.	u 000 RSD						
	bez dospeća	do 30 dana	od 31 do 90 dana	od 91 do 365 dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	ukupno
	1	2	3	4	5	6	7
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	-	6.759.532	-	-	-	-	6.759.532
Finansijska sredstva namenjena trgovanju	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska sredstva po fer vrednosti krzo ostali rezultat	-	26	475.023	603.638	5.822.256	-	6.900.942
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	-	4.244.009	-	-	-	-	4.244.009
Kredit i potraživanja od komitenata	-	2.059.434	3.317.767	12.470.810	19.748.497	7.072.552	44.669.060
Ostala sredstva	1.989.022	-	-	21.566	-	-	1.989.022
UKUPNA AKTIVA	1.989.022	13.063.001	3.792.790	13.074.448	25.570.753	7.072.552	64.562.565
PASIVA							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	-	2.396.059	1.956.684	3.332.771	-	-	7.685.514
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	26.734.846	3.263.974	7.466.215	3.560.250	70.711	41.095.996
Rezervisanja	476.034	-	-	-	-	-	476.034
Obaveze za poreze	-	-	-	177	-	-	177
Ostale obaveze	167.201	182.829	240	56.799	73.011	-	480.080
KAPITAL	8.082.158	-	-	-	-	-	8.082.158
UKUPNA BILANSNA PASIVA	8.725.393	29.313.734	5.220.898	10.855.962	3.633.261	70.711	57.819.959
VANBILANS	-	822.502	1.210.592	6.097.937	1.927.254	41.625	10.099.910
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2018.	(6.736.371)	(16.250.733)	(1.428.108)	2.218.486	21.937.492	7.001.841	6.745.605
	6.742.607						

*uključene buduće kamate

Prilikom utvrđivanja ročne neusklađenosti u vremenskom intervalu dospeća do jednog meseca, potrebno je imati u vidu činjenicu da je uključen celokupan iznos depozita po viđenju, a da Banka, na osnovu istorijskog kretanja a vista depozita, može primeniti stabilnost od 60% na depozite po viđenju. Kako bi osigurala likvidnost, Banka je u prethodnim godinama prikupila značajan iznos sekundarne likvidnosti, uglavnom državnih HoV koje Narodna banka Srbije prihvata kao adekvatno sredstvo obezbeđenja za korišćenje njenih finansijskih instrumenata.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

U niže navedenoj tabeli prikazana su sredstva i obaveze Banke na dan 31. decembra 2017. godine:

31.12.2017.	u 000 RSD						ukupno
	bez dospeća	do 30 dana	od 31 do 90 dana	od 91 do 365 dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	
	1	2	3	4	5	6	7
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	-	5.854.416	-	-	-	-	5.854.416
Finansijska sredstva namenjena trgovanju		553					553
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	399.765	426.888	196.588	5.694.997	-	6.718.238
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	-	1.303.754	-	-	-	-	1.303.754
Kredit i potraživanja od komitenata	-	1.739.955	2.647.952	9.227.066	15.020.399	4.742.785	33.378.157
Ostala sredstva	1.991.494			21.566			2.013.060
UKUPNA AKTIVA	1.991.494	9.298.443	3.074.840	9.445.220	20.715.396	4.742.785	49.268.178
PASIVA							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	-	2.846.287	949.280	1.550.768	-	-	5.346.335
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	17.997.500	2.408.428	4.358.059	5.266.862	468.329	30.499.178
Rezervisanja	536.494	-	-	-	-	-	536.494
Obaveze za poreze	-	18.799	-	3.630	-	-	22.429
Ostale obaveze	165.488	123.686	-	25.272	39.985	-	354.431
KAPITAL	7.388.340	-	-	-	-	-	7.388.340
UKUPNA BILANSNA PASIVA	8.090.322	20.986.272	3.357.708	5.937.729	5.306.847	468.329	44.147.207
VANBILANS	-	4.502.910	561.276	1.577.253	86.109	-	6.727.548
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2017.	(6.098.828)	(11.687.829)	(282.868)	3.507.491	15.408.549	4.274.456	5.120.971

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.3. Rizik likvidnosti

Finansijski derivati – novčani tokovi

31.12.2018.							u 000 RSD
		do 30 dana	od 31 do 90 dana	od 91 do 365 dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	ukupno
		1	2	3	4	5	6
FX derivati							
Forvardi							
-	Odlivi						
-	Prilivi						
Svopovi							
-	Odlivi	51.942	835.164				887.106
-	Prilivi	51.695	827.362				879.057
Opcije							
-	Odlivi						
-	Prilivi						
Fjučersi							
-	Odlivi						
-	Prilivi						
IR derivati							
Svopovi							
-	Odlivi						
-	Prilivi						
IR Forvardi							
-	Odlivi						
-	Prilivi						
Caps i floors							
-	Odlivi						
-	Prilivi						
31.12.2017.		do 30 dana	od 31 do 90 dana	od 91 do 365 dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	ukupno
		1	2	3	4	5	6
FX derivati							
Forvardi							
-	Odlivi						
-	Prilivi						
Svopovi							
-	Odlivi	1.434.132					1.434.132
-	Prilivi	1.423.920					1.423.920
Opcije							
-	Odlivi						
-	Prilivi						
Fjučersi							
-	Odlivi						
-	Prilivi						
IR derivati							
Svopovi							
-	Odlivi						
-	Prilivi						
IR Forvardi							
-	Odlivi						
-	Prilivi						
Caps i floors							
-	Odlivi						
-	Prilivi						

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.4. Odmeravanje fer vrednosti

MSFI 13 definiše fer vrednosti kao cenu koja bi se dobila za prodaju imovine, ili platila za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja.

Ovaj standard ne predstavlja značajnu promenu načina utvrđivanja fer vrednosti, već objašnjava proces utvrđivanja fer vrednosti kao i opšta pravila. Doslednost i uporedivost utvrđivanja fer vrednosti i obelodanjivanja u vezi sa fer vrednošću postižu se uvođenjem tzv. „hijerarhije fer vrednosti“. Ona kategorizuje inpute koji se koriste u proceni fer vrednosti u tri nivoa. Najviši prioritet daje se cenama sa aktivnog tržišta za identična sredstva ili obaveze, a najmanji neopservabilnim inputima (inputima koji se ne mogu neposredno uočiti na tržištima).

Primeri širokog delokruga MSFI 13

MSFI 5	<ul style="list-style-type: none"> • Stalna sredstva i/ili grupe za otuđenje mere se po knjigovodstvenoj vrednosti ili fer vrednosti umanjenoj za troškove prodaje, u zavisnosti od toga koja je niža
MRS 16	<ul style="list-style-type: none"> • Stavke koje se odmeravaju prema modelu revalorizacije (t.j. po fer vrednosti na datum revalorizacije umanjenoj za naknadnu ispravku vrednosti po osnovu amortizacije i obezvređenja)
MRS 32	<ul style="list-style-type: none"> • Fer vrednost složenog instrumenta kao celine
MRS 39	<ul style="list-style-type: none"> • Finansijska sredstva i obaveze mere se po fer vrednosti prilikom početnog priznavanja • Finansijska sredstva i obaveze koji se mere po fer vrednosti na naredne datume izveštavanja • Finansijska sredstva i obaveze koji se ne mere po fer vrednosti na naredne datume izveštavanja, ali se zahteva obelodanjivanje njihove fer vrednosti u skladu sa MSFI 7
MRS 40	<ul style="list-style-type: none"> • Investicione nekretnine koje se mere primenom modela fer vrednosti • Investicione nekretnine koje se mere primenom modela nabavne vrednosti – takođe je neophodna primena MSFI 13 jer MRS 40 zahteva obelodanjivanje fer vrednosti
Tumačenja	<ul style="list-style-type: none"> • IFRIC 13 Program lojalnosti klijenata • IFRIC 17 Raspodela nemonetarne imovine vlasnicima • IFRIC 18 Prenos sredstava sa kupaca • IFRIC 19 Namirivanje finansijskih obaveza instrumentima kapitala

Fer vrednost je cena koja bi se naplatila za prodaju sredstva ili platila za prodaju obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja.

Pri utvrđivanju fer vrednosti razmatraju se:

- računovodstvena jedinica mere: da li je pojedinačno sredstvo ili obaveza, grupa sredstava, grupa obaveza,
- tržište: merenje fer vrednosti na glavnom tržištu ili na najpovoljnijem tržištu,
- pretpostavke: utvrđivanje elemenata za korekciju cene zavisno od tržišta – glavno / najpovoljnije,
- ulazni podaci i tehnike vrednovanja: utvrđivanje podataka i najprikladnijih tehnika vrednovanja pri utvrđivanju fer vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.4. Odmeravanje fer vrednosti (nastavak)

Sljedeća tabela prikazuje sredstva i obaveze za 2018. godinu koje se, nakon početnog priznavanja, mere po fer vrednosti, kao i fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza koje se ne vode po fer vrednosti:

Aktiva	KNJIGOVOD. VREDNOST	POŠTENNA VREDNOST		
		Nivo I	Nivo II	Nivo III
				u 000 RSD
FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE				
OBELODANJUJU U VEZI SA FER VREDNOŠĆU				
UKUPNO KREDITI	38.064.976	-	-	40.289.555
Kredit i plasmani državi	102.659	-	-	102.622
Kredit i plasmani bankama	311.014	-	-	311.028
Kredit i plasmani finansijskim organizacijama	106.745	-	-	107.412
Kredit i plasmani fizičkim licima	14.552.693	-	-	15.466.499
Overdraft krediti	282.917	-	-	274.876
Stambeni krediti	2.327.774	-	-	2.578.553
Potrošački krediti	11.807.985	-	-	12.480.974
Ostali krediti	134.017	-	-	132.096
Kredit drugim klijentima	22.991.865	-	-	24.301.994
Kredit velikim preduzećima	677.627	-	-	696.069
Kredit malim i srednjim preduzećima	22.314.238	-	-	23.605.925
FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE MERE PO FER				
VREDNOSTI	7.475.285	-	7.475.285	-
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz OCI	6.900.942	-	6.900.942	-
Investicione nekretnine	262.988	-	262.988	-
Stalna sredstva namenjena prodaji	311.355	-	311.355	-
FINANSIJSKE OBAVEZE KOJE SE				
OBELODANJUJU U VEZI SA FER VREDNOŠĆU				
Depoziti banaka	6.564.105	-	-	6.564.038
Uzeti krediti od banaka	-	-	-	-
Depoziti klijenata	41.797.837	-	-	41.797.746
Uzeti krediti od drugih klijenata	-	-	-	-
UKUPNO DEPOZITI I UZETI KREDITI	48.361.942	-	-	48.361.784

U 2018. godini Banka nije imala transfere finansijskih instrumenata između nivoa procene poštene vrednosti.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.4. Odmeravanje fer vrednosti (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje sredstva i obaveze za 2017. godinu koje se, nakon početnog priznavanja, mere po fer vrednosti, kao i fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza koje se ne vode po fer vrednosti:

Aktiva	KNJIGOVOD. VREDNOST	POŠTENNA VREDNOST		
		Nivo I	Nivo II	Nivo III
		u 000 RSD		
FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE OBELODANJUJU U VEZI SA FER VREDNOŠĆU				
UKUPNO KREDITI	29.535.049	-	-	29.236.049
Kredit i plasmani državi	9.823	-	-	9.793
Kredit i plasmani bankama	1.203.792	-	-	1.203.792
Kredit i plasmani finansijskim organizacijama	99.962	-	-	100.012
Kredit i plasmani fizičkim licima	11.054.897	-	-	10.124.445
Overdraft krediti	204.278	-	-	200.262
Stambeni krediti	1.662.654	-	-	1.564.998
Potrošački krediti	8.985.285	-	-	8.128.987
Ostali krediti	202.680	-	-	230.198
Kredit drugim klijentima	17.166.575	-	-	17.798.007
Kredit velikim preduzećima	1.301.954	-	-	1.366.499
Kredit malim i srednjim preduzećima	15.864.621	-	-	16.431.508
FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE MERE PO FER VREDNOSTI	7.302.848	-	7.302.848	-
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	6.718.238	-	6.718.238	-
Investicione nekretnine	273.444	-	273.444	-
Stalna sredstva namenjena prodaji	311.170	-	311.170	-
FINANSIJSKE OBAVEZE KOJE SE OBELODANJUJU U VEZI SA FER VREDNOŠĆU				
Depoziti banaka	4.748.168	-	-	4.747.157
Uzeti krediti od banaka	-	-	-	-
Depoziti klijenata	31.061.989	-	-	30.955.357
Uzeti krediti od drugih klijenata	9.465	-	-	9.366
UKUPNO DEPOZITI I UZETI KREDITI	35.819.622	-	-	35.711.880

U 2017. godini Banka nije imala transfere finansijskih instrumenata između nivoa procene poštene vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA

31. DECEMBRA 2018. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.5. Operativni rizici

Operativni rizik je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja.

Cilj upravljanja operativnim rizicima jeste da se ograniči obim potencijalnih gubitaka i verovatnoća njihove realizacije na nivo prihvatljiv za Banku sa aspekta finansijske štete i uticaja na ugled Banke.

Poreski i zakonski rizici se tretiraju u okviru operativnog rizika i predstavljaju rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled kazni i sankcija nadležnog regulatornog tela ili proisteklih iz sudskih sporova po osnovu neispunjavanja ugovornih i zakonskih obaveza. Takođe, pravni rizik proizilazi i iz nepoštovanja dobre bankarske prakse i etičkih normi u poslovanju Banke.

Banka ima uspostavljen sistem upravljanja operativnim rizicima, sa jasno definisanim ovlašćenjima i odgovornostima definisanim Politikom upravljanja operativnim rizikom. Vlasnici operativnih rizika su organizacioni delovi u kojima nastaju operativni rizici i oni indentifikuju i upravljaju tim rizicima. Potrebno je redovno praćenje postojećih i prepoznavanje i prijavljivanje potencijalnih operativnih rizika, kao i aktivno upravljanje njima, putem utvrđenih mera za njihovo savlađivanje. Praćenje potencijalnih i realizovanih štetnih događaja se vrši centralizovano u okviru Sektor za upravljanje rizicima.

Uspostavljen je sistem praćenja događaja po osnovu operativnih rizika, kao i identifikacije i ocene operativnih rizika u cilju kvalitetnog upravljanja operativnim rizicima. Posebna pažnja se posvećuje aktuelnim štetnim događajima, kao i izveštavanju o potencijalnim događajima po osnovu operativnih rizika, u cilju, ne samo njihovog evidentiranja već i donošenja dodatnih mera kako bi se sprečila njihova realizacija u budućnosti i poboljšale interne kontrole.

Nakon sprovođenja dodatnih mera, nastavlja se sa strategijom aktivnog upravljanja operativnim rizikom, kroz uvođenje ključnih indikatora rizika (KIR) sa ciljem uspostavljanja znakova ranog upozorenja (EWS) da bi se efikasnije upravljalo operativnim rizicima. Na osnovu identifikacije i ocene operativnih rizika, Sektor za upravljanje rizicima jednom godišnje priprema Izveštaj o profilu operativnih rizika Banke. Operativnim rizicima visokog prioriteta se aktivno upravlja, uspostavljanjem dodatnih mera za njihovo savlađivanje. Istovremeno, poseban akcenat se stavlja na trenutno aktuelne rizike.

Definisana je gornja granica tolerancije prema operativnim rizicima i ukoliko dođe do njenog prekoračenja potrebno je implementirati dodatne kontrolne mere. U slučaju da dođe do prekoračenja kritične granice tolerancije, potrebno je doneti odluku o eventualnom povećanju internog kapitala za operativni rizik.

Nulta tolerancija je definisana na: Interne prevare, davanje informacija neovlašćenim licima, pranje novca i finansiranje terorizma, zloupotrebe na tržištu finansijskih instrumenata ostale štetne događaje koji su rezultat grubog kršenja i nepoštovanja kreditnih procedura npr slično postupanje zaposlenih u kreditnom procesu.

Komisija za operativne rizike je organ upravljanja operativnim rizicima na kojoj se razmatraju prijavljeni događaji po osnovu operativnih rizika (potencijalni i realizovani) kao i identifikovani rizici po procesima u Banci. Rizicima sa najvišim prioriteta se aktivno upravlja, donošenjem dodatnih mera u cilju smanjenja.

Banka je u cilju efikasnijeg upravljanja operativnim rizicima usvojila Planove kontinuiteta poslovanja, zajedno sa pripadajućim dokumentima.

Banka u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, izračunava kapitalni zahtev za operativni rizik primenom pristupa osnovnog indikatora.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA

31. DECEMBRA 2018. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.6. Ostali nefinansijski rizici

Politika upravljanja nefinansijskim rizicima u Banci uređuje područje identifikacije, merenja, praćenja i upravljanja nefinansijskim rizicima.

Posmatrano sa aspekta reputacionog rizika, limitira se negativni uticaj na finansijski rezultat i kapital Banke usled gubitka poverenja javnosti, odnosno nepovoljnog stava javnosti o poslovanju Banke, nezavisno da li za to postoji razlog ili ne.

Posmatrano sa aspekta rizika kapitala, limitira se negativni uticaj na finansijski rezultat i kapital Banke usled neadekvatnog sastava kapitala u pogledu obima i načina poslovanja ili usled problema sa kojima se Banka suočava u slučaju potrebe za dodatnim kapitalom. Banka mora da obezbedi dovoljno kapitala za pokrivanje svih rizika koji proizilaze iz njenog poslovanja, odnosno iz njene poslovne strategije. Kapital je prvo merilo za ocenu solventnosti Banke, jer ona nastupa kada kapital nije dovoljan za pokrivanje gubitka po osnovu jednog ili više vrsta rizika, kojima je Banka izložena.

Posmatrano sa aspekta rizika profitabilnosti, limitira se negativni uticaj na finansijski rezultat i kapital Banke, usled neadekvatne strukture i velike diverzifikacije prihoda ili usled nemogućnosti Banke da obezbedi stabilan nivo profitabilnosti u dužem vremenskom periodu.

Posmatrano sa aspekta strateškog rizika, limitira se negativni uticaj na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepostojanja odgovarajuće poslovne politike i strategije, njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kojem Banka posluje ili izostanka adekvatne reakcije Banke na te promene.

Nefinansijski rizici nisu uključeni u izračun kapitalnih zahteva u okviru Stuba 1, ali su takođe važni za Banku i u skladu sa tim adekvatno se razmatraju u procesu procene adekvatnosti internog kapitala (ICAAP).

Obračun internog kapitalnog zahteva za nefinansijske rizike vrši se kvartalno. Ako se određeni rizik proceni kao značajan rizik, vrši se obračun internog kapitalnog zahteva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA

31. DECEMBRA 2018. GODINE

5. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Proces upravljanja kapitalom jedan je od najvažnijih procesa u savremenim bankama. U poslednjih deset godina bankarski sektor se suočava sa intenzivnim razvojem regulative u ovoj oblasti što je rezultiralo povećanjem složenosti procesa upravljanja kapitalom.

Upravljanje kapitalom u NLB banci definisano je kroz Strategiju upravljanja kapitalom NLB banke a.d. Beograd i Politiku upravljanja kapitalom NLB banke a.d. Beograd.

Adekvatnost kapitala je jedan od instrumenata nadzora kojima regulator ograničava rizičnost poslovanja banaka i time štiti interese deponenata. Banka uvek mora da raspolaže dovoljnim obimom kapitala imajući u vidu obim i rizičnost svog poslovanja. U tom smislu, ključni ciljevi upravljanja kapitalom su:

- Obezbeđenje i održavanje dovoljnog nivoa kapitala (odgovarajućeg kvaliteta):
 - da pokrije sve regulatorne zahteve,
 - da pokrije sve rizike preuzete u poslovanju banke,
 - da omogući sprovođenje strateških ciljeva banke,
- Postizanje optimalne stope prinosa.

Adekvatnost kapitala, kao i korišćenje kapitala Banke se prati mesečno od strane rukovodstva Banke.

Banka mora u svakom trenutku da raspolaže dovoljnim nivoom kapitala da pokrije sledeće regulatorne zahteve:

- Minimalni novčani iznos kapitala od EUR 10 miliona,
- Zahteve stuba 1 (zahtevi za kapitalom propisani Odlukom o adekvatnosti kapitala):
 - Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala ne niži od 4,5%,
 - Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala ne niži od 6%,
 - Pokazatelj adekvatnosti kapitala ne niži od 8%.
- Zahteve stuba 2 – dodatni regulatorni zahtevi za kapitalom (SREP proces)

Pored održavanja gore navedenih pokazatelja adekvatnosti kapitala, Banka je dužna da održava pokazatelje adekvatnosti kapitala uvećane na način koji joj omogućava pokriće zahteva za zaštitnim slojevima kapitala u skladu sa zakonskom regulativom. NBS je propisala sledeće zaštitne slojeve kapitala:

- Zaštitni sloj za očuvanje kapitala u iznosu od 2,5% ukupne rizične aktive banke, u skladu sa tačkom 424 Odluke o adekvatnosti kapitala banke;
- Kontraciklični zaštitni sloj kapitala koji utvrđuje NBS kvartalno i može da se kreće u rasponu od 2 – 2,5% rizične aktive u skladu sa tačkom 437. Odluke o adekvatnosti kapitala banaka. Svakog kvartala, Odlukom o stopi kontracikličnog zaštitnog sloja, NBS propisuje važeći iznos. Vrednost kontracikličnog zaštitnog sloja na dan 31.12.2018. godine iznosi 0%;
- Zaštitni sloj kapitala za strukturni sistemski rizik predstavlja iznos 3% deviznih i devizno indeksiranih plasmana Banke privredi i stanovništvu u Republici Srbiji. Ne izračunava se u slučaju da ukupni bančini devizni i devizno indeksirani plasmani čine manje od 10% svih plasmana privredi i stanovništvu Banke. Visina zaštitnog sloja kapitala propisana je Odlukom o stopi i načinu održavanja zaštitnog sloja kapitala za strukturni sistemski rizik. Izraženo kroz rizičnu aktivu, zaštitni sloj kapitala za strukturni sistemski rizik na dan 31.12.2018. godine iznosi 1,7% rizične aktive;
- Zaštitni sloj kapitala za sistemski značajne banke se kreće u rasponu od 0-2% rizične aktive. NBS jednom godišnje putem Odluke o utvrđivanju liste sistemski značajnih banaka u Republici Srbiji i stopa zaštitnog sloja kapitala za te banke utvrđuje sistemski značajne banke i stope zaštitnog sloja kapitala, koji su u obavezi da održavaju. Banka ne spada u grupu sistemski značajnih banaka i nema obavezu formiranja ovog zaštitnog sloja kapitala.

Kapital NLB banke a.d. Beograd na dan 31.12.2018. se u celini sastoji od elemenata osnovnog akcijskog kapitala, i čine ga uplaćeni akcijski kapital po osnovu izdatih običnih akcija, emisiona premija, neraspoređena dobit iz ranijih godina, revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobici/gubici.

Odbitne stavke osnovnog akcijskog kapitala jesu nematerijalna imovina umanjena za povezane odložene poreske obaveze i iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama bank,e koji se odbija od osnovnog akcijskog kapitala.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

5. UPRAVLJANJE KAPITALOM (nastavak)

U skladu sa zakonskom regulativom, NLB banka a.d. Beograd izračunava kapitalne zahteve za sledeće rizike:

- Kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane, rizik smanjenja vrednosti kupljenih potraživanja i rizik izmirenja/ispоруke – primenom standardizovanog pristupa,
- Tržišni rizik,
- Operativni rizik – primenom pristupa osnovnog indikatora,
- Rizik prilagođavanja kreditne izloženosti,
- Rizik prekoračenja limita izloženosti iz knjige trgovanja.

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Banke na dan 31. decembar 2018. i 2017. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala:

	u 000 RSD	
	31.12.2018.	31.12.2017.
Osnovni akcijski kapital		
Uplaćen iznos instrumenata osnovnog akcijskog kapitala	6.236.128	6.236.128
Pripadajuća emisiona premija uz instrumente osnovnog akcijskog kapitala	1.344	1.344
Dobit ranijih godina koja ispunjava uslove za uključivanje u osnovni akcijski kapital	923.559	453.149
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobitci/gubici	251.743	227.309
Ostala nematerijalna imovina umanjena za povezane odložene poreske obaveze	(286.994)	(252.845)
Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke koji se odbija od osnovnog akcijskog kapitala banke	(685.295)	(744.426)
Ukupno osnovni akcijski kapital	6.440.484	5.920.659
Dodatni osnovni kapital		
Ukupno dodatni osnovni kapital	-	-
Ukupno osnovni kapital	6.440.484	5.920.659
Dopunski kapital		
Ukupno dopunski kapital	-	-
Ukupno kapital	6.440.484	5.920.659
Rizična aktiva		
Rizikom ponderisane izloženosti za kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane, rizik smanjenja vrednosti kupljenih potraživanja i rizik izmirenja/ispоруke po osnovu slobodnih isporuka	33.362.258	25.241.425
Rizična aktiva po osnovu izloženosti rizika izmirenja/ispоруke (osim po osnovu slobodnih isporuka)	-	-
Rizična aktiva po osnovu izloženosti tržišnim rizicima	-	-
Rizična aktiva po osnovu izloženosti operativnom riziku	5.261.549	4.163.494
Rizična aktiva po osnovu izloženosti riziku prilagođavanja kreditne izloženosti	19	-
Rizična aktiva po osnovu prekoračenja limita izloženosti iz knjige trgovanja	-	-
Ukupna rizična aktiva	38.623.826	29.404.919
Adekvatnost kapitala	16,67%	20,13%

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

5. UPRAVLJANJE KAPITALOM (nastavak)

NLB banka a.d. Beograd je krajem 2018. godine iskazala pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou od 16,67%. Tokom godine kapitalna adekvatnost smanjena je za 3,46 p.p. Ovakvo kretanje pokazatelja posledica je intenzivnog rasta bilansa i pojačane kreditne aktivnosti tokom 2018. godine.

Značajna kreditna aktivnost u izveštajnom periodu rezultirala je rastom rizične aktive po osnovu kreditnog rizika od RSD 8.120 miliona. Rizična aktiva po osnovu operativnih rizika je uvećana u odnosu na prošlu godinu za RSD 1.098 miliona. Na kraju 2018. godine, Banka nije iskazala kapitalni zahtev za devizni rizik s obzirom da je otvorena devizna pozicija bila manja od 2% kapitala.

U izveštajnom periodu, regulatorni kapital Banke je povećan za RSD 520 miliona na šta je najveći uticaj imalo uključivanje dobiti ranijeg perioda u iznosu od RSD 470 miliona kao i smanjenje potrebne rezerve za RSD 59 miliona.

6. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

a) Prihodi od kamata

	u 000 RSD	
	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Depoziti kod Narodne banke Srbije	37.407	37.099
HOV Narodne banke Srbije - repo prodaja	10.961	13.935
Plasmani bankama i ostalim finansijskim organizacijama	6.451	5.683
Plasmani klijentima	483.932	443.531
Plasmani javnim preduzećima i državi	32.225	39.440
Plasmani preduzetnicima	39.956	60.746
Plasmani stanovništvu	1.855.021	1.480.519
HOV Rrepublike Srbije	<u>271.713</u>	<u>285.401</u>
UKUPNO PRIHODI OD KAMATA:	<u>2.737.666</u>	<u>2.366.354</u>

b) Rashodi od kamata

	u 000 RSD	
	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Obaveze prema bankama i ostalim finansijskim organizacijama	6.603	11.857
Obaveze prema povezanim pravnim licima	3.155	8.022
Obaveze prema klijentima	128.062	88.760
Obaveze prema javnim preduzećima i državi	50.971	9.854
Obaveze prema preduzetnicima	4.557	3.740
Obaveze prema stanovništvu	165.291	68.904
Rashodi kamata po osnovu aktuarskog izračuna	425	714
HOV Rrepublike Srbije	<u>40.626</u>	<u>31.621</u>
UKUPNO RASHODI OD KAMATA:	<u>399.690</u>	<u>223.472</u>
NETO PRIHODI OD KAMATA:	<u>2.337.976</u>	<u>2.142.882</u>

Tokom 2018. godine Banka nije priznala prihode od kamata na bruto iznose obezvređenih plasmana od RSD 1.543.842 hiljada (2017: RSD 1.424.742 hiljada), a na osnovu procene da priliv ekonomskih koristi po ovim kamatama nije verovatan.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE

7. PRIHODI I RASHODI PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA

a) Prihodi od naknada i provizija

	u 000 RSD	
	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Naknade za bankarske usluge	717.555	648.755
Naknade za izdate garancije i ostala jemstva	52.821	34.551
Naknade za custody poslove	561	582
Ostale naknade i provizije	13.010	9.281
UKUPNO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA:	<u>783.947</u>	<u>693.169</u>

b) Rashodi od naknada i provizija

	u 000 RSD	
	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Naknade i provizije sa povezanim pravnim licima	10.028	6.865
Naknade za usluge platnog prometa u zemlji	23.797	22.730
Naknade za usluge platnog prometa u inostranstvu	11.286	11.584
Ostale naknade i provizije	123.136	135.252
UKUPNO RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA:	<u>168.247</u>	<u>176.431</u>
NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA:	<u>615.700</u>	<u>516.738</u>

8. NETO DOBITAK / (GUBITAK) PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA

	u 000 RSD	
	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Rashodi po osnovu promene vrednosti ostalih derivata	(29.301)	(23.630)
Prihodi od promene vrednosti ostalih derivata	12.512	1.360
UKUPAN DOBITAK / GUBITAK	<u>(16.789)</u>	<u>(22.270)</u>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**
9. NETO PRIHODI OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	u 000 RSD	
	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Prihodi po osnovu pozitivnih kursnih razlika	6.713.540	12.038.485
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika po osnovu ugovorene valutne klauzule	<u>186.752</u>	<u>157.165</u>
Ukupno	<u>6.900.292</u>	<u>12.195.650</u>
Rashodi po osnovu negativnih kursnih razlika	(6.612.346)	(11.337.639)
Rashodi od negativnih kursnih razlika po osnovu ugovorene valutne klauzule	<u>(221.555)</u>	<u>(763.785)</u>
Ukupno	<u>(6.833.901)</u>	<u>(12.101.424)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>66.391</u>	<u>94.226</u>

10. NETO PRIHODI/(RASHODI) PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	u 000 RSD	
	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Rashodi indirektnih otpisa plasmana koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	(1.334.249)	(1.370.136)
Rashodi rezervisanja za vanbilanse pozicije	(101.032)	(5.707)
Rashodi indirektnih otpisa plasmana koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(8.574)	-
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja	<u>(133)</u>	<u>(2.767)</u>
RASHODI PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI	<u>(1.443.988)</u>	<u>(1.378.610)</u>
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana koji se vrednuju po amorizovanoj vrednosti	1.232.934	1.045.292
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilanse pozicije	112.682	9.454
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	7.070	-
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	251.883	329.575
PRIHODI PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI	<u>1.604.569</u>	<u>1.384.321</u>
UKUPNO NETO RASHODI PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI	<u>160.581</u>	<u>5.711</u>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

10. NETO RASHODI PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA (nastavak)

10.a KRETANJE NA RAČUNIMA ISPRAVKE VREDNOSTI

Ispravke vrednosti za finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti za godinu koja se završila 31. decembra 2018:

u 000 RSD

	Gotovina i sredstva kod centralne banke	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	Kredit i potraživanja od komenata	Ostala sredstva	Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi	Naplacena otpisana potraživanja	Ukupno
	napomena 17	napomena 20	napomena 21	napomena 28	napomena 31	napomena 10	
1. januara 2018. godine	-	1.539	1.479.256	40.741	4.171		1.525.707
Efekat MSFI9	2.289	392	(129.097)	(3.237)	46.944		(82.709)
Ispravke u toku godine	5.382	12.978	1.224.389	91.634	101.032		1.435.415
Ukidanje ispravki (prihod)	(5.080)	(12.457)	(1.187.911)	(27.487)	(112.682)	(251.883)	(1.597.500)
Kursne razlike	(3)	(62)	(18.474)	550	(20)		(18.009)
Otpisi			(339.351)	(27.695)			(367.046)
Stanje na kraju godine	2.588	2.390	1.028.812	74.506	39.445	(251.883)	895.858

Kretanja po nivioma ispravki vrednosti za finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti

	Gotovina i sredstva kod centralne banke	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	Kredit i potraživanja od komenata			Ostala sredstva			Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi			Naplata otpisanih potraživanja	Ukupno
	nivo 1	nivo 1	nivo 1	nivo 2	nivo 3	nivo 1	nivo 2	nivo 3	nivo 1	nivo 2	nivo 3	nivo 3	
1. januara 2018. godine	-	1.539	365.102	78.245	1.035.909	141	936	39.664	3.652	433	86		1.525.707
Efekat MSFI 9	2.289	392	(94.803)	29.977	(64.271)	(94)	(791)	(2.352)	32.489	9.310	5.145		(82.709)
Ispravke u toku godine	5.382	12.978	563.552	219.414	441.423	273	45	91.316	67.626	14.661	18.745		1.435.415
Ukidanje ispravki (prihod)	-5.080	(12.457)	(485.261)	(216.865)	(485.785)	(427)	(157)	(26.903)	(75.676)	(22.041)	(14.965)	(251.883)	(1.597.500)
Kursne razlike	-3	(62)	(464)	232	(18.242)			550	(20)				(18.009)
Otpisi	-				(339.351)			(27.695)					(367.046)
Transferi			(28.573)	(33.188)	61.761	1.758	17	(1.775)	1.529	848	(2.377)		-
Stanje na kraju godine	2.588	2.390	319.553	77.815	631.444	1.651	50	72.805	29.600	3.211	6.634	(251.883)	895.858

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA

31. DECEMBRA 2018. GODINE

10. NETO RASHODI PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA (nastavak)

10.a KRETANJE NA RAČUNIMA ISPRAVKE VREDNOSTI

Ispravke vrednosti za finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostale sveobuhvatne prihode za godinu koja se završila 31. decembra 2018:

	U RSD 000
1. januara 2018. godine	-
Efekat MSFIg	32.753
Ispravke hartija od vrednosti u toku godine	8.574
Ukidanje ispravki hartija od vrednosti (prihod)	(7.070)
Kursne razlike	(36)
Otpisi	-
31. decembra 2018. godine	34.221

Sva finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostale sveobuhvatne prihode za godinu koja se završila 31. decembra 2018. su sa aspekta nivoa obezvređenja kategorizovana u nivo I.

Ispravke vrednosti za finansijska sredstva koja se vrednuju po MRS 39 za godinu koja se završila 31. decembra 2017:

	<i>U RSD 000</i>						
	Gotovina i sredstva kod centralne banke	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	Kredit i potraživanja od komitenata	Ostala sredstva	Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni	Naplacena otpisana potraživanja	Ukupno
	napomena 20	napomena 21	napomena 28	napomena 31	napomena 10		
1. januara 2017. godine	3.309	2.040.471	106.038	7.988	2.157.806		
Ispravke u toku godine	104	1.341.940	30.859	5.708	1.378.611		
Ukidanje ispravki (prihod)	(1.829)	(1.020.143)	(23.321)	(9.454)	(329.575)	(1.384.322)	
Kursne razlike	(45)	(40.591)	(2.417)	(71)	(43.124)		
Otpisi	-	(842.421)	(70.418)	-	(912.839)		
31. decembra 2017. godine	1.539	1.479.256	40.741	4.171	329.575	1.196.932	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE

11. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI

	u 000 RSD	
	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Dobici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	5.947	-
Gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	-	-
UKUPNO DOBITAK	<u>5.947</u>	<u>-</u>

12. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	u 000 RSD	
	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Prihodi po osnovu refundacije troškova zarade	12.862	-
Prihodi od zakupnina	13.266	14.899
Prihodi od konsultantskih usluga	11.320	-
Prihodi od dividendi i učešća	101	84
Ostali prihodi	11.292	12.752
UKUPNO OSTALI POSLOVNI PRIHODI:	<u>48.841</u>	<u>27.735</u>

13. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	u 000 RSD	
	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Troškovi zarada	637.333	579.990
Troškovi poreza na zarade i naknade zarada	81.650	76.848
Troškovi doprinosa na zarade i naknade zarada	302.272	276.579
Ostali lični rashodi	20.493	23.419
Neto prihodi rezervisanja za zaposlene	1.765	1.092
UKUPNO:	<u>1.043.513</u>	<u>957.928</u>

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

Od ukupnog iznosa troškova amortizacije za 2018. godinu u iznosu od RSD 145.061 hiljada (2017: RSD 155.963 hiljada) na amortizaciju osnovnih sredstava se odnosi RSD 65.362 hiljada (2017: RSD 76.567 hiljada).

Ostatak u iznosu od RSD 79.699 hiljada se odnosi na amortizaciju nematerijalne imovine (2017: RSD 79.396 hiljada).

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**
15. OSTALI PRIHODI

	u 000 RSD	
	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalne imovine	382	23.264
Dobici od prodaje materijalnih vrednosti stečenih naplatom potraživanja	2.625	3.281
Prihodi od ukidanja rezervisanja za sudske sporove	3.160	156.888
Ostali prihodi iz prethodnih obračunskih perioda	1.630	19.718
Prihodi od promene vrednosti osnovnih sredstava, investicionih nekretnina i nematerijalne imovine	-	223.083
Naplaćene naknade, štete i penali	10.706	12.972
Viškovi	398	190
Ostali prihodi	9.434	37.667
UKUPNO OSTALI POSLOVNI PRIHODI:	<u>28.335</u>	<u>477.063</u>

16. OSTALI RASHODI

	u 000 RSD	
	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Troškovi materijala i energije	79.697	79.604
Troškovi tekućeg i investicionog održavanja	110.890	99.954
Troškovi reklame i propagande	96.287	93.662
Troškovi zakupnina	192.368	187.950
Poštanski i troškovi elektronskih komunikacija	44.049	33.874
Izdaci za prevoz radnika	20.106	18.458
Sudske i administrativne takse	12.467	21.914
Troškovi reprezentacije	25.839	22.058
Troškovi premija osiguranja	168.074	146.409
Troškovi servisnih usluga	58.261	54.290
Troškovi sponzorstva i donatorstva	2.384	3.073
Indirektni porezi i doprinosi	27.854	35.841
Rashodi po osnovu prodaje materijalnih vrednosti stečenih naplatom potraživanja i stalnih sredstava namenjenih prodaji	7	-
Neproizvodne usluge i ostali nematerijalni troškovi (angažovanje drugih lica)	210.604	187.764
Drugi rashodi i troškovi poslovanja	69.475	120.263
Rashodi po popisu	54	92
Rashodi rezervisanja za sudske sporove	155.052	213.388
Rashodi ostalih dugoročnih rezervisanja za zaposlene	87.009	46.972
Rashodi po osnovu promene vrednosti	75.909	313.961
UKUPNO OSTALI RASHODI:	<u>1.436.386</u>	<u>1.679.527</u>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**
17. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	31.12.2018.	u 000 RSD 31.12.2017. (MRS 39)
Žiro račun		
a) u dinarima	2.403.463	2.248.043
Gotovina u blagajni		
a) u dinarima	821.318	653.945
b) u stranoj valuti	605.990	499.550
Obavezna rezerva kod NBS u stranoj valuti	2.927.565	2.450.352
Ostala novčana sredstva		
b) u stranoj valuti	2.277	946
Razgraničena obračunata kamata od NBS za izdvojenu obaveznu rezervu		
a) u dinarima	1.507	1.580
Minus: Ispravka vrednosti gotovine i gotovinskih ekvivalenata	(2.588)	-
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI:	6.759.532	5.854.416

Obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije, predstavlja iznos sredstva koje su banke u obavezi da polože na račune koje je NBS propisala za ovu namenu, a predstavlja instrument monetarne politike kojim centralna banka obavezuje banke da deo svojih likvidnih sredstava drže kod centralne banke.

Na osnovu Odluke o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije dinarsku osnovicu za obračun obavezne rezerve čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza u prethodnom kalendarskom mesecu (uz izuzetke prema Odluci), osim dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom.

Obračunatu dinarsku obaveznu rezervu čini zbir obračunate obavezne rezerve u dinarima po stopi od 5% na sredstva sa ročnošću do 2 godine i izdvajanje dela devizne obavezne rezerve u dinarima i to 38% na izvore ročnosti do 2 godine i 30% na izvore ročnosti preko 2 godine. Na dinarska sredstva sa ročnošću preko 2 godine ne izdvaja se obavezna rezerva, odnosno stopa izdvajanja je 0%.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene obavezne rezerve u visini obračunate obavezne rezerve.

Obavezna rezerva se obračunava i dostavlja Narodnoj banci Srbije 17. u mesecu i važi za obračunski period od 18. u mesecu do 17. u narednom mesecu. Dinarsku obaveznu rezervu banke izdvajaju na svoj žiro-račun i na svoj RTGS-IPS račun.

Kamatna stopa na dinarska sredstva izdvojena na obaveznoj rezervi (do visine obračunate obavezne rezerve) iznosila je 2018. godine 1,25% na godišnjem nivou (2017. godina: 1,75%).

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

18. POTRAŽIVANJA I OBAVEZE PO OSNOVU DERIVATA

	<u>31.12.2018.</u>	u 000 RSD <u>31.12.2017.</u>
U dinarima		
Potraživanja po osnovu ostalih derivata u RSD	18	553
Obeveze po osnovu ostalih derivata u RSD	<u>(5.049)</u>	<u>(12.382)</u>
Neto fer vrednost derivata	<u>(5.031)</u>	<u>(11.829)</u>

19. HARTIJE OD VREDNOSTI

A. HARTIJE OD VREDNOSTI KOJE SE MERE PO FER VREDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT

a. Analiza prema vrsti finansijskih sredstava koja se mere po fer vrednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

	u 000 RSD <u>31.12.2018.</u>
Dužničke hartije od vrednosti u RSD	
- državne obveznice	3.632.015
Dužničke hartije od vrednosti u stranoj valuti	
- državne obveznice	<u>3.268.927</u>
BRUTO HARTIJE OD VREDNOSTI:	<u>6.900.942</u>
NETO HARTIJE OD VREDNOSTI:	<u>6.900.942</u>

Portfolio hartija od vrednosti predstavljaju finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostale sveobuhvatne prihode. Ova finansijska imovina se drži u kontekstu poslovnog modela čiji je cilj postizanje sticanja ugovornih novčanih tokova i prodaja finansijskih sredstava, u skladu sa uslovima ugovora, Novčani tokovi se javljaju samo za otplatu glavnice i kamate na neplaćenu glavnice i nastupaju na određenim ugovorenim datumima.

b. Kretanja finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostale sveobuhvatne prihode

	u 000 RSD
1. januara 2018. godine	6.718.238
Povećanje (smanjenje) u toku godine	(67.079)
Neto prihod kamate	231.087
Promene fer vrednosti	26.188
Kursne razlike	(7.492)
Neto stanje na dan	6.900.942
31. decembra 2018. godine	

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

19. HARTIJE OD VREDNOSTI (nastavak)

c. Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit koja se odnosi na finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

	u 000 RSD
1. januara 2018. godine	106.530
Neto dobiti (gubici) zbog promene fer vrednosti	27.282
Dobici (gubici) po osnovu obezvređenja HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	34.221
Promene za odložene poreze	(9.226)
Neto stanje na dan	158.807
31. decembra 2018. godine	
<i>Od toga</i>	
<i>dužničke hartije</i>	<i>157.877</i>
<i> vlasničke hartije</i>	<i>930</i>

B. HARTIJE OD VREDNOSTI RASPOLOŽIVE ZA PRODAJU (MRS 39)

a. Analiza prema vrsti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju

	u 000 RSD
	<u>31.12.2017.</u>
Dužničke hartije od vrednosti u RSD	
- državne obveznice	3.136.155
Dužničke hartije od vrednosti u stranoj valuti	
- državne obveznice	3.582.083
BRUTO HARTIJE OD VREDNOSTI:	<u>6.718.238</u>
NETO HARTIJE OD VREDNOSTI:	<u><u>6.718.238</u></u>

b. Kretanje finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju

	u 000 RSD
1. januara 2017. godine	6.744.344
Povećanje (smanjenje) u toku godine	(107.238)
Prihod kamate	253.780
Promene fer vrednosti	(26.749)
Kursne razlike	(145.899)
Neto stanje na dan	6.718.238
31. decembra 2017. godine	

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

19. HARTIJE OD VREDNOSTI (nastavak)

B. HARTIJE OD VREDNOSTI RASPOLOŽIVE ZA PRODAJU (MRS 39) (nastavak)

c. Akumulirani drugi sveobuhvatni prihod koji se odnosi na finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

	u 000 RSD
1. januara 2017. godine	129.267
Neto dobiti (gubici) zbog promene fer vrednosti	(26.749)
Promene za odložene poreze	4.012
Neto stanje na dan	106.530
31. decembra 2017. godine	
<i>Od toga</i>	
<i>dužničke hartije</i>	106.530
<i> vlasničke hartije</i>	-

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**
20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

Banka je sprovedla usaglašavanje sa bankama i drugim finansijskim organizacijama i usaglasila se u potpunosti po svim poslatim zahtevima.

	<u>31.12.2018.</u>	u 000 RSD <u>31.12.2017.</u> <u>(MRS 39)</u>
Devizni računi		
Centralna banka	5.017	5.029
Strane banke	872.724	653.783
Opozivi depoziti		
Centralna banka	2.200.000	-
Kreditni za likvidnost		
Finansijski lizing	80.867	46.515
Osiguravajuća društva	18.484	18.534
Ostali krediti		
Banke u zemlji i ostalo monetarno posredovanje	1.049	1.554
Društva za osiguranje	5.665	35.528
Plasmani koji se odobravaju i dospevaju u roku od jednog dana (overnajt)		
Banke u zemlji i ostalo monetarno posredovanje	-	99.116
Strane banke	747.519	162.326
Ostali plasmani u stranoj valuti		
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju – društva za upravljanje penzijskim fondovima, društva za upravljanje investicionim fondovima, Beogradska berza, Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti, menjači, brokersko-dilerska društva, Udruženje banaka Srbije i sl.	4.728	4.739
Ostali nenamenski depoziti u stranoj valuti		
Banke u zemlji i ostalo monetarno posredovanje	310.168	277.523
Potraživanja za obračunatu kamatu po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima		
U dinarima	215	252
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima		
U dinarima	11	604
U stranoj valuti	11	8
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana		
U dinarima	5	4
U stranoj valuti	139	55
Razgraničena potraživanja za ostale prihode obračunate po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana		
U dinarima	4	-
Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	(207)	(277)
BRUTO KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA:	4.246.399	1.305.293
Minus: Ispravka vrednosti:	(2.390)	(1.539)
NETO KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA:	4.244.009	1.303.754

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA	U 000 RSD	
	31.12.2018.	31.12.2017. (MRS 39)
Gotovinski krediti		
Fizička lica	12.206.643	9.402.608
Potrošački krediti		
Fizička lica	18.555	25.531
Stambeni krediti		
Fizička lica	2.366.450	1.770.883
Investicioni krediti		
Javna preduzeća	12.056	-
Druga preduzeća	3.150.380	1.034.763
Poljoprivrednici	5.315.345	3.934.120
Preduzetnici	135.735	45.430
Drugi komitenti	67.514	104.609
Kreditni po transakcionim računima		
Javna preduzeća	1.963	8.236
Druga preduzeća	88.879	59.030
Fizička lica	292.846	221.236
Poljoprivrednici	2.710	934
Preduzetnici	19.525	15.639
Strana lica	21	61
Drugi komitenti	857	238
Kreditni za likvidnost		
Javna preduzeća	14.282	11.795
Druga preduzeća	10.447.112	7.939.033
Javni sektor	-	10.000
Poljoprivrednici	2.425.298	1.637.971
Preduzetnici	689.071	426.546
Drugi komitenti	111.954	63.187
Ostali krediti		
Druga preduzeća	921.046	1.913.365
Fizička lica	139.441	184.731
Preduzetnici	17.083	65.773
Strana lica	31	6
Drugi komitenti	7.119	12.553
Ostali krediti u stranoj valuti		
Javna preduzeća	-	642.903
Drugi komitenti	-	13.142
Ostali plasmani		
Fizička lica	73.704	86.129
Poljoprivrednici	2.076	5.874
Potraživanja za obračunatu kamatu po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima		
U dinarima	26.970	44.310
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima		
U dinarima	2.373	2.026
U stranoj valuti	1	121
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana		
U dinarima	190.760	150.968
Razgraničena potraživanja za ostale prihode obračunate po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana		
U dinarima	247	301
Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	(153.145)	(123.501)
BRUTO KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA:	38.594.902	29.710.551
Minus: Ispravka vrednosti:	1.028.812	1.479.256
NETO KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA:	37.566.090	28.231.295

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**
21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

Banka je, u skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu, sprovela usaglasavanje međusobnih potraživanja i obaveza sa dužnicima i poveriocima na dan 31. oktobra 2018. godine i o tome postoji verodostojna dokumentacija. Od ukupno 7.084 poslatih izvoda otvorenih stavki, nije bilo osporenih stanja.

Ovlašćeni revizor je zatražio dodatno usaglašavanje za odabrane klijente sa stanjima na dan 31. decembra 2018. i sva stanja su usaglašena.

Banka je tokom 2018. godine izvršila otpis dela potraživanja od pravnih lica sa 100% formiranom ispravkom vrednosti i izvršila prenos u vanbilansnu evidenciju, u iznosu od RSD 367.046 hiljada (31. decembra 2017: RSD 912.839 hiljada). Banka i dalje nastavlja sa aktivnostima na naplati otpisanih potraživanja.

22. INVESTICIJE U ZAVISNA DRUŠTVA

Na dan 31. decembar 2018. Banka ima vlasništvo u društvu Conet d.o.o, Novi Sad koje je u stečaju i čija je vrednost u potpunosti ispravljena.

23. NEMATERIJALNA IMOVINA

Nematerijalna imovina obuhvata ulaganja u softvere i licence, od kojih se očekuje priliv u smislu ekonomske koristi u budućem periodu. Banka ima pravo da koristi softvere nakon isteka perioda na koji se odnosi pravo korišćenja.

	2018			2017			<i>u 000 RSD</i>
	Licence	Softveri	Ukupno	Licence	Softveri	Ukupno	
Nabavna vrednost							
Stanje na dan 01. januara	327.524	440.113	767.637	320.148	371.498	691.646	
Povećanja u toku godine	18.446	95.402	113.848	7.375	68.616	75.991	
Stanje na dan 31. decembra	345.97	535.515	881.485	327.523	440.114	767.637	
Ispravka vrednosti							
Stanje na dan 01. januara	282.917	231.875	514.792	280.661	154.735	435.396	
Amortizacija u toku godine	1.774	77.925	79.699	2.256	77.140	79.396	
Stanje na dan 31. decembra	284.691	309.800	594.491	282.917	231.875	514.792	
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra	61.279	225.715	286.994	44.606	208.239	252.845	

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**
24. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

				u 000 RSD
	Zemljište i građevinski objekti	Oprema i ostala sredstva	Investicije u toku i ulaganja u tuđa osnovna sredstva	UKUPNO
<i>Nabavna ili revalorizovana vrednost</i>				
01. januara 2018.	378.082	980.297	335.446	1.693.825
Korekcija po osnovu procene	(40.648)	-	-	(40.648)
Uvećanje po osnovu procene	-	-	-	0
Povećanja	-	-	73.862	73.862
Prenos sa investicija u toku	8.078	17.657	(25.735)	0
Otuđenje i rashodovanje	-	(157.735)	-	(157.735)
Prenos na sredstva namenjena prodaji	(17.076)	-	-	(17.076)
31. decembra 2018.	328.436	840.219	383.573	1.552.228
<i>Ispravka vrednosti</i>				
01. januara 2018.	839	818.408	262.803	1.082.050
Korekcija po osnovu procene	-	-	-	0
Amortizacija	2.921	45.958	16.483	65.362
Prenos na sredstva namenjena prodaji	(579)	-	-	(579)
Otuđenje i rashodovanje	-	(157.616)	-	(157.616)
Ostalo	-	-	-	0
31. decembra 2018.	3.181	706.750	279.286	989.217
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2018.	325.255	133.469	104.287	563.011
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2017.	377.243	161.889	72.643	611.775

Na dan 31. decembra 2018. godine Banka nema osnovna sredstva pod hipotekom.

25. INVESTICIONE NEKRETNINE

Banka kao investicione nekretnine klasifikuje nekretnine (zemljište ili objekat- ili deo objekta ili oboje), koje drži u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnine, a ne za:

- korišćenje u poslovne ili administrativne svrhe, ili
- prodaju u redovnom toku poslovanja.

Ugovori o zakupu koje je Banka zaključila sa klijentima su namenjeni kratkoročnom ostvarenju dodatnih prihoda, i ne utiču na Odluku Izvršnog i Upravnog odbora Banke o prodaji objekata.

Banka je tokom 2018. godine sprovela redovne procene investicionih nekretnina u skladu sa računovodstvenom politikom Banke.

Na dan 31. decembar 2018. stanje investicionih nekretnina u poslovnim knjigama Banke iznosi RSD 262.988 hiljade (31. decembar 2017: RSD 273.444 hiljade).

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**
25. INVESTICIONE NEKRETNINE (nastavak)

	u 000 RSD	
	2018.	2017.
<i>Nabavna ili revalorizovana vrednost</i>		
01.januara	<u>304.100</u>	<u>325.864</u>
Korekcija po osnovu procene	(16.040)	(32.185)
Povećanja	134	0
Prenos sa sredstava stečenih naplatom potraživanja	5.792	10.421
31.decembra	<u>293.986</u>	<u>304.100</u>
<i>Ispravka vrednosti</i>		
01.januara	<u>30.656</u>	<u>252.722</u>
Korekcija po osnovu procene	281	(223.083)
Prenos sa sredstava stečenih naplatom potraživanja	61	1.017
31.decembra	<u>30.998</u>	<u>30.656</u>
Sadašnja vrednost na dan 31.decembra	<u>262.988</u>	<u>273.444</u>

26. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA, TEKUĆE PORESKE OBAVEZE I ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE
a) Komponente poreza na dobit

	u 000 RSD	
	31.12.2018.	31.12.2017.
Dobitak/Gubitak pre oporezivanja	<u>622.022</u>	<u>448.667</u>
Porez na dobit	(177)	(3.630)
Dobitak od kreiranih odloženih poreskih sredstava i smanjenja odloženih poreskih obaveza	-	-
Gubitak od smanjenja odloženih poreskih sredstava i kreiranja odloženih poreskih obaveza	(1.029)	(2.463)
Dobitak/(Gubitak) nakon oporezivanja	<u>620.816</u>	<u>442.574</u>

b) Usaglašavanje ukupnog poreskog rashoda

	u 000 RSD	
	31.12.2018.	31.12.2017.
Dobitak/Gubitak pre oporezivanja	<u>622.022</u>	<u>448.667</u>
Porez na dobit po stopi od 15%	93.303	67.300
Efekat poreske amortizacije	2.626	1.791
Poreski efekti transakcija koje utiču na smanjenje poreske osnovice	(90.138)	(42.810)
Poreski efekti rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	43.574	68.876
Poreski efekat iskorišćenih prenosivih poreskih gubitaka po osnovu kojih nisu priznata odložena poreska sredstva	(49.366)	(95.157)
Obracunati porez na dobit pravnih lica	-	-
Poreski rashod perioda po osnovu poreza na kapitalnu dobit	<u>177</u>	<u>3.630</u>
Ukupan poreski rashod perioda	<u>177</u>	<u>3.630</u>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

**26. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA, TEKUĆE PORESKE OBAVEZE I ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE
(nastavak)**

c) Promene odloženih poreskih sredstava i obaveza

	u 000 RSD	
	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
Odložena poreska sredstva		
01. januara	<u>44.231</u>	<u>73.720</u>
Povećanja u toku godine:		
a) po osnovu privremene oporezive razlike između knjigovodstvene i poreske vrednosti opreme i objekata	6.448	-
Smanjenja u toku godine:		
a) po osnovu rezervisanja za zaposlene	(1.397)	(1.146)
b) prenos sa obaveza po osnovu privremene oporezive razlike između knjigovodstvene i poreske vrednosti opreme i objekata	-	(28.343)
UKUPNO ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA:	<u>49.282</u>	<u>44.231</u>
 Odložene poreske obaveze		
01. januara	<u>18.799</u>	<u>51.139</u>
Povećanja u toku godine:		
a) po osnovu vrednovanja HOV	9.226	-
b) po osnovu promene računovodstvene politike	5.995	
Smanjenja u toku godine:		
a) po osnovu vrednovanja HOV	-	(4.012)
b) Prenos na sredstva po osnovu privremene oporezive razlike između knjigovodstvene i poreske vrednosti opreme i objekata	-	(28.328)
UKUPNO ODLOŽENE PORESKE OBAVEZA:	<u>34.020</u>	<u>18.799</u>
NETO ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA/(OBAVEZE):	<u>15.262</u>	<u>25.432</u>

d) Nepriznata odložena poreska sredstva

Na dan 31. decembra 2018. godine Banka nije priznala odložena poreska sredstva u ukupnom iznosu od RSD 37.430 hiljada (31. decembar 2017. godine: RSD 1.091.252 hiljada) i to po osnovu neiskorišćenih prenosivih poreskih gubitaka za period od 2009. do 2013. godine.

Banka nije priznala odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenih prenosivih poreskih gubitaka zbog neizvesnosti postojanja dovoljnih iznosa budućih oporezivih dobitaka u odnosu na koje bi se odložena poreska sredstva mogla iskoristiti.

Prava na prenose neiskorišćenih poreskih gubitaka za koja nisu priznata odložena poreska sredstva u napred navedenim iznosima ističu u sledećim periodima:

	u 000 RSD	
	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
Do 1 godine	249.535	7.025.478
Od 1 do 5 godina	-	249.535
Ukupno	<u>249.535</u>	<u>7.275.013</u>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

27. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA IZ POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

Banka klasifikuje stalna sredstva kao imovinu koja se drži za prodaju ako će se njena knjigovodstvena vrednost povratiti prevashodno prodajom, a ne daljim korišćenjem.

Sredstva stečena naplatom potraživanja i sredstva namenjena prodaji su u poslovnim knjigama Banke evidentirana u skladu sa Odlukama IO i Upravnog Odbora Banke.

Banka je ostvarila prihod od prodaje stalnih sredstava namenjenih prodaji u iznosu od 382 hiljada RSD (2017: 2.343 hiljada RSD).

a) Analiza po vrsti sredstava namenjenih prodaji

	31.12.2018.	31.12.2017.
		u 000 RSD
Građevinski objekti namenjeni prodaji	311.355	311.170
Ostala finansijska sredstva namenjena prodaji	-	-
Ulaganja u (vlasnički) kapital namenjena prodaji	-	-
Ukupno	311.355	311.170

b) Kretanje sredstava namenjenih prodaji

	31.12.2018.	31.12.2017.
		u 000 RSD
01. januara	311.170	305.954
Prodaja	(16.497)	(30.627)
Prenos sa građevinskih objekata banke	16.497	309.954
Dodana ulaganja u objekte	3.784	-
Obezvredenje	(3.599)	(274.111)
31. decembra	311.355	311.170

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

28. OSTALA SREDSTVA

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
		u 000 RSD
Materijalne vrednosti primljene po osnovu naplate potraživanja	245.730	322.851
Ostala sredstva - zalihe	147.308	132.464
Potraživanja iz kreditnog poslovanja od republičkih organa i organizacija	12.327	34.230
Dati avansi u dinarima	20.501	27.366
Zakupnine	2.071	1.201
Potraživanja iz operativnog poslovanja	129.655	141.839
Potraživanja od zaposlenih u dinarima	1.181	1.160
Potraživanja od zaposlenih u stranoj valuti	-	145
Potraživanja u obračunu u RSD	3.691	4.721
Potraživanja u obračunu u stranoj valuti	186	537
Razgraničeni ostali troškovi	8.448	10.950
Potraživanja po osnovu pretplaćenih poreza i doprinosa	157	124
Ostale investicije u stranoj valuti - učešća u kapitalu	1.781	498
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju po osnovu ostalih sredstava u RSD	1.051	217
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju po osnovu ostalih sredstava u stranoj valuti	246	-
Ostala potraživanja u dinarima	168.221	9.572
Ostala potraživanja u stranoj valuti	11.939	699
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	1.241	2.438
BRUTO OSTALA SREDSTVA:	<u>755.734</u>	<u>691.012</u>
Minus: Ispravka vrednosti ostalih sredstava	(74.506)	(40.741)
Minus: Ispravka vrednosti zaliha	<u>(131.834)</u>	<u>(130.676)</u>
NETO OSTALA SREDSTVA:	<u><u>549.394</u></u>	<u><u>519.595</u></u>

Banka je tokom 2018. godine putem naplate potraživanja stekla sredstva u iznosu od RSD 11.830 hiljada (31. decembra 2017: RSD 23.367 hiljada).

Smanjenje vrednosti sredstava po osnovu procene vrednosti od strane nezavisnih ovlašćenih procenitelja iznosi RSD 51.265 hiljada (31. decembra 2017: RSD 11.188 hiljada).

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

**29. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I
CENTRALNOJ BANCI**

	31.12.2018.	31.12.2017.
		u 000 RSD
Transakcioni depoziti u RSD:		
Banke u zemlji i ostalo monetarno posredovanje	48.360	48.365
Društva za osiguranje	91.768	75.173
Finansijski lizing	16.789	6.867
Ostale usluge kreditiranja i finansiranja osim osiguranja i penzijskih fondova	2	-
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju - društva za upravljanje penzijskim i investicionim fondovima, Beogradska berza, Centralni registar, depo i kliring HOV, menjači, brokersko-dilerska društva, Udruženje banaka Srbije i sl.	58.561	46.465
Poverenički, investicioni i slični fondovi, osim novčanih fondova	10	10
Strane banke	19.117	10.991
Transakcioni depoziti u stranoj valuti:		
Društva za osiguranje	21.577	27.470
Finansijski lizing	1.036	1.038
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju - društva za upravljanje penzijskim i investicionim fondovima, Beogradska berza, Centralni registar, depo i kliring HOV, menjači, brokersko-dilerska društva, Udruženje banaka Srbije i sl.	1.497	1.002
Strane banke	1.381.440	434.164
Banke u zemlji i ostalo monetarno posredovanje	-	31
Depoziti po osnovu datih kredita		
Finansijski lizing	50.469	50.588
Namenski depoziti u RSD:		
Društva za osiguranje	8.571	-
Penzijski fondovi	-	3
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju - društva za upravljanje penzijskim i investicionim fondovima, Beogradska berza, Centralni registar, depo i kliring HOV, menjači, brokersko-dilerska društva, Udruženje banaka Srbije i sl.	-	222
Ostali depoziti u RSD:		
Banke u zemlji i ostalo monetarno posredovanje	22	22
Društva za osiguranje	88.000	-
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju - društva za upravljanje penzijskim i investicionim fondovima, Beogradska berza, Centralni registar, depo i kliring HOV, menjači, brokersko-dilerska društva, Udruženje banaka Srbije i sl.	471.700	1.750
Ostali depoziti u stranoj valuti:		
Banke u zemlji i ostalo monetarno posredovanje	339.485	369.493
Društva za osiguranje	177.292	59.236
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju - društva za upravljanje penzijskim i investicionim fondovima, Beogradska berza, Centralni registar, depo i kliring HOV, menjači, brokersko-dilerska društva, Udruženje banaka Srbije i sl.	38.059	116.859
Strane banke	4.727.784	3.672.654
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnajt)		
Banke u zemlji i ostalo monetarno posredovanje	-	250.000
Ostale finansijske obaveze:		
U dinarima	5.943	3.441
U stranoj valuti	99.679	156.665
Obaveze po osnovu kamata na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze:		
U dinarima	129	49
Obaveze po osnovu naknada i provizija		
U stranoj valuti	4	4
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze:		
U dinarima	1.171	51
U stranoj valuti	2.040	1.340
DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI:	7.650.505	5.333.953

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

30. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA KOMITENTIMA

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
		u 000 RSD
Transakcioni depoziti u dinarima:		
Javna preduzeća	1.347.819	124.865
Preduzeća	5.331.765	3.371.188
Stanovništvo	1.561.595	1.269.538
Preduzetnici	1.002.825	883.527
Poljoprivrednici	600.846	424.135
Javni sektor	350.505	288.184
Strana lica	65.988	46.468
Drugi komitenti	446.743	437.664
Transakcioni depoziti u stranoj valuti:		
Javna preduzeća	64.770	51.869
Preduzeća	2.845.995	2.405.651
Stanovništvo	3.639.898	3.147.039
Preduzetnici	120.352	103.672
Javni sektor	49.607	13.432
Strana lica	1.889.813	571.919
Drugi komitenti	54.040	42.737
Štedni depoziti u dinarima		
Stanovništvo	1.702.764	466.917
Strana lica	82.146	89.195
Štedni depoziti u stranoj valuti		
Stanovništvo	13.818.074	11.490.271
Strana lica	149.944	142.209
Depoziti po osnovu datih kredita u dinarima		
Javna preduzeća	18.000	-
Preduzeća	52.700	50.933
Stanovništvo	1.353	2.043
Preduzetnici	-	2.046
Depoziti po osnovu datih kredita u stranoj valuti		
Preduzeća	26.948	51.742
Stanovništvo	9.844	12.569
Strana lica	-	1.841
Namenski depoziti u dinarima:		
Javna preduzeća	25	12.225
Preduzeća	18.458	137.805
Stanovništvo	5.400	6.446
Preduzetnici	192	192
Javni sektor	523	523
Strana lica	2.356	2.356
Drugi komitenti	5.174	5.212
Namenski depoziti u stranoj valuti:		
Preduzeća	191.388	202.992
Stanovništvo	13.324	19.311
Preduzetnici	5	5
Javni sektor	-	2.087
Strana lica	402	571
Drugi komitenti	60	68
Ostali depoziti u dinarima:		
Javna preduzeća	48.500	107.000
Preduzeća	1.519.306	736.935
Stanovništvo	5.103	4.627
Preduzetnici	128.027	129.694
Javni sektor	176.019	417.050
Strana lica	1.236	1.168
Drugi komitenti	1.667.934	1.849.898
Ostali depoziti u stranoj valuti:		
Javna preduzeća	516.947	592.364
Preduzeća	312.624	467.572
Stanovništvo	138.456	133.177
Preduzetnici	553	550
Strana lica	13.291	12.209
Drugi komitenti	53.188	45.612

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

30. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA KOMITENTIMA (nastavak)

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
		U RSD 000
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnajt)		
U dinarima	550	-
Primljeni krediti		
U dinarima	-	9.465
Ostale finansijske obaveze		
U dinarima	-	26.877
U stranoj valuti	1.064	239
Obaveze po osnovu kamata na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze:		
U dinarima	7.471	3.135
U stranoj valuti	19	87
Obaveze po osnovu naknada i provizija na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze		
U dinarima	147	151
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze:		
U dinarima	32.225	8.537
U stranoj valuti	126.913	45.561
Razgraničeni troškovi za obaveze iskazane po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	-23	-68
DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA:	<u>40.770.641</u>	<u>30.473.287</u>

Depoziti po viđenju u dinarima, najvećim delom, predstavljaju stanja tekućih računa preduzeća, javnog sektora, drugih organizacija i stanovništva. Obračun i plaćanje kamate, kao i visina kamatnih stopa na ove depozite je regulisana Odlukom o kamatnim stopama za nebankarski sektor NLB Banke.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**
31. REZERVISANJA

u 000 RSD

a) Rezervisanja za zaposlene

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
01. januara	97.698	98.937
Isplate	(48.845)	(43.035)
Aktuarski dobici	(5.233)	(6.268)
Povećanje rezervisanja za zaposlene u toku godine	75.277	48.064
UKUPNO REZERVISANJA ZA ZAPOSLENE:	<u>118.897</u>	<u>97.698</u>

b) Rezervisanja za sudske sporove

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
01. januara	433.259	376.759
Isplate	(280.157)	-
Povećanje rezervisanja u toku godine	155.052	213.388
Smanjenje rezervisanja u toku godine	(3.160)	(156.888)
UKUPNO REZERVISANJA ZA SUDSKE SPOROVE:	<u>304.994</u>	<u>433.259</u>

c) Rezervisanja za potencijane gubitke po preuzetim obavezama

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017. (MRS 39)</u>
01. januara	4.171	7.988
Povećanje na teret kapitala	46.944	-
Smanjenje rezervisanja za potencijalne gubitke po preuzetim i potencijalnim obavezama	(112.682)	(9.454)
Povećanje rezervisanja za potencijalne gubitke po preuzetim i potencijalnim obavezama	101.032	5.708
Kursne razlike	(20)	(71)
UKUPNO REZERVISANJA ZA POTENCIJALNE GUBITKE PO PREUZETIM I POTENCIJALNIM OBAVEZAMA:	<u>39.445</u>	<u>4.171</u>

d) Ostala rezervisanja

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
01. januara	1.366	1.366
Povećanje rezervisanja u toku godine	12.547	-
Smanjenje rezervisanja u toku godine	(1.215)	-
UKUPNO OSTALA REZERVISANJA:	<u>12.698</u>	<u>1.366</u>
UKUPNO REZERVISANJA :	<u>476.034</u>	<u>536.494</u>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

32. OSTALE OBAVEZE

	31.12.2018.	u 000 RSD 31.12.2017.
Obaveze po osnovu avansa primljenih u stranoj valuti	4.376	9.828
Obaveze po osnovu primljenih avansa u RSD	10	413
Obaveze prema dobavljačima	156.704	80.808
Obaveze u obračunu u RSD	237.276	169.532
Obaveze u obračunu u stranoj valuti	12.276	10.953
Obaveze za druge poreze i doprinose	2.305	2.466
Obaveze za porez na dodatu vrednost	1.827	7.034
Ostala pasivna vremenska razgraničenja u RSD	690	7.677
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa u RSD	47.762	54.861
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa u stranoj valuti	5	237
Ostale obaveze prema zaposlenima	345	295
Ostale obaveze prema zaposlenima u stranoj valuti	-	1
Ostale obaveze u RSD	-	2.121
Razgraničeni ostali prihodi	10.303	6.479
Razgraničeni prihodi kamata	1.152	1.726
UKUPNO OSTALE OBAVEZE	475.031	354.431

Na dan 31. decembra 2018. godine ostale obaveze i obaveze u obračunu u dinarima predstavljaju kratkoročne obaveze iz operativnog poslovanja. Najveći deo ovih stavki predstavljaju obaveze prema dobavljačima i obaveze u obracunu u RSD.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

33. KAPITAL

Struktura kapitala Banke prikazana je u narednoj tabeli:

	31.12.2018.	31.12.2017.
		u 000 RSD
Akcijski kapital	6.236.128	6.236.128
Emisiona premija	1.344	1.344
Revalorizacione rezerve	87.918	121.440
Rezerve fer vrednosti	157.877	106.530
Aktuarski dobici/gubici po osnovu planova definisanih primanja	5.948	(661)
Neraspoređena dobit iz prethodnih godina	972.127	480.985
Dobitak tekuće godine	620.816	442.574
Stanje na dan 31. decembra	8.082.158	7.388.340

Većinski vlasnik NLB banke a.d. Beograd na dan 31. decembar 2018. godine je NLB d.d. Ljubljana, sa učešćem od 99,99% (31. decembar 2017: 99,99%).

Skupština NLB banke a.d. Beograd je na svojoj 20. vanrednoj sednici koja je održana 18.12.2014. godine donela odluke o izdavanju običnih akcija XVI emisije, bez obaveze objavljivanja Prospekta radi povećanja osnovnog kapitala NLB banke a.d. Beograd. Banka je izdala XVI emisiju akcija u ukupnom obimu i iznosu od RSD 1.249.998 hiljada.

Skupština NLB banke a.d. Beograd je na svojoj 16. redovnoj sednici koja je održana 27.04.2017. godine donela odluke o izdavanju običnih akcija XVIII emisije, bez obaveze objavljivanja Prospekta radi povećanja osnovnog kapitala NLB banke a.d. Beograd. Banka je izdala XVIII emisiju akcija u ukupnom obimu i iznosu od RSD 1.228.000 hiljada.

Vrednost akcijskog kapitala, nakon dokapitalizacije, na dan 31. decembra 2018. godine se sastoji od 5.418.008 akcija nominalne vrednosti od RSD 1.151.

Vlasnička struktura akcionarskog kapitala Banke na dan 31. decembra 2018. godine i 31. decembra 2017. je prikazana u sledećoj tabeli:

	31.12.2018.		31.12.2017.	
	u 000 dinara	% učešća	u 000 dinara	% učešća
NLB Ljubljana	6.235.974	99,99	6.235.974	99,99
Ostali	154	0,01	154	0,01
	6.236.128	100	6.236.128	100

Struktura rezervi je data u sledećoj tabeli:

	31.12.2018.	31.12.2017.
		u 000 RSD
Po osnovu promene vrednosti nematerijalne imovine i osnovnih sredstava	86.988	121.440
Po osnovu promene vrednosti HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	123.656	106.530
Po osnovu obezvređenja HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	34.221	-
Po osnovu promene vrednostu učešća u kapitalu koji se vrednuje po fer vrednosti kroz ostali rezultat	930	-
Aktuarski dobici/gubici po osnovu planova definisanih primanja u skladu sa MRS 19	5.948	(661)
	251.743	227.309

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

33. KAPITAL (nastavak)

Adekvatnost kapitala i pokazatelji poslovanja

Banka je dužna da iznos kapitala (pokazatelj adekvatnosti kapitala) održava na propisanom nivou, radi stabilnog i sigurnog poslovanja u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke. Odlukom o upravljanju rizicima utvrđeni su kriterijumi za identifikovanje, merenje i procenu rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

U skladu sa navedenim, u narednom prikazu dati su propisani i ostvareni pokazatelji poslovanja Banke na dan 31. decembar 2018. godine.

Pokazatelji poslovanja	Propisana vrednost	Ostvarena vrednost
1. Pokazatelj adekvatnosti kapitala	min. 8%	16,67%
2. Ulaganja banke	maks. 60%	12,85%
3. Izloženost prema licima povezanim sa bankom	maks. 25%	19,33%
4. Zbir velikih izloženosti banke	maks. 400%	260,51%
5. Prosečni mesečni pokazatelj likvidnosti:		
- u mesecu oktobru	min. 1,00	1,64
- u mesecu novembru	min. 1,00	1,49
- u mesecu decembru	min. 1,00	1,81
6. Pokazatelj deviznog rizika	maks. 20%	0,67%

Na dan 31. decembra 2018. godine, Banka ispunjava sve zakonom propisane pokazatelje poslovanja.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**
34. VANBILANSNE POZICIJE, PREUZETE I POTENCIJALNE OBAVEZE
a) Preuzete buduće obaveze

	31.12.2018.	31.12.2017.
		u 000 RSD
Plative garancije		
a) u dinarima	1.184.136	714.995
b) u stranoj valuti	469.635	206.261
Činidbene garancije		
a) u dinarima	3.419.526	1.570.137
b) u stranoj valuti	59.009	31.443
Ukupno date garancije	5.132.306	2.522.836
Preuzete neopozive obaveze po osnovu kredita	4.756.344	4.204.710
Dokumentarni neopozivi akreditivi	208.761	-
UKUPNO GARANCIJE I PREUZETE NEOPOZIVE OBAVEZE:	10.097.411	6.727.546
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi	(39.445)	(4.171)
Ukupno	10.057.966	6.723.375

Na dan 31. decembra 2018. godine, za garancije i ostale preuzete i potencijalne obaveze Banka ima izdvojena rezervisanja opisana u okviru Napomene 31(c).

Prihodi od naknada od svih izdatih nefinansijskih garancija u 2018. iznose 52.821 hiljada RSD (2017 : RSD 34.551 hiljada)

b) Analiza derivativnih finansijskih instrumenata za trgovanje po nominalnim iznosima

	31.12.2018.	31.12.2017.
		u 000 RSD
Vanbilansna aktiva		
Swap ugovori u stranoj valuti	879.057	1.421.672
Swap ugovori u RSD	-	592.363
	879.057	2.014.035
Vanbilansne obaveze		
Swap ugovori u stranoj valuti	51.942	592.364
Swap ugovori u RSD	849.752	1.446.361
	901.694	2.038.725

c) Sudski sporovi

Banka vodi sudske sporove protiv trećih lica radi naplate svojih potraživanja. Na dan 31. decembra 2018. godine Banka vodi 3.272 spora (31. decembar 2017: 3.020) radi naplate svojih potraživanja u kojima najveća vrednost glavnog potraživanja iznosi RSD 1.473.708 hiljada (31. decembar 2017: RSD 1.473.708 hiljada).

Protiv Banke se vodi 143 spora (31. decembar 2017: 107), čija je ukupna nominalna vrednost RSD 3.535.095 hiljada (31. decembar 2017: RSD 3.770.637 hiljada).

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 31(b) uz finansijske izveštaje, na dan 31. decembra 2018. Banka je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke, koji mogu prosteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 304.994 hiljada (31. decembar 2017: RSD 433.259 hiljada). Rukovodstvo Banke procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda preostalih sudskih sporova u toku, a iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

34. VANBILANSNE POZICIJE, PREUZETE I POTENCIJALNE OBAVEZE (nastavak)

d) Obaveze za operativni lizing

Buduća minimalna plaćanja po osnovu operativnog lizinga koja se ne mogu otkazati na dan 31. decembra su kao što sledi:

	<u>31.12.2018.</u>	u 000 RSD <u>31.12.2017</u>
Poslovni prostor		
do godinu dana	111.940	130.646
od jedne do pet godina	418.835	410.258
preko pet godina	48.473	-
Ukupno poslovni prostor	<u>579.248</u>	<u>540.904</u>
 Vozila		
do godinu dana	20.670	23.043
od jedne do pet godina	24.657	51.643
preko pet godina	-	-
Ukupno vozila	<u>45.327</u>	<u>74.686</u>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**
35. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Povezana lica Banke uključuju matičnu banku, druga pravna lica koja su članovi NLB grupe, kao i ključno rukovodstvo Banke. Banka je imala sledeća potraživanja, obaveze, prihode i rashode sa povezanim licima.

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
		u 000 RSD
BILANS STANJA		
AKTIVA		
<i>Kredit i potraživanja:</i>		
NLB banka Sarajevo	2.740	17.320
NLB dd Ljubljana	1.113.885	473.446
NLB Banka a.d. Podgorica	691	7.865
NLB Banka a.d. Banja Luka	14.180	9.182
NLB Srbija doo Beograd	1	2
NLB Banka AD Skoplje	9.542	2.977
SR-RE d.o.o. Beograd - Novi Beograd	2	2
<i>Potraživanja po osnovu derivata:</i>		
NLB d.d. Ljubljana	18	-
<i>Ostala sredstva:</i>		
NLB d.d. Ljubljana	7.108	309
NLB Banka a.d. Podgorica	570	-
NLB Banka a.d. Banja Luka	606	-
NLB Srbija doo Beograd	17.385	18.341
NLB Banka AD Skoplje	2.863	-
REAM d.o.o. Beograd – Novi Beograd	5	-
	<u>1.169.596</u>	<u>529.444</u>
PASIVA		
<i>Depoziti i ostale obaveze:</i>		
NLB banka Sarajevo	742.043	34.037
NLB d.d. Ljubljana	4.862.585	3.727.715
NLB Interfinanz Ciri A.G. – u likvidaciji	2.118	16
NLB Interfinanz doo, Beograd	16	295
NLB Leasing doo, Beograd – u likvidaciji	626.276	588.973
NLB Banka a.d. Podgorica	486	1.204
NLB Banka a.d. Banja Luka	497.066	325.787
NLB Srbija doo Beograd	506.551	355.816
NLB Banka AD Skoplje	27.382	30.097
REAM d.o.o. Beograd - Novi Beograd	15.695	25.005
SPV z d.o.o., Novi Sad	8.851	1.839
SR-RE d.o.o. Beograd - Novi Beograd	201.172	236.671
<i>Obaveze po osnovu derivata:</i>		
NLB d.d. Ljubljana	183	-
<i>Ostale obaveze:</i>		
NLB d.d. Ljubljana	-	30
NLB Srbija doo Beograd	1.884	1.746
REAM d.o.o. Beograd - Novi Beograd	-	28
	<u>7.492.308</u>	<u>5.329.259</u>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**
35. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

	u 000 RSD	
	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
BILANS USPEHA		
PRIHODI		
<i>Prihodi od kamata:</i>		
NLB d.d. Ljubljana	1.603	810
<i>Prihodi od naknada:</i>		
NLB d.d. Ljubljana	1.144	949
NLB Interfinanz Ciri A.G. – u likvidaciji	110	10
NLB Interfinanz doo, Beograd	19	15
NLB Leasing doo, Beograd – u likvidaciji	47	78
NLB Banka a.d. Podgorica	1.760	1.817
NLB Banka a.d. Banja Luka	473	538
NLB Srbija doo Beograd	246	320
NLB Banka AD Skoplje	955	1.125
REAM d.o.o. Beograd - Novi Beograd	52	39
SPV 2 d.o.o., Novi Sad	8	10
SR-RE d.o.o. Beograd - Novi Beograd	34	43
<i>Neto gubitak po osnovu sredstava promene fer vrednosti finansijskih instrumenata:</i>		
NLB d.d. Ljubljana	12.187	806
<i>Neto prihod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha:</i>		
NLB Banka d.d. Sarajevo	8	-
NLB d.d. Ljubljana	1.840	-
NLB Banka a.d. Podgorica	14	-
NLB Banka a.d. Banja Luka	4	-
NLB Srbija d.o.o. Beograd	140	-
NLB Banka AD Skoplje	2.749	-
<i>Ostali poslovni prihodi:</i>		
NLB Leasing doo, Beograd – u likvidaciji	-	327
NLB Banka d.d. Sarajevo	606	-
NLB d.d. Ljubljana	18.746	-
NLB Banka a.d. Podgorica	570	-
NLB Banka a.d. Banja Luka	606	-
NLB Srbija d.o.o. Beograd	378	-
NLB Banka AD Skoplje	2.865	-
	<u>47.164</u>	<u>6.887</u>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

35. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

BILANS USPEHA (nastavak)	<u><u>31.12.2018.</u></u>	<u><u>31.12.2017.</u></u>
RASHODI		
<i>Rashodi kamata:</i>		
<i>NLB dd Ljubljana</i>	2.940	2.697
<i>NLB Interfinanz doo, Beograd</i>	3	1
<i>NLB Leasing doo, Beograd</i>	12.009	8.801
<i>NLB Srbija doo Beograd</i>	119	641
<i>REAM d.o.o. Beograd-Novi Beograd</i>	29	8
<i>SPV 2 d.o.o., Novi Sad</i>	1	-
<i>SR-RE d.o.o. Beograd-Novi Beograd</i>	416	379
<i>Rashodi naknada:</i>		
<i>NLB dd Ljubljana</i>	5.042	4.515
<i>NLB Banka a.d. Podgorica</i>	5	97
<i>NLB Banka a.d. Banja Luka</i>	1.979	2.076
<i>NLB Banka AD Skoplje</i>	4	101
<i>Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata:</i>		
<i>NLB dd Ljubljana</i>	8.646	12
<i>Neto prihod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizicnih vanbilansnih stavki:</i>		
<i>NLB d.d. Ljubljana</i>	2.145	-
<i>NLB Banka a.d. Podgorica</i>	7	-
<i>NLB Banka a.d. Banja Luka</i>	5	-
<i>NLB Srbija doo Beograd</i>	-	1.092
<i>NLB Banka AD Skopje</i>	-	-
<i>Ostali rashodi:</i>		
<i>NLB d.d. Ljubljana</i>	2.589	2.592
<i>NLB Srbija doo Beograd</i>	71.428	73.174
<i>REAM d.o.o. Beograd - Novi Beograd</i>	933	493
	<u><u>111.048</u></u>	<u><u>96.679</u></u>

36. NAKNADE KLJUČNOM OSOBLJU

	<u><u>31.12.2018.</u></u>	<u><u>31.12.2017.</u></u>
		u 000 RSD
Troškovi plata i druge naknade	165.258	146.195
	<u><u>165.258</u></u>	<u><u>146.195</u></u>

Ključno osoblje Banke čine članovi Izvršnog odbora i izvršni direktori sektora.

37. DODATNA INFORMACIJA O TOKOVIMA GOTOVINE

Gotovina i gotovinski ekvivalenti u izveštaju o tokovima gotovine uključuju:

	<u><u>31.12.2018.</u></u>	<u><u>31.12.2017.</u></u>
		u 000 RSD
Žiro račun	2.403.463	2.248.043
Gotovina u blagajni	821.318	653.945
Gotovina u blagajni u stranoj valuti	605.990	499.550
Devizni računi kod banaka	877.740	658.811
Ostala novčana sredstva	2.277	947
Gotovina na kraju perioda	<u><u>4.710.788</u></u>	<u><u>4.061.296</u></u>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE**

38. DEVIZNI KURSEVI

Devizni kursevi utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta primenjeni za preračun pozicija bilansa stanja u dinare na dan 31. decembra 2018. godine i 31. decembra 2017. godine za pojedine glavne valute su:

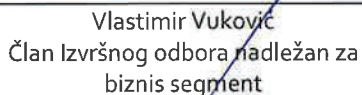
	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
EUR	118,1946	118,4727
USD	103,3893	99,1155

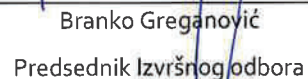
39. DOGAĐAJI NASTALI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo značajnijih događaja nakon datuma bilansa stanja koje bi bilo neophodno obelodaniti u finansijskim izveštajima.

Beograd, 15. mart 2019. godine

Ivana Kappenmann
Izvršni direktor službe za finansijsko računovodstvo i kontroling

Vlastimir Vuković
Član Izvršnog odbora nadležan za biznis segment

Branko Greganović
Predsednik Izvršnog odbora

Godišnji
izveštaj
2018

NLB Banka
Beograd

Godišnji izveštaj 2018

NLB Banka Beograd

Sadržaj

O nama	7
Reč menadžmenta	8
Društveno odgovorno poslovanje	11
Opšti uslovi poslovanja u 2018. godini	15
Makroekonomsko okruženje	15
Bankarski sektor	16
Najznačajniji finansijski i regulatorni pokazatelji	18
Bilans stanja	19
Bilans uspeha	20
Poslovne aktivnosti banke	22
Poslovanje sa stanovništvom	22
Poslovanje sa pravnim licima	23
Poslovanje sa poljoprivredom	23
Statistika poslovanja sa klijentima	24
Treasury i ALM	26
Strategija planiranog poslovanja banke	29
Upravljanje rizicima	31
Kreditni rizik	31
Devizni rizik	31
Rizik kamatne stope	32
Tržišni rizik	32
Rizik likvidnosti	33
Operativni rizik	36
Upravljanje kapitalom	39
Događaji nakon dana bilansa	40
Organizaciona struktura banke	43
Ljudski resursi	45
Ogranci banke	47

O nama

NLB Banka Beograd posluje u celoj Srbiji kroz mrežu prodajnih timova i prodajnih mesta, uključujući i 28 poslovnica u svim regionima Srbije. NLB Banka je univerzalna banka koja svojim klijentima, fizičkim i pravnim licima, nudi širok spektar bankarskih proizvoda i usluga. Pored fizičkih lica, malih i srednjih preduzeća i velikih kompanija, posebno mesto u poslovanju NLB Banke zauzima poslovanje sa poljoprivredom, privrednom granom koja je od ključnog značaja za ekonomiju Srbije.

NLB Banka Beograd je deo NLB Grupe, najveće finansijske institucije sa sedištem u regionu koja posluje na tržištima bivših jugoslovenskih republika. Matična banka u Sloveniji je najveća banka u toj zemlji, a od šest strateških članica grupacije, čak četiri imaju tržišno učešće veće od 10 odsto i predstavljaju sistemske banke na svojim tržištima.

Klijenti i njihovo zadovoljstvo su u fokusu poslovanja NLB Banke i cele NLB Grupe, a okosnicu takvog pristupa čine naponi usmereni na to da banka svakom klijentu ponudi rešenja prilagođena njegovim potrebama, na pravom mestu i u pravo vreme i bude adekvatna podrška u svakoj od situacija koje mu profesionalni i lični život donosi.

Reč menadžmenta

Branko Greganović

predsednik Izvršnog odbora NLB Banke

Prošla 2018. godina je za celu NLB Grupu bila izuzetno značajna, pre svega zahvaljujući uspešno realizovanom procesu privatizacije, koji je zaista veliki korak za sve članice NLB Grupe, uključujući i NLB Banku Beograd. Promena vlasničke strukture nam omogućava da nastavimo da poslujemo u skladu sa ambicioznom strategijom koju smo postavili, uz još ozbiljniji potencijal da na adekvatan način servisiramo svoje klijente i opravdamo njihovo poverenje.

Da to poverenje iz godine u godinu raste potvrđuju i naši sve bolji poslovni rezultati. U 2018. godini, ostvarili smo profit od 5,2 miliona evra, što je za 1,5 miliona više nego prethodne godine, uz povećanje depozita od 36 odsto, kredita u otplati za 35 odsto i smanjenje takozvanih „loših kredita“ na nivo od 2,4 odsto ukupnih plasmana banke. Ekonomsko okruženje u 2018. godini svakako je imalo pozitivnog uticaja na naše poslovanje. Tu mislim na stabilnu makroekonomsku situaciju u smislu niske i predvidive inflacije, suficita u oblasti javnih finansija i posledično opadajućeg nivoa javnog duga, uz stabilnost finansijskog sistema i porast zaposlenosti.

Ipak, poslovni rezultati su samo brojke iza kojih stoji poverenje naših klijenata i mnogo truda celog NLB tima. Kako bismo svojim klijentima bili istinski partner na duge staze u realizaciji svih ličnih i profesionalnih planova naših klijenata, svi mi u NLB Banci nastavljamo da učimo, da radimo na unapređenju svojih znanja i veština kako bismo posedovali resurse potrebne da svojim klijentima, a i kolegama, budemo podrška kakvu zaslužuju i kakva im je potrebna u svakoj fazi životnog ciklusa, bilo da se radi o realizaciji ličnih ili poslovnih planova.

Sa istim ciljem, i u 2018. godini, nastavili smo da ulažemo u kreiranje novih rešenja za klijente. Posebno smo ponosni na činjenicu da smo u oktobru tokom samo jednog dana pokrenuli nove platforme

internet bankarstva, eBanking i mBanking, i priključili se bankama koje su svojim klijentima omogućile instant plaćanja, odnosno mogućnost da svoje transakcije realizuju svakog dana u svako doba dana, bez ikakvih vremenskih i geografskih ograničenja.

Od velikog značaja za naše poslovanje je i Client Relationship Management platforma (CRM) koju smo implemetirali tokom 2018. godine, a koja nam omogućava personalizovani pristup svakom klijentu na pravom mestu, u pravo vreme i na njemu prilagođen način.

Nastavljamo i dalje da implemetiramo inovacije i savremena digitalna rešenja jer verujemo da digitalizacija procesa unapređuje iskustvo klijenata, podiže nivo kvaliteta usluga i omogućava interakciju sa klijentima u svim kontaktima komunikacije.

Uz moderna tehnološka rešenja, unapređujemo i savetodavnu ulogu naših zaposlenih. Nije nam cilj da naš odnos sa klijentima bude zasnovan samo na korišćenju bankarskih proizvoda i usluga, već se trudimo da im u svakoj životnoj situaciji budemo prava podrška, stavljajući im na raspolaganje svoje znanje i iskustvo. Na taj način, kreiramo adekvatna rešenja i potvrđujemo da smo zajedno spremni za sve što dolazi.

Archibald Kremser

predsednik Upravnog odbora NLB Banke

Kao najveća finansijska institucija sa sedištem i sa ključnim fokusom na poslovanje u ovom regionu, na Balkanu, NLB Grupa je izuzetno zainteresovana na doprinos temama koje se tiču unapređenja saradnje sa klijentima, ali i kvaliteta života u državama u regionu. To je u 2018. dokazala i NLB Banka Beograd sa svojim rešenjima u oblasti digitalizacije i tehnološkog napretka i uslugama koje su prilagođene klijentima.

Tako ne čudi činjenica, da je – kao i cela NLB Grupa – NLB Banka Beograd u 2018. nastavila trend uspešnog poslovanja i ostvarila profit od 5,2 miliona evra (3,8 miliona evra u 2017.). Banka je nastavila da raste u svim poslovnim segmentima, pružajući podršku građanima i privredi Srbije. Za više od trećine je povećala iznos kredita u otplati, uz istovremeni rast depozita za 35%.

NLB Banka Beograd tokom prošle je godine napravila nekoliko značajnih koraka u pravcu implementacije savremenih rešenja. Pokrenula je nove

platforme internet i mobilnog bankarstva, implementirala CRM i pokrenula instant plaćanja, istovremeno unapređujući postojeće digitalne kanale komunikacije sa klijentima.

Za današnje klijente, mogućnost da za proizvode i usluge mogu da apliciraju putem interneta ne znači samo tehnološki napredak; za njih je to ušteda, pre svega u vremenu, koga imaju sve manje. Važnu prekretnicu NLB Banka Beograd u 2018 postigla je pogotovo što se tiče saradnje sa poljoprivrednicima. To je naime jedno od područja, u kojem NLB Banka Beograd prepoznaje mnogo potencijala. Banka je naime predstavila NLB Agro Online Kredit aplikaciju koja poljoprivrednicima omogućava komunikaciju sa agro savetnicima, a da pri tom ne moraju da napuste svoje gazdinstvo. Banka je nastavila da primenjuje i koncept NLB NA POIJU, koji podrazumeva rad sa poljoprivrednicima na mestu gde oni rade, čime im se štede i vreme i novac koje bi morali da potroše za odlazak do najbliže ekspoziture. Sa takvim pristupom, ne čudi činjenica da je NLB Banka tokom prošle godine dostigla tržišno učešće od 12,6% u segmentu saradnje sa agro biznisom, a istovremeno bila i najaktivnija u realizaciji kredita sa subvencijom Ministarstva poljoprivrede (22% udeo u novoj produkciji ovih kredita u bankarskom sektoru).

Sve ovo je posebno važno sa aspekta percepcije banke na tržištu i rastućeg poverenja u banku i njenu stabilnost. Za ovo velikog značaja je i uspešna privatizacija većeg dela matične banke NLB d.d. krajem prošle godine, što otvara nove poslovne mogućnosti i što će se odraziti na još bolje poslovne rezultate i biti od ključnog značaja za pozitivan imidž NLB brenda, ne samo na tržištu Srbije, već i celog regiona.

Dodao bih da, kao regionalna grupacija, pored činjenice da dobro poznajemo mentalitet i potrebe klijenata sa ovog područja, zahvaljujući bliskoj saradnji svih

članica, u poziciji smo da svojim klijentima obezbedimo dodatne pogodnosti. Interna plaćanja unutar NLB Grupe obavljaju se po povoljnijim uslovima, transakcije se realizuju brže od standarda na tržištu, a prekogranično kreditiranje omogućava uključivanje matice (NLB d.d.) u regionalno i internacionalno finansiranje.

Ponosan sam što sam deo ovakvom tima i izuzetno zahvalan svim kolegama koji svakodnevno ulažu svoj maksimum kako bismo zajedno postigli što bolje rezultate. Svesni smo novih poslovnih i makroekonomskih izazova pred nama, a sa druge strane također smo svesni velikih mogućnosti za rast i napredak i sa time za doprinos regionu – da bude spreman za sve što dolazi.

Društveno odgovorno poslovanje

U skladu sa vrednostima i poslovnom politikom matične grupacije, NLB Banka Beograd se u svojim aktivnostima vodi visokim standardima u domenu društveno odgovornog poslovanja. Kao odgovorna kompanija, banka brine o svojim zaposlenima, o zaštiti zakonitost i integritet svog poslovanja, životnoj sredini i suočava se sa izazovima u lokalnim zajednicama u kojima posluje.

Promocija preduzetništva

Tokom 2018. godine, NLB Banka je učestvovala u različitim projektima usmerenim na promociju preduzetništva i podršku ovom segmentu. Zajedno sa matičnom bankom iz Slovenije, podržala je SEE-IT Samit u Novom Sadu, prvi međunarodni sajam informacionih tehnologija i komunikacija (IKT) u Srbiji koji je okupio kompanije iz 14 zemalja. Na samitu je održano 15 konferencija, a poseban deo samita bio je posvećen digitalnim inovacijama u poljoprivredi, u okviru takmičenja "Future Agro Challenge", koje je svojom podrškom omogućila NLB Grupa.

Mentorstvo

NLB Banka se uključila u mentorski program Srpske asocijacije menadžera - MenProSAM, ekskluzivni program u okviru vodeće poslovne asocijacije, koji se izdvaja po svojoj posebnosti i nastojanju da menadžeri i njihov razvoj budu u samom fokusu. Mentorstvo je danas

prepoznato kao važan i nezamenljiv način za razvoj ljudi unutar kompanija. Program je pokrenut je 2015. godine sa ciljem intenziviranja razmene znanja, iskustva i mišljenja između članova udruženja. SAM želi programom da obezbedi razvoj članova na profesionalnom i ličnom planu uz podršku uspešnih lidera i eksperata, takođe članova naše asocijacije. MenProSAM traje godinu dana, a svaka generacija okuplja 25 parova. Među mentorima u 2018. godini bio je i Branko Greganović, predsednik Izvršnog odbora NLB Banke Beograd.

Sa Fakultetom političkih nauka beogradskog Univerziteta banka je započela saradnju na realizaciji programa stručne prakse za studente. Fakultet političkih nauka (FPN) je osnovan je 1968. godine kao prva nastavno-naučna ustanova te vrste u tadašnjoj Jugoslaviji. Bavi se obrazovanjem i istraživanjem u oblasti politikologije,

međunarodnih studija, novinarstva i komunikologije, socijalne politike i socijalnog rada. Na Fakultetu radi 90 stalnih predavača, uz redovna gostovanja istaknutih inostranih i domaćih stručnjaka. Na poslediplomskim studijama, nastava se izvodi na srpskom i engleskom jeziku. Od osnivanja, na Fakultetu je diplomiralo 8100 studenata, magistriralo 975 i doktoriralo 464 studenata. Prvi studenti sa ovog

fakulteta praksu su obavili u Generalnom sekretarijatu i pravnim poslovima, na poslovima korporativnog PR-a i interne komunikacije.

U saradnji sa nevladinom organizacijom "Svetski omladinski talas", banka je u julu 2018. učestvovala u projektu koji je u Beogradu okupio više stotina studenata iz celog sveta, Međunarodnoj studentskoj nedelji. Pored studenata iz Srbije, u projektu su učestvovali studenti iz 50 zemalja sveta, između ostalog iz Kazahstana, Turske, Italije, Nemačke... Jedna od radionica je bila namenjena rešavanju studije slučaja, a tema kojom su se studenti na njoj bavili, uz podršku Tatjane Lakete, senior saradnika za korporativni PR i internu komunikaciju, bilo je unapređenje zadovoljstva zaposlenih u NLB Banci Beograd.

Korporativna filantropija

U domenu korporativne filantropije, NLB Banka je realizovala veći broj donacija medicinskim, obrazovnim, socijalnim i drugim institucijama sa željom da doprinese njihovom boljem funkcionisanju i kvalitetu usluga za korisnike.

Nakon renoviranja ekspozitura u Jagodini i Valjevu, NLB Banka je nameštaj donirala Centru za socijalni rad i Domu zdravlja u tom gradu. Nameštaj iz Centra za socijalni rad je nakon donacije podeljen korisnicima usluga Centra, u nadi da će banka na taj način pomoći porodicama teškog materijalnog položaja. Donacije nameštaja iz ekspozitura realizovane su i u Šidu i Bačkoj Topoli, školama sa teritorije ovih gradova.

Opštoj bolnici „Studenica“ iz Kraljeva, banka je donirala posteljine namenjene porodilištu, sa željom da doprinese boljim uslovima u kojim bebe dolaze na svet, kao i deset računara, kako bi zaposleni imali bolje uslove za rad. „Studenica“ brine o građanima opštine Kraljevo, a obuhvata i opštine Vrnjačka Banja, Raška, Tutin, kao i Novi Pazar, koji ukupno broje preko 300.000 stanovnika. Banka je donirala i klime za hirurško odeljenje Kliničkog centra u Kragujevcu, čije usluge koristi oko 2,5 miliona građana iz Šumadije i Zapadne Srbije.

NLB Banka je, u znak podrške lokalnoj zajednici, sa ciljem da doprinese uslovima za rekreaciju građana, donirala sredstva za izgradnju teretane na otvorenom u mesnoj zajednici Tesla u Pančevu. Sa predstavnicima mesne zajednice, na čelu sa predsednikom MZ Tesla, Milanom

Filipovićem, otvorili smo teretanu i stavili je na raspolaganje građanima Pančeva.

U okviru programa lokalnih donacija i sponzorstava, deci iz predškolske ustanove Čukarica poklonili smo CD plejere, kako bismo doprineli kvalitetu vremena koje provode u vrtiću. Muzička oprema donirana je i vrtićima na teritoriji beogradskih opština Voždovac i Novi Beograd.

Sa željom da penzionerima omogućimo prijatniji boravak u prostorijama Udruženja penzionera MZ Ribare, donirali smo Udruženju televizor. Svečanom uručanju prisustvovao je veliki broj penzionera, uključujući i predsednika Udruženja penzionera MZ Ribare, Radeta Trifunovića, predsednika Udruženja penzionera grada Jagodine, Časlava Đorđevića i Zorana Gligorijevića, člana Odbora Udruženja i predsednika Jagodinskog sportskog saveza. Ovom donacijom, još jednom smo potvrdili da, kao društveno odgovorna kompanija, brinemo o građanima trećeg doba.

Tokom 2018. godine, osnovan je NLB Klub volontera i realizovana prva volonterska akcija tokom koje je uređen vrtić „Pionir“ u Jagodini.

Umetnost i kulturno nasleđe

U saradnji sa programskim partnerom NLB Galerije, Kućom umetnika „Pigmalon“, u 2018. godine realizovan je projekat pod nazivom „Figurae feminae“. Tokom ovog jednogodišnjeg projekta predstavljeno je pet mladih umetnica figurativnog opredeljenja, koje su u prostoru NLB Banke imale samostalne izložbe. U pitanju su mlade nade srpskog slikarstva, čije vreme tek dolazi: Kristina Pirković, Katarina Nedeljković, Đerđi Ačaji, Anđela Micić i

Ivana Živić. NLB Galerija je 2017. godine otvorena u atrijumu NLB Banke, sa idejom da ovaj prostor postane mesto okupljanja za ljude koji žive od umetnosti i onih koji umetnost poštuju.

NLB Banka je podržala manifestaciju „Dani crvene boginje“, koja je okupila veliki broj posetilaca, a svoj interesantni naziv je dobila po jednom od najznačajnijih arheoloških otkrića u Zapadnoblačkom okrugu. Tokom tri dana manifestacije, održani su, između ostalog, koncerti, nastupi folklornih grupa opštine Odžaci, organizovana likovna kolonija u Zanatskom centru Odžaci, biciklistička trka i takmičenje u kuvanju ribljeg paprikaša. Crvenokosa boginja, statua po kojoj je manifestacija dobila ime, otkrivena je 1989. godine na lokalitetu Donja Branjevina u okolini Odžaka, a pronašao ju je Sergej Karmanski koji je godinama vršio iskopavanja na ovom lokalitetu. Statueta Crvenokose boginje predstavlja plodnost, visoka je 38 centimetara i ime je dobila

po tome što joj je kosa obojena crvenom bojom, kako i samo ime kaže.

Banka je podržala deseti jubilarni festival Markovski susreti dece i pesnika, nastao kao potreba podizanja kulturne svesti kod mladih kroz aktivno učešće u kreativnom stvaralaštvu. Deca iz Bačke Topole i drugih gradova Srbije i susednih država, imala su priliku da učestvuju u različitim vidovima stvaralaštva - književnom, dramskom, muzičkom, likovnom, ritmičkom, ekološkom, sportskom.

Zaštita životne sredine

Kao ekološki osvešćena kompanija, NLB Banka konstantno smanjuje korišćenje prirodnih resursa. Osim što je kancelarijsku opremu prilagodila naporima na smanjenju korišćenja papira (uvođenje centralizovanih štampača, dvostrana štampa), banka im doprinosi i digitalizacijom procesa. U 2018. godini, nastavljen je trend smanjenja potrošnje papira, koja je tokom godine bila 4,9% niža u poređenju sa potrošnjom u prethodnoj godini.

Prateći smernice energetske efikasnosti, NLB Banka Beograd je u 2018. godini ostvarila i smanjenje potrošnje električne energije od 7,7% u poređenju sa 2017. godinom.

U domenu brige za životnu sredinu, NLB Banka je 2018. godine organizovala, po sedmi put, konkurs za najbolje projekte poljoprivrednih gazdinstava koja se bave organskom proizvodnjom, NLB Organic, na kome je, od pokretanja konkursa, učestvovalo ukupno 354 projekta. Cilj konkursa je podrška održivoj proizvodnji koja se bazira na visokom poštovanju ekoloških principa, a istovremeno predstavlja potencijal za ekonomiju Srbije i šansu za mala gazdinstva da profitiraju od svog rada. Taj potencijal je od posebnog značaja u nerazvijenim i teško dostupnim područjima.

NLB Organic

Zdrave ideje za zdravu planetu!

Opšti uslovi poslovanja u 2018. godini

Makroekonomsko okruženje

Tokom 2018. godine, dve rejting agencije su potvrdile kreditni rejting Srbije, dok je rejting agencija Standard and Poor's krajem godine popravila izgleda za povećanje kreditnog rejtinga Srbije za dugoročno zaduživanje u domaćoj i stranoj valuti sa „stabilnih“ na „pozitivne“, što daje mogućnost korišćenja različitih izvora finansiranja po povoljnijim uslovima, o čemu u isto vreme govori i premija rizika Srbije koja je i dalje na niskom nivou, nasuprot neizvesnosti u međunarodnom okruženju.

okruženju. Na povoljnu percepciju ulaganja u Srbiju ukazuje visok neto priliv stranih direktnih investicija, koje su 2018. godine dostigle 3,2 milijarde evra, četvrtu godinu zaredom više nego dovoljan da pokrije deficit tekućeg računa, što je i doprinelo rastu proizvodnog i izvoznog potencijala privrede.

Drugu godinu zaredom, Budžet države je bio u suficitu. Učešće javnog duga u bruto domaćem proizvodu smanjeno je na nivo od 53,6%. Tekući deficit platnog bilansa je u 2018. godini, u skladu sa projekcijama, zadržao učešće u bruto domaćem proizvodu

	Standard and Poor's	Fitch Ratings	Moody's Investors Service
Rejting	BB / pozitivni izgledi	BB / stabilni izgledi	Ba3 / stabilni izgledi
Datum	14.12.2018.	9.11.2018.	17.03.2017.
Aktivnost	potvrđen rejting	potvrđen rejting	povećan rejting

Nastavljena je normalizacija monetarnih politika vodećih centralnih banaka, Sistema federalnih rezervi i Evropske centralne banke, uz najave da će ona u narednom periodu biti sporija nego što je prethodno signalizirano. Na to su uticali slabiji izgledi globalnog privrednog rasta i niske cene nafte.

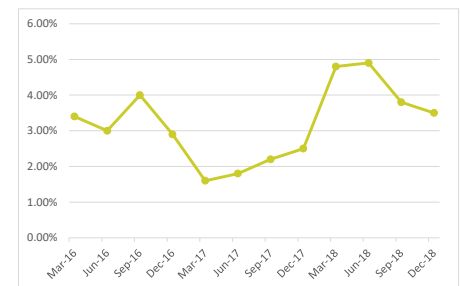
Nasuprot neizvesnosti u međunarodnom okruženju, domaći makroekonomski uslovi sprovođenja monetarne politike ostali su povoljni. Interna i eksterna neravnoteža znatno su manje, što je povećalo otpornost Srbije na dešavanja u međunarodnom

na nivou 2017. godine (5,2%), iako je uvoz povećan po osnovu rasta investicija i svetske cene nafte, a eksterna tražnja usporena. Tokom 2018. godine monetarna politika je ocenjena kao odgovarajuća, u uslovima neizvesnosti na domaćem i inostranom tržištu, od strane Međunarodnog monetarnog fonda koji je odobrio novi program saradnje uz podršku Instrumenta za koordinaciju politike (Policy Coordination Instrument - PCI). Program koji je odobren za period od narednih 30 meseci, jeste održavanje makroekonomske i finansijske stabilnosti i nastavak strukturnih i institucionalnih reformi

za podsticanje bržeg i sveobuhvatnog rasta, stvaranja novih radnih mesta i poboljšanja životnog standarda. Novi program saradnje predstavlja kontinuitet u odnosu na stendbaj aranžman iz predostrožnosti koji je Srbija uspešno završila u februaru 2018. godine.

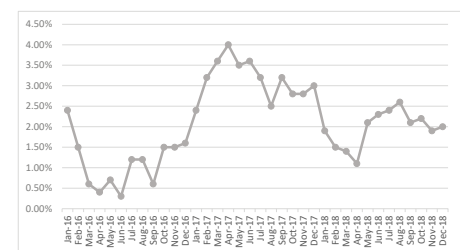
Trend dobrih rezultata nastavio se i u 2018. godini, bruto domaći proizvod ubrzao je rast usled snažnog rasta investicione aktivnosti. Rast je diversifikovan uz pozitivan doprinos svih sektora, pre svega usluga, poljoprivrede i građevinarstva. Prognoza rasta bruto domaćeg proizvoda za narednu godinu zadržana je na nivou od 3,5%, dok je u srednjem roku očekivano ubrzanje na oko 4%.

Stopa rasta

Kretanje inflacije tokom 2018. godine bilo je u granicama cilja. Inflacija je pet godina zaredom niska i stabilna, a prosečna stopa inflacije tokom 2018. godine je na nivou od 2%. Naredne dve godine očekuje se stabilno kretanje inflacije u granicama cilja.

Stopa inflacije

Kretanja u međunarodnom okruženju već neko vreme karakteriše povećana neizvesnost, izgledi za globalni rast su slabije, projekcije rasta svetske privrede za naredne dve godine smanjile su gotovo sve relevantne institucije. Slabija eksterna tražnja i specifični faktori na strani ponude u pojedinim članicama zone evra, koja je naš najznačajniji trgovinski partner, usporili su rast i uticali na korekciju

projekcija naniže. Usporavanje globalnog rasta i pad svetske cene nafte, doveli su do niže inflacije i nižih projekcija inflacije za naredne dve godine u većini zemalja. Očekuje se da će inflacija u zoni evra biti ispod ciljanih vrednosti, na nivou od 1,5%.

Narodna banka Srbije, snizila je referentnu kamatnu stopu u martu i aprilu 2018. godine, oba puta za po 25 baznih poena na sadašnji nivo od 3%.

Ublažavanje monetarne politike, niska premija rizika zemlje i nizak nivo kamatnih stopa u zoni evra, doprinose održavanju povoljnijih uslova finansiranja privatnog sektora i države. Uz efekte rasta ekonomske aktivnosti i pozitivne trendove na tržištu rada, ubrzan je rast kredita, koji je iznosi u decembru 9,9% međugodišnje (krediti privredi na 8,1% i stanovništvu na 12,5%). Učešće problematičnih kredita smanjeno je na najniži nivo u decembru od 5,7%, odnosno smanjen je za 16,7 procentnih poena od početka donošenja strategije za njihovo rešavanje. Dinarska štednja u 2018. godini zabeležila je rast od 22% i dostigla nivo od 60,5 milijardi dinara, dok je rast devizne štednje građana dostigao krajem 2018. godine ukupan nivo od 10 milijardi evra.

Zahvaljujući makroekonomskoj stabilnosti, poverenje građana u domaću valutu i monetarnu politiku Narodne banke Srbije raste iz godine u godinu. Proces dinarizacije koji podstiče Narodna banka Srbije putem svojih redovnih instrumenata monetarne politike, doprinela je i poreska politika Vlade, kao i razvojem tržišta dinarskih hartija od vrednosti. Učešće duga u dinarima je sa 2,5% u 2008. godini, povećano na 26% u decembru 2018. godine.

Dinarizacija depozita povećana je za 12,9% u odnosu na kraj 2012. godine, dok je dinarizacija plasmana skočila za 5% i sada je na nivou 33% ukupnih plasmana.

Nakon dostizanja rekordno niskog nivoa premije rizika početkom 2018. godine, premija rizika Srbije i dalje je među najnižima u regionu.

Kretanja na deviznom tržištu su tokom 2018. godine bila relativno stabilna. Tome je doprinela Narodna banka Srbije koja je uglavnom reagovala na aprecijacijske pritiske, koji su bili prisutni tokom cele godine. Jačanje dinara prema evru predstavlja nastavak trenda koji je prisutan od aprila 2017. godine, i rezultat je dobrih pokazatelja domaće ekonomije i pozitivnih perspektiva. Veći priliv deviza ostvaren je po različitim osnovama poput stranih direktnih investicija i ulaganja međunarodnih investitora u dugoročne hartije od vrednosti Republike Srbije, kao i rast doznaka i povećan priliv deviza po osnovu turizma. Neto tražnja za devizama domaćih pravnih lica smanjena je za 13% u 2018. godini, neto tražnja nerezidenata je smanjena za trećinu, dok je povećana ponuda bila u delu strane gotovine i korišćenja kartica stranih turista, što je dovelo do toga da ponuda za devizama bude veća od tražnje za 1,5 milijardi evra. Narodna banka je tokom 2018. godine kupila 1.580 miliona evra, dok je time doprinela povećanju deviznih rezervi i tako ojačala otpornost domaće ekonomije na potencijalne šokove iz međunarodnog okruženja.

Stopa nezaposlenosti u trećem kvartalu 2018. godine iznosila je 11,3% i smanjena je za 1,3% na među godišnjem nivou. Povoljni trendovi na formalnom tržištu rada potiču iz privatnog sektora, gde je zaposlenost porasla za 15% u odnosu

na decembar 2014. godine, pre svega u prerađivačkoj industriji, uslugama privatnog sektora i građevinarstvu. Prema podacima Nacionalne službe za zapošljavanje, u decembru je bilo 552.513 nezaposlenih lica, ili za oko 66.000 lica manje nego na kraju 2017. U poslednje tri godine, najviši rast produktivnosti beleži se u prerađivačkoj industriji, dok je rast takođe primetan u proizvodnji mašina i opreme, kao i u proizvodnji pića.

Bankarski sektor

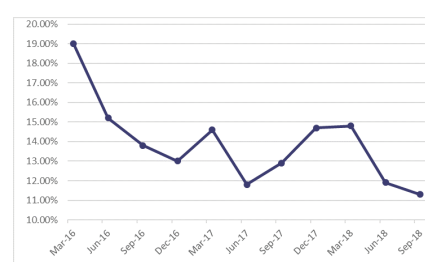
Na kraju trećeg kvartala 2018. godine na bankarskom tržištu Srbije poslovalo je 28 banaka sa organizacionom mrežom od 1.610 poslovnih jedinica i 23.067 zaposlenih.

Ukupna bilansna suma bankarskog sektora Srbije iznosila je 3.563 mlrd RSD što je povećanje od 2,5% u odnosu na prethodni kvartal dok je u istom periodu kapital povećan za 2,7% i sada iznosi 681,6 mlrd RSD.

Prvih 5 banaka je imalo učešće od preko 50% u većini glavnih bilansnih kategorija, dok prvih 10 banaka imaju učešće od 78,6% u ukupnoj bilansnoj sumi, u depozitima sa 80,1% i u kreditima sa 77,5%. Kao i u prethodnom periodu Banca Intesa je vodeća banka po prikazanim kriterijumima sa učešćem u bilansnoj sumi bankarskog sektora od 16,1%. Tržišno učešće iznad 10% imaju još Unicredit banka ad Beograd i Komercijalna banka ad Beograd.

Poslednjih godina prisutan je trend ukрупnjavanja tržišta uz istovremeno smanjenje broja zaposlenih i poslovne mreže banaka. U poređenju sa istim periodom prošle godine broj banaka je smanjen za dve (Direktna banka je pripojila Piraeus banku, dok je Banka Poštanska štedionica preuzela Jugobanku Jugbanku iz Kosovske Mitrovice). Istovremeno, poslovna mreža je smanjena za 61 poslovnu jedinicu dok je broj zaposlenih smanjen za 275.

Stopa nezaposlenosti

Sličan trend će se nastaviti i u narednom periodu sa očekivanim pripajanjem Societe Generale banke OTP banci kao i sa prodajom Komercijalne banke, najveće banke sa većinskim državnim vlasništvom.

Profitabilnost bankarskog sektora Srbije u trećem tromesečju 2018. godine sa ostvarenim rezultatom pre oporezivanja od 53,9 mlrd RSD je za 0,8% veća u odnosu na isti period prošle godine. Sa pozitivnim rezultatom je poslovalo 24 banke sa ukupnim profitom od 55,5 mlrd RSD dok je samo 4 banke poslovalo sa gubitkom u ukupnom iznosu od 1,6 mlrd RSD. Kao i tokom prethodnih perioda, pozicije dobitka i gubitka bankarskog sektora su izuzetno koncentrisane – pet banaka sa najvećim dobitkom učestvovalo je sa 68% u ukupnom dobitku sektora, dok se 66% ukupnog gubitka sektora odnosi na dve banke.

Nepromenjena profitabilnost bankarskog sektora tokom prvih devet meseci 2018. godine praćeno je blagim smanjenjem pokazatelja profitabilnosti u odnosu na isti period prethodne godine. Krajem perioda prinos na kapital (ROE) je iznosio 10,66% (pad od 35 b.p u odnosu na prošlu godinu) dok je prinos na aktivu (ROA) iznosio 2,07% i manji je za 11 b.p u odnosu na isti period 2017. godine.

Pozitivan efekat na profitabilnost imao je rast neto prihoda od kamata i neto prihoda od naknada za 4% kao i smanjenje neto kreditnih gubitaka za 2,3 mlrd RSD. Faktor koji je imao najveći negativan efekat na visinu neto dobitka bilo je smanjenje ostalih poslovnih prihoda (6,5 mlrd RSD) kao posledica procesa konsolidacije bankarskog sektora.

Bruto krediti bankarskog sektora iznosili su 2.178,2 mlrd RSD, što predstavlja rast od 6,1% u odnosu na kraj prethodne godine. Povećanje kreditne aktivnosti najizraženije je u segmentu stanovništva i kod privrednih društava. Kada je reč o valutnoj strukturi, dominiraju devizni i devizno indeksirani plasmani sa učešćem od 68,8% u ukupnim

plasmanima bankarskog sektora. Učešće dinarskih kredita raste čemu je značajno doprinelo sniženje referentne kamatne stope do istorijskog minimum od 3%.

NBS je je ovim potezom, radi održavanja inflacije u okviru ciljanog raspona, dodatno uticala na snižavanje cene zaduživanja privrede i stanovništva u lokalnoj valuti.

Bruto problematični krediti iznosili su krajem septembra 141,2 mlrd RSD i činili su 6,4% ukupnih kredita bankarskog sektora.

NLB Banka je imala ukupno 0,8 mlrd RSD NPL plasmana sa učešćem u bruto plasmanima od 2,0%.

Bankarski sektor Srbije je adekvatno kapitalizovan sa prosečnim pokazateljem adekvatnosti kapitala od 22,84% što je znatno iznad propisanog minimuma od 8%. Prosečna vrednost pokazatelja adekvatnosti osnovnog kapitala iznosila je 21,90% a prosečna vrednost pokazatelja adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala 21,84%. Pokazatelj adekvatnosti kapitala NLB Banke Beograd je krajem septembra

iznosio 17,23% što je ispod proseka bankarskog sektora ali znatno iznad propisanog minimuma.

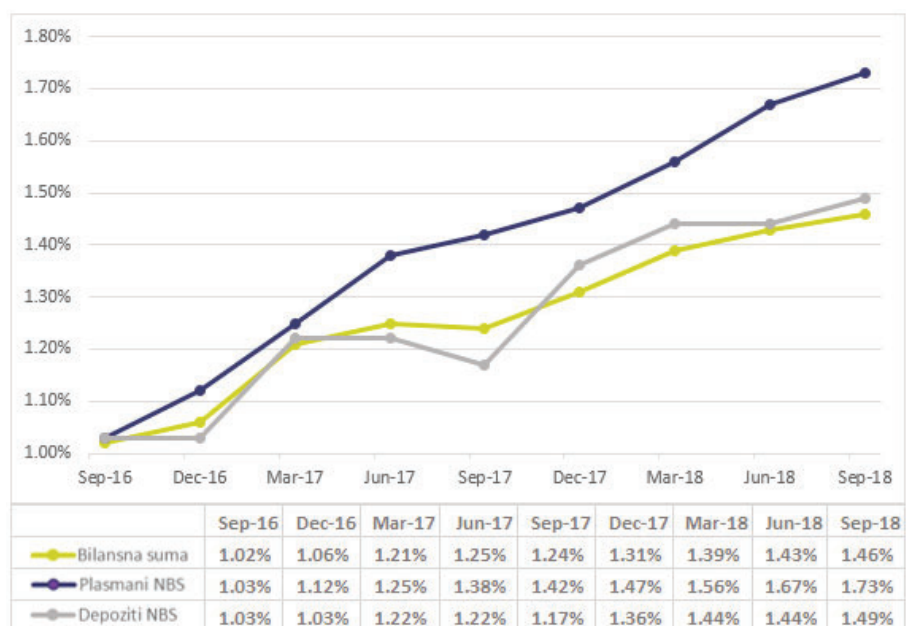
NLB Banka ad Beograd je u prvih devet meseci 2018. godine ostvarila rast tržišnog učešća u gotovo svim najznačajnijim bilansnim pozicijama.

Sa bilansnom sumom od 52,1 mlrd RSD, banka je imala tržišni udeo od 1,46% što je za 15 b.p više u odnosu na kraj prošle godine. Po ovom kriterijumu banka je zauzimala 17. mesto u bankarskom sektoru.

Najintenzivniji rast banka je ostvarila u segmentu plasmana nebankarskom sektoru (krajem septembra iznosili su 36,0 mlrd RSD) gde je povećala tržišno učešće za 26 b.p. (sa 1,47% na 1,73%). Posmatrano po nominalnom rastu neto plasmana u prvih devet meseci 2018. godine koji je iznosio 7,8 mlrd RSD NLB Banka se nalazi na 10. mestu u bankarskom sektoru.

Kretanje tržišnog učešća NLB Banke po najznačajnijim bilansnim pozicijama prikazano je narednim grafikonom:

Kretanje tržišnog učešća NLB Banke

Najznačajniji finansijski i regulatorni pokazatelji

NLB Banka ad Beograd	2018. godina	2017. godina
OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVANJA		
ROE a.t.	8,0%	6,8%
ROA a.t.	1,2%	1,1%
CIR	84,9%	83,9%
LTD	92,1%	92,6%
PAK	16,7%	20,1%
Kamatna marža	4,9%	6,1%
BILANS USPEHA (u milionima RSD)		
Neto kamatni prihodi	2.338,0	2.142,9
Neto nekamatni prihodi	720,1	616,4
Troškovi poslovanja	-2.596,6	-2.316,4
Dobitak / gubitak pre troškova ispravki vrednosti	461,4	443,0
Dobitak / gubitak nakon poreza	620,8	442,6
BILANS STANJA (u milionima RSD)		
Bilansna suma	57.459,6	44.121,3
Neto plasmani komitentima	37.566,1	28.231,3
Depoziti i druge obaveze prema komitentima	40.770,6	30.473,3
Kapital	8.082,2	7.388,3
KREDITNI PORTFOLIO I REZERVACIJE (u milionima RSD)		
Visina kreditnog portfolia	51.044,0	38.129,0
Ispravke vrednosti i rezervisanja po IFRS	1.350,9	1.557,8
Rezerva za procenjene gubitke	1.120,2	1.840,0
Pokrivenost portfolia MRS ispravnima vrednosti	2,6%	4,1%
Pokrivenost portfolia rezervama za procenjene gubitke	2,2%	4,8%
OSTALI POKAZATELJI		
Broj organizacionih jedinica	28	31
Broj zaposlenih	458	431

Najznačajniji finansijski i regulatorni pokazatelji (izvor: NLB Banka)

Bilans stanja

Stavka	u 000 rsd			
	dec.18		dec.17	
	iznos	iznos	aps	indeks
AKTIVA	57.459.595	44.121.316	13.338.279	130
Gotovina i sredstva kod centralne banke	6.759.532	5.854.416	905.116	115
Hartije od vrednosti	6.900.942	6.718.238	182.704	103
Potraživanja po osnovu derivata	18	553	-535	3
Plasmani bankama i drugim finansijskim organizacijama	4.244.009	1.303.754	2.940.255	326
Plasmani komitentima	37.566.090	28.231.295	9.334.795	133
Nematerijalna ulaganja	286.994	252.845	34.149	114
Nekretnine, postrojenja i oprema	563.011	611.775	-48.764	92
Investicione nekretnine	262.988	273.444	-10.456	96
Stalna sredstva namenjena prodaji	311.355	311.170	185	100
Odložena poreska sredstva	15.262	44.231	-28.969	35
Ostala aktiva	549.394	519.595	29.799	106
PASIVA	57.459.595	44.121.316	13.338.279	130
Obaveze po osnovu derivata	5.049	12.382	-7.333	41
Depoziti i ostale fin.obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	7.650.505	5.333.953	2.316.552	143
Depoziti i ostale fin.obaveze prema komitenata	40.770.641	30.473.287	10.297.354	134
Rezervisanja	476.034	536.494	-60.460	89
Tekuće poreske obaveze	177	3.630	-3.453	5
Odložene poreske obaveze	0	18.799	-18.799	-
Ostale obaveze	475.031	354.431	120.600	134
Ukupne obaveze	49.377.437	36.732.976	12.644.461	134
Kapital bez rezultata perioda	7.461.342	6.945.766	515.576	107
Rezultat perioda	620.816	442.574	178.242	140
Kapital	8.082.158	7.388.340	693.818	109

Bilans stanja (izvor: NLB Banka)

Bilans uspeha

Stavka	u 000 rsd			
	2018		2017	
	iznos	iznos	aps	indeks
I. Neto poslovni prihodi (1+2)	3.058.066	2.759.311	298.755	111
1. Neto kamatni prihodi	2.337.976	2.142.882	195.094	109
a) Prihodi od kamata	2.737.666	2.366.354	371.312	116
b) Rashodi od kamata	-399.690	-223.472	176.218	179
2. Neto nekamatni prihodi	720.090	616.429	103.661	117
a) Neto prihodi od naknada	615.700	516.738	98.962	119
i) Prihodi od naknada	783.947	693.169	90.778	113
ii) Rashodi od naknada	-168.247	-176.431	-8.184	95
b) Ostali neto nekamatni prihodi	104.390	99.691	4.699	105
II. Troškovi poslovanja i ostali rashodi	-2.596.625	2.316.355	280.270	112
1. Troškovi zarada	-1.043.513	-957.928	85.585	109
2. Opšti i administrativni troškovi i ostali rashodi	-1.408.051	-1.202.464	205.587	117
3. Amortizacija	-145.061	-155.963	-10.902	93
III. Rezultat pre troškova ispravki vrednosti i rezervisanja	461.441	442.956	18.485	104
Ispravke vrednosti i rezervisanja	160.581	5.711	-154.870	2.812
IV Rezultat pre poreza	622.022	448.667	173.355	139
Porez i dobitak/gubitak po osnovu odloženih poreza	-1.206	-6.093	-4.887	20
V Rezultat nakon poreza	620.816	442.574	178.242	140
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja	0	0	0	-
VI Rezultat perioda	620.816	442.574	178.242	140

Bilans uspeha (izvor: NLB Banka)

Poslovne aktivnosti banke

Godinu iza nas obeležili su važni poslovni uspesi, u kojoj smo, i pored izazovnog tržišnog okruženja, ostvarili sve definisane ciljeve.

U prethodnoj godini, realizovali smo važne razvojne projekte koji treba da postave čvrste osnove za narednu fazu našeg razvoja u kojoj će tradicionalno bankarsko poslovanje u velikoj meri biti transformisano i zamenjeno potpuno novim oblicima komunikacije i interakcije sa klijentima.

U okruženju u kojem inovacije i konkurencija ključno opredeljuju uslove poslovanja, nastavićemo da se

prilagođavamo promenama kroz stalni rad na unapređenju proizvoda i usluga i povećanju njihove dostupnosti klijentima.

Povećanje zadovoljstva klijenata, razvoj inovativnih proizvoda i usluga, unapređenje procesa sa ciljem jačanje efikasnosti poslovanja i u 2018. godini ostali su strateško opredeljenje NLB Banke.

Poslovanje sa stanovništvom

Trendovi koji su oblikovali finansijsko tržište Srbije tokom protekle godine bili su u velikoj meri pozitivni i doprineli su intenzivnoj konkurentskoj aktivnosti u bankarskom sektoru. Adekvatnim

odgovorom na izazove poslovnog okruženja, NLB Banka je ostvarila dinamičan rast bankarske aktive u segmentu stanovništva u iznosu od 29,7 miliona EUR, odnosno 32% na godišnjem nivou, dostigavši nivo neto kredita od 122,8 miliona EUR.

U 2018. god. trudili smo se da na potrebe naših klijenata odgovorimo kroz stalno unapređenje proizvoda i usluga koje im pružamo. Tako smo u poslovanju sa stanovništvom ostvarili značajan rast plasmana, predvođen rekordnim rezultatima u pogledu realizacije stambenih i gotovinskih kredita. Dobre rezultate smo uspeli da postignemo pre svega zahvaljujući unapređenju poslovnih procesa, kao i posvećenosti i profesionalnosti naših zaposlenih. Takođe, ono što je vredno naglasiti je značajno uvećanje depozitne baze (depozitni portfolio uvećan za 38,4 miliona evra, odnosno za 27% u odnosu na prethodnu godinu) što potvrđuje poverenje koje naša Banka ima na srpskom tržištu.

Kroz kontinuiranu težnju da svojim klijentima pruži najkvalitetniju uslugu i opravda ukazano poverenje, NLB Banka je 2018. godine ostvarila rekordnu produkciju gotovinskih kredita sa ukupnim plasmanima koji su premašili 86 miliona evra, što je za 26% više nego u prethodnoj godini. Dinamična poslovna aktivnost doprinela je i uvećanju tržišnog učešća sa 2,3% na 2,5% u oblasti gotovinskog kreditiranja stanovništva.

Tokom 2018. godine, NLB Banka je nastavila da unapređuje i razvija digitalne usluge i servise u skladu sa globalnim i lokalnim trendovima koji su povećali očekivanja klijenata u pogledu brzine i jednostavnosti procesa. Značajan broj korisnika digitalnih platformi ukazuje da je Banka uspevala da tehnološkim inovacijama zadovolji očekivanja svojih klijenata. Pod sloganom „NLB Banka – tamo gde ste Vi“, klijentima smo pružili potpuno novo digitalno iskustvo u poslovanju sa bankom - mobilno i elektronsko bankarstvo najnovije generacije.

NLB Keš krediti

Tokom godine, ključni akcenat stavljen je na poboljšanje korisničkog iskustva i optimizaciju rada poslovne mreže uz praćenje vodećih svetskih trendova, unapređen je rad Kontakt Centra NLB Banke, a takođe, u cilju unapređenja ambijenta za klijente i poboljšanja radnih uslova za zaposlene nekoliko ekspozitura je preseljeno i renovirano. Da su klijenti NLB Banke zaista u fokusu našeg poslovanja, svedoči i činjenica da je tokom 2018. godine NLB Banka uspešno implementirala CRM platformu MS Dynamics, jedan od najsavremenijih alata za upravljanje odnosima sa klijentima, i to kroz sve segmente poslovanja sa klijentima.

Poslovanje sa pravnim licima

Poslovna klima u toku 2018. godine bila je povoljnija nego prethodnih godina,

a u prilog tome govori i činjenica da je domaća ekonomija ostvarila solidan rast, da postoji pozitivan trend kad je u pitanju interesovanje stranih investitora, kao i da su značajno povećane izvozne aktivnosti domaćih preduzeća.

U 2018. godini NLB Banka beleži značajan rast kreditne aktivnosti u segmentu malih i srednjih preduzeća (rast produkcije novih kredita za 35% u odnosu na prethodnu godinu) i nastavlja pozitivan trend iz prethodne godine (povećanje portfolia za čak 28%), uprkos činjenici da investiciona tražnja i dalje uglavnom izostaje i da još uvek nema značajnog kreditnog rasta na tržištu.

Takođe, u 2018. godini zabeleženo je značajno uvećanje depozitnog za 53

miliona evra, odnosno za 48% u odnosu na prethodnu godinu.

NLB Banka posebnu pažnju posvećuje malim i mikro preduzećima i preduzetnicima, segmentima koji u svim razvijenim ekonomijama čine najveći deo privrednih subjekata, najveći generator ekonomskog rasta i povećanja broja radnih mesta. Najveće interesovanje u ovom segmentu za sada i dalje vlada kada su u pitanju krediti za održavanje tekućeg poslovanja i likvidnosti, ali Banka raspolaže svim neophodnim kapacitetima da podrži i investicione projekte ovih klijenata.

Značajna konkurentska prednost NLB Banke je strateško opredeljenje njene matične grupacije ka poslovanju u Srbiji, što je realnost za regionalnu grupaciju kakva je NLB Grupa. Saradnja sa matičnom bankom i bankama NLB Grupe je u 2018. godini značajno povećana i od velikog je značaja za sve klijente banke koji su poslovno ili privatno povezani sa bivšim jugoslovenskim republikama. Zahvaljujući strukturi i povezanosti članica NLB Grupe, NLB Banka Beograd ima mogućnost da klijentima pruži brzu i efikasnu podršku u ličnim i poslovnim planovima koji se odnose na region jugoistočne Evrope.

Poslovanje sa poljoprivredom

NLB Banka je u 2018. godini nastavila sa podrškom poljoprivrednicima i razvojem agro segmenta kao strateški bitnim delom poslovanja banke. Ova privredna grana je za Srbiju izuzetno važna kao generator srpske ekonomije u kojoj leži veliki razvojni potencijal. Široka lepeza proizvoda i usluga koje banka nudi svojim klijentima, razumevanje specifičnosti poljoprivredne proizvodnje je dovela do prepoznatljivosti NLB Banke na tržištu. Pored standardne ponude banke, podržan je i program subvencija Ministarstva poljoprivrede u kojima su klijenti banke uspeali da dođu do novčanih sredstava po veoma povoljnim kamatnim stopama, dok su sa lokalnim samoupravama i korporativnim

U svakom trenutku smo vaša najbolja podrška!

Prepoznavamo vaše potrebe i imamo pravo rešenje za vas!
Vaše poverenje je naš najveći uspeh.

Dobro došli u NLB Banku!

 NLB Banka
Za sve što dolazi.

kljentinama realizovani povoljni plasmani za nabavku obrtnih i osnovnih sredstava po osnovu subvencionisanja kamate i zajedničkog učešća u finansiranju. U kreditiranju poljoprivrednika u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, NLB Banka je zauzela prvo mesto sa 22% udela u ukupnim plasmanima.

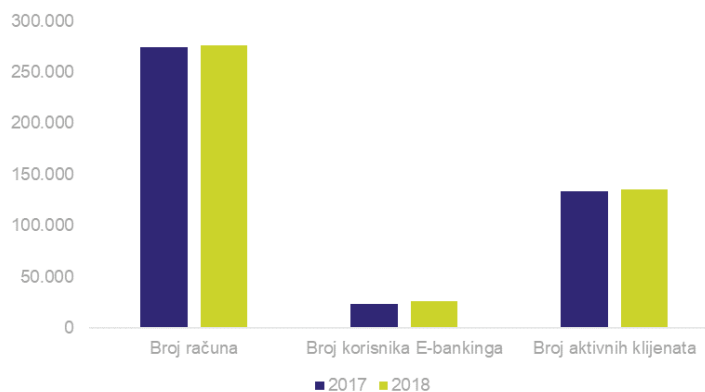
U delu poslovanja sa registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima (RPG), NLB Banka je u 2018. godini ostvarila rast nove produkcije plasmana od 16% i povećala tržišno učešće na 12,6%, za čak 2,5 p.p. u odnosu na kraj prethodne godine. Ovaj rast predstavlja rast 3,5 puta veći od rasta bankarskog sektora u ovom segmentu.

Zbog specifičnosti potreba agro klijenata, specifičnosti proizvodnje, sezonalnih prihoda i priliva, svi proizvodi banke su usklađeni sa potrebama klijenata i sezonalnim karakterom proizvodnje. Podrška agro biznisu podrazumeva podršku malim i velikim poljoprivrednicima na celoj teritoriji Srbije. Da bi na pravi

način i u pravo vreme poljoprivrednici dobili podršku, banka je prepoznala potrebe tržišta i u skladu sa planovima razvoja povećala broj agro savetnika koji su svakodnevno na polju gde su i klijenti banke, kao i podele u okviru agro segmenta na mikro agro i velike agro klijente. Fokus u 2018. godini je bio na kvalitetu portfolia, usluge, saradnje, podrške svakom pojedinačnom klijentu.

Banka je bila na svim značajnim manifestacijama na kojima se poljoprivrednici okupljaju, od onih velikih, kao što je Sajam poljoprivrede u Novom Sadu, do lokalnih događaja koji okupljaju manji broj poljoprivrednika iz određene regije. Pored toga, Banka je kreirala novi koncept rada sa agro segmentom, „NLB na polju“ koji znači da je banka uvek tamo gde se nalaze i njeni klijenti, da im izlazi u susret tamo gde im je najpotrebnija.

Statistika poslovanja sa klijentima

Treasury i ALM

Tokom 2018. godine banka je održavala optimalan nivo dinarske i devizne likvidnosti, održavajući sve regulatorne pokazatelje na adekvatnom nivou.

Srednji kurs dinara se u prvom tromesečju 2018. godine kretao u rasponu od 118.0084 dinara za evro do 119,0027, dok je u drugoj polovini 2018. godine bio u proseku 118,23. Ukupan promet na međubankarskom tržištu smanjen je sa 13,33 milijardi evra u 2017. godini na 11,09 milijardi evra u 2018. godini. Narodna banka Srbije je u tokom 2018. godine intervenisala sa 2.075 milijardi evra (od čega se 1.820 miliona evra odnosi na kupovinu, a 255 miliona evra na prodaju deviza), što je za 90 miliona evra više u odnosu na ukupnu intervenciju tokom 2017. godine.

NLB Banka Beograd je u 2018. godini postala članica panela BELIBOR-a, gde se nalazi 10 najvećih banka, iako nismo zadovoljili kriterijume po bilansnoj sumi i veličini, značajno smo nadomestili našom pozicijom na međubankarskom tržištu.

Služba trezora i ALM je nastavila sa dobrim pozicioniranjem na finansijskom tržištu i ojačala svoju poziciju u svim segmentima. Prema zvaničnim podacima Narodne banke Srbije za 2018. godinu NLB Banka a.d. Beograd je u rangu velikih banaka u pružanju usluga kupovine i prodaje deviza bankama sa tržišnim udelom od oko 4% (povećanje učešća za 0,34% na godišnjem nivou). Takođe, NLB Banka a.d. Beograd ponovo beleži povećanje od 14% na poslovima kupovine i prodaje deviza u odnosu na prethodnu godinu.

Rezultat ostvaren u okviru ove službe čini bitan deo celokupnog rezultata Banke. Tokom 2018. godine banka je nastavila na uspostavljanju i razvijanju novih hedžing proizvoda za potrebe svojim klijenata čija se primena i plasman očekuje u narednoj godini. Prvenstveno, cilj ovih proizvoda jeste da pruži klijentu mogućnost i adekvatnu zaštitu od fluktuacije deviznih kurseva.

Banka je u 2018. godini nastavila aktivno sa programima podrške klijenata, pretežno velikih preduzeća i preduzeća srednje veličine. Banka je u prethodnom periodu težila da svojim inovativnim pristupom isprati konkurenciju i da postane deo grupe banaka koje su lideri u osmišljavanju i plasiranju novih proizvoda.

Strategija planiranog poslovanja banke

NLB Banka Beograd je u prethodnom periodu prošla kroz sveobuhvatan proces reorganizacije fokusirajući se na jačanje kapitalne osnove, rizične pozicije banke, smanjenje operativnih troškova i poboljšanje poslovnih procesa.

2016. godina je bila prva godina rasta bilansa stanja podržanog značajnom kreditnom aktivnošću u svim ključnim segmentima. Taj trend se nastavio i u naredne dve godine, podržan povećanjem kapitala i poboljšanjem kapaciteta Banke za prikupljanje depozita. Pored toga, u prethodnim godinama Banka je značajno investirala u zaposlene i informacijski sistem što je doprinelo poboljšanju konkurentne pozicije banke, jačanju brenda i pozitivnom iskustvu kod klijenata.

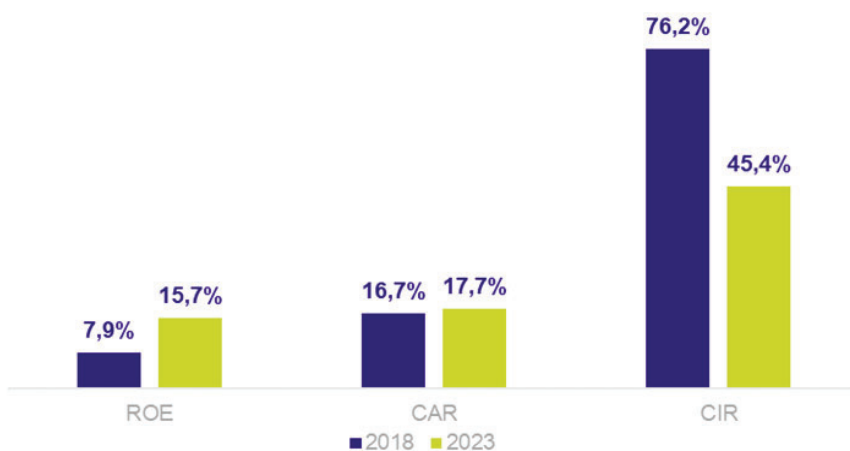
Ključni strateški cilj u narednom periodu jeste dostizanje održive tržišne pozicije, što podrazumeva rast tržišnog učešća na nivou od preko 5% u svim ključnim segmentima kao i rast bilansne sume na nivou od 1,5 - 2 milijarde EUR. Kao podrška ostvarenju ovih ciljeva razvijen je poslovni plan za period 2019-2023. godine.

Poslovni plan uvodi izmene poslovnog modela u cilju prevazilaženja osnovnih nedostataka postojećeg poslovnog modela i to kroz jačanje distributivnih kapaciteta i poboljšanje efikasnosti procesa upravljanja prodajom.

Takođe, rastu profitabilnosti i bilansne sume značajno će doprineti i ulazak u segment velikih pravnih lica uz podršku matične banke NLB d.d. Ljubljana.

Ključni poslovni ciljevi za period 2019. do 2023. godine su:

- Rast kreditnog i depozitnog portfolia uz unapređenje operativne efikasnosti,
- Povećanje kamatnih i nekamatnih prihoda (sa posebnim osvrtom na dokumentarno poslovanje),
- Rast baze klijenata (uz izmenu strukture klijenata sa naglaskom na mlađe klijente),
- Kontinuirani razvoj zaposlenih – stvaranje zdrave organizacione kulture, sa dobro obučanim kadrom koji je sposoban da ostvari postavljene ciljeve i stalno povećava svoja znanja,
- Biti banka koja može da se takmiči u digitalnom svetu i koja će moći da na najbolji način iskoristi strateške prednosti kroz transformaciju prodajnog procesa i smanjenje troškova.

Upravljanje rizicima

Politike upravljanja rizicima u Banci imaju za cilj da se putem poštovanja i primene principa i procedura za upravljanje rizicima obezbedi da se rizici kojima je banka izložena u svom poslovanju minimiziraju, da svi aspekti poslovanja banke budu stabilni i što je moguće manje osetljivi na negativne interne i eksterne faktore, kao i da rizični profil banke u svakom trenutku bude takav da zadovoljava zahteve opreznog bankarskog poslovanja.

Upravljanje rizicima u Banci sprovodi se u skladu sa utvrđenim internim politikama i procedurama koje uzimaju u obzir propise koje donosi Narodna banka Srbije, standarde upravljanja rizicima u NLB grupi, aktuelne smernice Evropskog tela za superviziju banaka (EBA) i relevantne dobre bankarske prakse.

Banka stavlja veliki akcenat na modernizaciju i širenje shvatanja i nadležnosti upravljanja rizicima, i istovremeno obavlja dalje razvojne aktivnosti u ovoj oblasti. U okviru unapređenja sveobuhvatnog pristupa upravljanja rizicima uspostavljena je nova organizaciona struktura, kao što su postupci rada, modeli i alati za upravljanje rizicima i održivog profila ciljanog rizika. Sveobuhvatni pristup upravljanju rizikom se zasniva na stručnim kriterijumima i promišljenom i opravdano umerenom preuzimanju rizika.

Ciljani nivo adekvatnosti kapitala zasniva se na principu da pokazatelj adekvatnosti kapitala banke treba da bude u skladu sa obimom, vrstom i složenosti poslova koje

banka obavlja i da, pored rizika sadržanih u propisima NBS, obezbedi zonu odstupanja (buffer) za druge rizike iz poslovanja banke i njenog okruženja kojima je banka izložena. Upravljanje rizicima podrazumeva identifikovanje rizika, merenje/procenu rizika, preduzimanje mera za ublažavanje rizika i praćenje rizika.

Najznačajniji poslovni rizici kojima je banka izložena jesu kreditni rizik i tržišni rizik (rizik od promene kamatnih stopa, rizik likvidnosti i rizik od promene kurseva valuta).

Rizični profil i apetit Banke se sastoji od pokazatelja rizika, definisanih u materijalno važne kategorije rizika i obuhvata naročito pokazatelje kreditnog rizika uključujući i rizik koncentracije, rizika za devizni kurs, kamatnu stopu, likvidnost, operativni rizik, kao i pokazatelje adekvatnosti kapitala.

Upravljanje rizicima banka ostvaruje preko Sektora za upravljanje rizicima, na osnovu internih politika i procedura za identifikovanje, merenje, procenu i upravljanje rizicima.

Banka koristi finansijske instrumente u obliku derivata kao sredstvo upravljanja deviznim i kamatnim rizikom koji proističu iz njenih poslovnih aktivnosti.

Kreditni rizik

Banka je u svom poslovanju izložena kreditnom riziku, odnosno riziku gubitaka zbog nemogućnosti dužnika da izmiri svoje obaveze prema Banci. Iz tog razloga,

Banka proaktivno i sveobuhvatno prati i procenjuje pomenuti rizik.

Primarna izloženost banke kreditnom riziku nastaje putem kredita i plasmana. Banka odobrava kredite u saglasnosti sa poslovnim politikom, usaglašavajući rokove dospeća odobrenih kredita i politiku kamatnih stopa sa namenom kredita i kreditnom sposobnošću svojih dužnika.

Banka je dužna da kreditni rizik identifikuje, meri i procenjuje prema kreditnoj sposobnosti dužnika i njegovoj urednosti u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i prema kvalitetu instrumenata obezbeđenja potraživanja banke. Identifikovanje i merenje izloženosti Banke kreditnom riziku, sprovodi se na dva nivoa – na nivou pojedinačnog potraživanja, odnosno klijenta i na nivou celokupnog kreditnog portfolija.

Proces identifikovanja kreditnog rizika omogućava blagovremeno i sveobuhvatno identifikovanje rizika kojima Banka jeste ili može da bude izložena. U procesu merenja, Banka definiše i unapređuje kvalitativne i kvantitativne metode koje omogućavaju uočavanje promena rizičnog profila Banke uključujući i nastanak novih rizika.

Banka kontinuirano prati kreditni rizik putem standardizovanih pristupa kao što su: sagledavanje boniteta klijenata, analiza profitabilnosti posla i stope prinosa na plasirana sredstva, diverzifikovanje kreditnog portfolija, kao i unapređenjem mehanizma odobrenja i naplate potraživanja.

Devizni rizik

Devizni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled promene deviznog kursa, a banka mu je izložena po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi i u knjizi trgovanja.

Pod deviznom imovinom i deviznim obavezama, podrazumevaju se, pored

imovine i obaveza iskazanih u stranoj valuti – i imovina i obaveze iskazani u dinarima i indeksirani deviznom klauzulom, pri čemu se pod deviznom klauzulom podrazumeva odredba u ugovoru kojom se ugovoreni iznos u dinarima vezuje za vrednost neke druge valute.

Dinarska protivvrednost imovine i obaveza iskazanih u stranoj valuti utvrđuje se prema zvaničnom srednjem kursu dinara na dan obračuna devizne pozicije banke.

Osnova za utvrđivanje izloženosti deviznom riziku su otvorene devizne pozicije u pojedinačnim valutama.

Otvorena devizna pozicija predstavlja razliku aktive i pasive nominirane u istoj stranoj valuti, odnosno u zlatu i drugim plemenitim metalima.

Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, definisano je da je maksimalna vrednost pokazatelja deviznog rizika 20% kapitala banke.

Banka je u cilju aktivnog upravljanja deviznim rizikom uspostavila 2 sistema limita otvorenih deviznih pozicija. Prvi nivo limita je zakonski propisan limit pokazatelja deviznog rizika od 20% kapitala banke (iz obrasca KAP), drugi nivo jesu limiti po svim valutama za otvorenu dugu, odnosno kratku deviznu poziciju izračunatu primenom tzv. neto principa. Banka je uspostavila sistem upravljanja deviznim rizikom, definisan Politikom upravljanja deviznim rizikom koja obuhvata jasno definisana ovlašćenja i odgovornosti u ovom procesu, i to tako da se izbegne sukob interesa, kao i opis postupaka vezanih za merenje, praćenje i upravljanje deviznim rizikom.

U toku 2018. godine, Banka je bila usklađena sa regulatornim pokazateljem deviznog rizika koji je izražen kao 20% regulatornog kapitala, kao i sa limitima devizno osetljivih pozicija.

Rizik kamatne stope

Kamatni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promena kamatnih stopa.

Banka prati, meri i upravlja različitim oblicima kamatnog rizika:

- Rizikom vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena (repricing risk),

- Rizikom krive prinosa (yield curve risk), kojem je izložena usled promene oblika krive prinosa,

- Baznim rizikom (basis risk), kome je izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa različitim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena.

- Rizikom opcija (optionality risk), kome je izložena zbog ugovornih odredaba u vezi s kamatno osetljivim pozicijama (kreditni s mogućnošću prevremene otplate, depoziti s mogućnošću prevremenog povlačenja i dr).

Banka je uspostavila sistem upravljanja kamatnim rizikom, sa jasno definisanim ovlašćenjima i odgovornostima, koji omogućava pouzdan proces za identifikovanje, merenje, praćenje i kontrolu kamatnog rizika, definisan Politikom upravljanja kamatnim rizikom

U cilju efikasnijeg upravljanja izloženosti kamatnom riziku banka je uspostavila sistem limita po različitim valutama i vremenskim intervalima, a u skladu sa dospećem, odnosno vremenom ponovnog određivanja cena. Banka mesečno procenjuje negativne efekte promene kamatnih stopa na finansijski rezultat banke (bilans uspeha), kao i na ekonomsku vrednost banke. Nekamatonske stavke u aktivi obuhvataju iznos preko obračunate dinarske obavezne rezerve, deviznu obaveznu rezervu, gotovinu, stanja na računima kod banaka kod kojih se ne dobija kamata za prekoćna oročenja, potraživanja po osnovu kamata, naknada, provizija, date kredite i depozite na koje se ne obračunava kamata i kredite date klijentima koji su u bonitetnim kategorijama „D“ i „E“, akcije i ostale vidove učešća u kapitalu, nematerijalna ulaganja, osnovna sredstva i investicione nekretnine, stalna sredstva namenjena prodaji, odložena poreska sredstva, ostala sredstva i gubitak iznad iznosa kapitala. Nekamatonske stavke u pasivi su obaveze po osnovu kamata, naknada, rezervisanja, obaveze za poreze, obaveze iz dobitka, odložene poreske obaveze, ostale obaveze na koje se ne obračunava kamata i kapital.

Tržišni rizik

Upravljanje kamatnim rizikom i deviznim rizikom je dopunjeno praćenjem osetljivosti bilansa uspeha banke u odnosu na različita scenarija promene kamatnih stopa i kursa valuta. Osetljivost bilansa uspeha je efekat pretpostavljenih promena u kamatnim stopama i deviznim kursovima na neto prihode banke u toku jedne godine.

Analiza osetljivosti bilansa uspeha na promene u kamatnim stopama i deviznim

kursevima u zavisnosti od otvorenih kamatno i devizno osetljivih pozicija je prikazana u sledećim tabelama:

Osetljivost na promenu kamatnih stopa

In 000 EUR	Scenario 1:50 b.p.	Scenario 2:100 b.p.	In 000 EUR	Scenario 1:50 b.p.	Scenario 2:100 b.p.
Povećanje kamatnih stopa	P&L	P&L	Smanjenje kamatnih stopa	P&L	P&L
RSD	40	79	RSD	- 40	- 79
EUR	182	262	EUR	-206	- 411
CHF	0	0	CHF	0	0
USD	-13	-26	USD	13	26
OTH	0	0	OTH	0	0
TOTAL P/L Effect	209	315	TOTAL P/L Effect	- 233	- 464

BPV (Basis Point Value) – pokazatelj uticaja promene kamatnih stopa za +/- 200 b.p. na promenu ekonomske vrednosti bilansnih pozicija. U ovoj metodi pretpostavlja se paralelno pomeranje krive prinosa. Banka mesečno izračunava apsolutnu vrednost potencijalnih negativnih efekata koji bi proizašli usled paralelnog pomeranja krive prinosa za +/- 200 baznih poena.

BPV (Basis Point Value)

	MINIMUM	PROSEK	MAKSIMUM
2018.			
BPV 200 bp u 000 EUR (uključena stabilnost depozita)	4.033	4.118	4.112
BPV 200 bp u % od regulatornog kapitala	6,62%	7,20%	8,21%
2017.			
BPV 200 bp u 000 EUR (uključena stabilnost depozita)	2.822	2.601	2.984
BPV 200 bp u % od regulatornog kapitala	6,05%	7,57%	8,68%

Osetljivost na promenu deviznog kursa

	31.12.2018.		31.12.2017.	
	Scenario 1: +20%	Scenario 1: +10%	Scenario 1:+20%	Scenario 1:+20%
CAD	0	1	0	1
AUD	0	1	1	1
DKK	6	12	0	1
JPY	0	1	0	1
USD	-2	-3	2	3
GBP	3	6	-1	-2
NOK	0	1	0	1
CHF	3	6	-1	-2
SEK	2	4	1	2
HUF	0	0	0	1
EUR	20	40	-51	-102
TOTAL P/L Effect	35	69	-49	-95

Rizik likvidnosti

Banka je uspostavila sistem upravljanja rizikom likvidnosti, sa jasno definisanim ovlašćenjima i odgovornostima, koji omogućava pouzdan proces za identifikovanje, merenje, praćenje i kontrolu rizika likvidnosti, koji je definisan Politikom upravljanja rizikom likvidnosti.

Tolerancija Banke za rizik likvidnosti je niska, tako da Banka putem konstantnog praćenja ročne usklađenosti/neusklađenosti potraživanja i obaveza i analizom očekivanih novčanih tokova održava adekvatan nivo likvidnosti kako bi obezbedila dovoljno sredstava za izmirenje obaveza u svakom momentu.

U cilju adekvatnog upravljanja rizikom likvidnosti Banka je uspostavila Proces interne procene adekvatnosti upravljanja likvidnosti (ILAAP). Na operativnom nivou opisuje se kako se u Banci odvija proces upravljanja rizikom likvidnosti uključujući dva glavna dela, koji se odnose na kvalitativne i kvantitativne elemente procesa. Kvalitativni elementi opisuju strategije, procedure, metodologije i uspostavljeni sistem limita koji se koristi u Banci u cilju upravljanja i kontrole rizika likvidnosti. Plan za upravljanje rizikom likvidnosti u izuzetnim okolnostima je takođe predstavljen u kvalitativnom delu, kao i uloga Interne revizije. Kvantitativni aspekti ILAAP-a, su direktno vezani za kvalitativne elemente, uključujući uvid u ispunjenost interno propisanih limita, stres testove, gap analize, pokazatelje likvidnosti i ostale alate u cilju uspešne procene likvidne pozicije Banke

Banka meri i upravlja likvidnošću u tri faze:

- Operativna likvidnost koja se odnosi na izmirivanje obaveza u kraćim rokovima (do 30 dana),
- Strukturna likvidnost koja se odnosi na upravljanje rizikom likvidnosti na dugoročnijem nivou,

• Likvidnost u slučaju nastanka nepredviđenih događaja.

Ciljevi praćenja i upravljanja rizikom likvidnosti u Banci su:

- osiguranje dovoljnog nivoa likvidnih sredstava;
- minimiziranje troškova održavanja likvidnosti;
- optimiziranje visine rezervi likvidnosti;
- osiguranje odgovarajućeg nivoa likvidnosti za različite situacije i scenarije stresa;
- predviđanje vanrednih situacija ili kriznih uslova i sprovođenje planova za vanredne situacije u slučaju vanrednih okolnosti;
- priprema dinamičkih projekcija likvidnosti uzimajući u obzir nekoliko scenarija novčanih tokova banke;
- priprema predloga za uspostavljanje dodatnih finansijskih sredstava kao kolaterala za izvore finansiranja.

Rizik likvidnosti i upravljanje sredstvima

Kako bi se ograničio ovaj rizik, Sektor za upravljanje rizicima je definisao Politiku upravljanja likvidnošću, a Sektor za trezor i ALM Proceduru za upravljanje likvidnošću. Rukovodstvo je osim primarnih depozita obezbedilo različite izvore finansiranja i upravlja sredstvima uzimajući u obzir svoje obaveze, kao i time što sagledava buduće tokove gotovine i likvidnosti na dnevnom nivou.

Ova analiza uzima u obzir i procenu očekivanih tokova gotovine i raspoloživosti visoko kvalitetnih kolaterala koji se mogu koristiti kao obezbeđenje za pribavljanje dodatne likvidnosti.

Banka je izložena dnevnim zahtevima za povlačenje sredstava od strane komitenata, koji utiču na raspoloživa novčana sredstava

iz tekućih računa, depozita, povlačenja kredita. Kratkoročna neusklađenost odliva i priliva rešava se korišćenjem kratkoročnih instrumenata na međubankarskom tržištu, kao i instrumenata Narodne banke Srbije, dok se problem dugoročne neusklađenosti prevazilazi adekvatnim upravljanjem aktivom i pasivom, uzimajući u obzir i potrebe klijenata.

Usaglašenost i kontrolisana neusaglašenost dospeća i kamatnih stopa aktive i obaveza su fundamentalne za rukovodstvo banke. Nije uobičajeno za banke da se ikada u potpunosti usaglasе plasmani i izvori, obzirom da se poslovne transakcije različitog tipa vrše na neodređen period. Neusaglašena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali u isto vreme povećava i rizik od gubitka.

Dospeće sredstava i obaveza i mogućnost zamene, po prihvatljivim troškovima, kamatonosne obaveze po dospeću, predstavljaju važan faktor u proceni likvidnosti banke i njenoj izloženosti promenama kamatnih stopa i deviznog podbilansa.

Upravljanje rizikom likvidnosti banka ostvaruje kroz redovna praćenja dinamike dospeća depozita i plasmana. Upravljanje likvidnošću u domaćoj valuti se razlikuje od upravljanja likvidnošću u stranim valutama. Rukovodstvo veruje da raznovrsnost depozita po broju i vrsti deponenata, kao i prethodno iskustvo banke, pružaju dobar razlog da se veruje da depoziti predstavljaju dugoročan i stabilan izvor finansiranja banke.

Nivo likvidnosti banke iskazuje se pokazateljem njene likvidnosti, užitim pokazateljem likvidnosti banke i pokazateljem pokrivanja likvidnom aktivom. Pokazatelj likvidnosti banke predstavlja odnos zbiru likvidnih potraživanja prvog i drugog reda, s jedne strane, i zbiru obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane. Uži pokazatelj likvidnosti banke predstavlja odnos likvidnih

potraživanja prvog reda, s jedne strane, i zbiru obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane. Pokazatelj pokrivanja likvidnom aktivom zahteva da banke drže dovoljno visok nivo kvalitetnih rezervi likvidnosti (zaštitni sloj likvidnosti) koji će im omogućiti da pokriju neto odlive u stresu do 30 dana.

Banka je dužna da nivo likvidnosti održava tako da:

1) pokazatelj likvidnosti:

– iznosi najmanje 1,0 – kad je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu,

– ne bude manji od 0,9 duže od tri uzastopna radna dana,

– iznosi najmanje 0,8 kad je obračunat za jedan radni dan;

2) uži pokazatelj likvidnosti:

– iznosi najmanje 0,7 – kad je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu,

– ne bude manji od 0,6 duže od tri uzastopna radna dana,

– iznosi najmanje 0,5 kad je obračunat za jedan radni dan.

3) pokazatelj pokrivanja likvidne aktive:

– iznosi najmanje 100%

Kritično nizak nivo likvidnosti banke predstavlja nivo likvidnosti čiji je pokazatelj, uži pokazatelj i pokazatelj pokrivanja likvidnom aktivom niži od jednog od limita utvrđenog u stavu 1. ove tačke.

Prikaz kretanja pokazatelja likvidnosti je dat u sledećoj tabeli:

Prikaz kretanja pokazatelja likvidnosti

	31.12.2018.		31.12.2017.	
	Širi pokazatelj	Uži pokazatelj	Širi pokazatelj	Uži pokazatelj
Kraj godine	1,74	1,42	1,62	1,40
Maksimalni	1,93	1,66	2,06	1,80
Minimalni	1,35	1,13	1,27	0,97
Prosečni pokazatelj	1,63	1,40	1,58	1,35

Prikaz kretanja pokazatelja pokriva likvidnom aktivom

	31.12.2018.		31.12.2017.	
	Pokazatelj pokriva likvidnom aktivnom		Pokazatelj pokriva likvidnom aktivnom	
Kraj godine	183%		170%	
Maksimalni	212%		224%	
Minimalni	141%		160%	

Pokazatelj dnevne likvidnosti, uži pokazatelj dnevne likvidnosti i pokazatelj pokrivenosti likvidnom aktivom u toku 2018. godine kretali su se u okvirima zakonski propisanih limita.

Upravljanje rezervama likvidnosti

Banka održava dovoljan nivo likvidnih rezervi u obliku gotovine i drugih visoko likvidnih nezaloženih sredstava koji se mogu u relativno kratkom roku unovčiti.

Banka u cilju formiranja rezervi likvidnosti kupuje dužničke hartije od vrednosti visokog kvaliteta, pre svega državne hartije od vrednosti u skladu sa postojećim sistemom limita izloženosti prema državi na nivou NLB Grupe (CRD limiti). Banka samostalno formira rezerve likvidnosti imajući u vidu specifičnosti svojih bilansnih struktura kao i mogućnosti za korišćenje

rezervi likvidnosti za finansiranje preko dostupnih instrumenata Narodne banke Srbije.

Ciljana struktura portfolija hartija od vrednosti, kao i plan za dostizanje ciljane strukture, godišnje se definišu tokom procesa planiranja (izrada godišnjeg budžeta Banke). Pri tome se vodi računa o usvojenim limitima otvorenih kamatno osetljivih pozicija. Plan investiranja u hartije od vrednosti treba da deluje u pravcu obezbeđenja dodatne likvidnosti u slučaju značajnih poremećaja na tržištu.

Minimalni i optimalni iznos rezervi likvidnosti utvrđuje se na osnovu metodologije koja se odnosi na stres testove rizika likvidnosti.

Ukoliko Banka ostvaruje optimalni nivo rezervi likvidnosti, može se zaključiti da ima stabilnu likvidnu poziciju.

U slučaju da Banka ne ostvaruje minimalni nivo rezervi likvidnosti, ona se suočava sa povećanim rizikom likvidnosti, što dovodi do potrebe za aktiviranjem Plana za upravljanje rizikom likvidnosti u izuzetnim okolnostima.

U niže navedenoj tabeli prikazana je struktura likvidnih rezervi banke:

Prikaz strukture likvidnih rezervi

kRSD	31.12.2018.	31.12.2017.
Žiro račun i viškovi likvidnih sredstava	4.609.987	2.254.652
Devizna OR	2.927.565	2.450.352
Gotovina	1.427.307	1.153.495
Plasmani bankama	1.931.383	1.192.804
Portfolio HOV	6.900.942	6.718.239
Ukupno	17.797.184	13.769.542

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke, usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja.

Cilj upravljanja operativnim rizicima jeste da se ograniči obim potencijalnih gubitaka i verovatnoća njihove realizacije na nivo prihvatljiv za Banku sa aspekta finansijske štete i uticaja na ugled Banke.

Poreski i zakonski rizici se tretiraju u okviru operativnog rizika i predstavljaju rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled kazni i sankcija nadležnog regulatornog tela ili proisteklih iz sudskih sporova po osnovu neispunjavanja ugovornih i zakonskih obaveza. Takođe, pravni rizik proizilazi i iz nepoštovanja dobre bankarske prakse i etičkih normi u poslovanju Banke.

Banka ima uspostavljen sistem upravljanja operativnim rizicima, sa jasno definisanim ovlašćenjima i odgovornostima definisanim Politikom upravljanja operativnim rizikom. Vlasnici operativnih rizika su organizacioni

delovi u kojima nastaju operativni rizici i oni indentifikuju i upravljaju tim rizicima. Potrebno je redovno praćenje postojećih i prepoznavanje i prijavljivanje potencijalnih operativnih rizika, kao i aktivno upravljanje njima, putem utvrđenih mera za njihovo savlađivanje. Praćenje potencijalnih i realizovanih štetnih događaja se vrši centralizovano u okviru Sektor za upravljanje rizicima.

Uspostavljen je sistem praćenja događaja po osnovu operativnih rizika, kao i identifikacije i ocene operativnih rizika u cilju kvalitetnog upravljanja operativnim rizicima. Posebna pažnja se posvećuje aktuelnim štetnim događajima, kao i izveštavanju o potencijalnim događajima po osnovu operativnih rizika, u cilju, ne samo njihovog evidentiranja već i donošenja dodatnih mera kako bi se sprečila njihova realizacija u budućnosti i poboljšale interne kontrole.

Nakon sprovođenja dodatnih mera, nastavlja se sa strategijom aktivnog upravljanja operativnim rizikom, kroz uvođenje ključnih indikatora rizika (KIR) sa ciljem uspostavljanja znakova ranog upozorenja (EWS) da bi se efikasnije upravljalo operativnim rizicima. Na osnovu identifikacije i ocene operativnih rizika, Sektor za upravljanje rizicima jednom godišnje priprema Izveštaj o profilu

operativnih rizika Banke. Operativnim rizicima visokog prioriteta se aktivno upravlja, uspostavljanjem dodatnih mera za njihovo savlađivanje. Istovremeno, poseban akcenat se stavlja na trenutno aktuelne rizike.

Definisana je gornja granica tolerancije prema operativnim rizicima i ukoliko dođe do njenog prekoračenja potrebno je implementirati dodatne kontrolne mere. U slučaju da dođe do prekoračenja kritične granice tolerancije, potrebno je doneti odluku o eventualnom povećanju internog kapitala za operativni rizik.

Nulta tolerancija je definisana na: Interne prevare, davanje informacija neovlašćenim licima, pranje novca i finansiranje terorizma, zloupotrebe na tržištu finansijskih instrumenata ostale štetne događaje koji su rezultat grubog kršenja i nepoštovanja kreditnih procedura npr slično postupanje zaposlenih u kreditnom procesu.

Komisija za operativne rizike je organ upravljanja operativnim rizicima na kojoj se razmatraju prijavljeni događaji po osnovu operativnih rizika (potencijalni i realizovani) kao i identifikovani rizici po procesima u Banci. Rizicima sa najvišim prioriteto se aktivno upravlja, donošenjem dodatnih mera u cilju smanjenja.

Upravljanje kapitalom

Proces upravljanja kapitalom jedan je od najvažnijih procesa u savremenim bankama. U poslednjih deset godina bankarski sektor se suočava sa intenzivnim razvojem regulative u ovoj oblasti što je rezultiralo povećanjem složenosti procesa upravljanja kapitalom i dovelo do velikih neizvesnosti u proceni budućih potreba za kapitalom. Dodatno, iznos kapitala potrebnog za pokriće istog nivoa preuzetog rizika je znatno povećan i dodatno će se uvećavati u narednim godinama.

Adekvatnost kapitala je jedan od instrumenata nadzora kojima regulator ograničava rizičnost poslovanja banaka i time štiti interese deponenata. Banka uvek mora da raspolaže dovoljnim obimom kapitala imajući u vidu obim i rizičnost svog poslovanja. U tom smislu, ključni ciljevi upravljanja kapitalom su:

- Obezbeđenje i održavanje dovoljnog nivoa kapitala (odgovarajućeg kvaliteta):
- Da pokrije sve regulatorne zahteve,
- Da pokrije sve rizike preuzete u poslovanju banke,
- Da omogući sprovođenje strateških ciljeva banke,
- Postizanje optimalne stope prinosa.

Upravljanje kapitalom u NLB Banci definisano je kroz Strategiju upravljanja kapitalom NLB Banke ad Beograd i Politiku

upravljanja kapitalom NLB Banke ad Beograd.

Adekvatnost kapitala, kao i korišćenje kapitala banke se prati mesečno od strane rukovodstva banke.

Banka je dužna da obezbedi da visina njenog kapitala nikada ne bude manja od dinarske protivvrednosti iznosa od 10 miliona EUR. Pored toga, Banka treba da raspolaže dovoljnim kapitalom da pokrije sledeće elemente adekvatnosti kapitala:

- Zahteve stuba 1 (zahtevi za kapitalom propisani Odlukom o adekvatnosti kapitala):
- Da pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala ne bude niži od 4,5%,
- Da pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala ne bude niži od 6%,
- Da pokazatelj adekvatnosti kapitala ne bude niži od 8%.
- Zahteve stuba 2, u skladu sa članom 23. Zakona o bankama i tačkom 5 Odluke o adekvatnosti kapitala banke - dodatni regulatorni zahtevi za kapitalom (veći od dva iznosa koji proizlaze iz SREP ili ICAAP procesa)

Banka mora u svakom trenutku ispunjavati regulatorne zahteve u pogledu kapitalne adekvatnosti.

Banka mora ispuniti ukupni kapitalni zahtev koji se sastoji od:

- USZK – ukupni supervizorski zahtev za kapitalom koji se sastoji od zahteva iz Stuba 1 (minimum kapitalne adekvatnosti propisan Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka) i od dodatnih zahteva iz Stuba 2 (SREP process).

- SZK – sveobuhvatni zahtev za kapitalom koji predstavlja ukupni supervizorski zahtev za kapitalom uvećan za kombinovani zaštitni sloj kapitala.

Kombinovani zaštitni sloj kapitala može se sastojati samo iz elemenata osnovnog akcijskog kapitala i čine ga:

- Zaštitni sloj za očuvanje kapitala u iznosu od 2,5% rizične aktive Banke, u skladu sa tačkom 424. Odluke o adekvatnosti kapitala banke.

- Kontraciklični zaštitni sloj kapitala koji utvrđuje NBS svakog tromesečja i može da se kreće u rasponu od 0 – 2,5% rizične aktive u skladu sa tačkom 437. Odluke o adekvatnosti kapitala banke. Svakog kvartala Odlukom o stopi kontracikličnog zaštitnog sloja NBS propisuje važeći iznos. Vrednost kontracikličnog zaštitnog sloja na dan 31.12.2018. godine iznosi 0%.

- Zaštitni sloj kapitala za strukturni sistemski rizik predstavlja iznos 3% deviznih i devizno indeksiranih plasmana Banke privredi i stanovništvu u Republici Srbiji. Ne izračunava se u slučaju da ukupni bančini devizni i devizno indeksirani plasmani čine manje od 10% svih plasmana privredi i stanovništvu Banke. Visina zaštitnog sloja kapitala propisana je Odlukom o stopi i načinu održavanja zaštitnog sloja kapitala za strukturni sistemski rizik. Izraženo kroz rizičnu aktivu, zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik na dan 31.12.2018. godine iznosi 1,7% rizične aktive.

- Zaštitni sloj za sistemski značajne banke se kreće u rasponu od 0 – 2% rizične aktive. NBS jednom godišnje putem Odluke o utvrđivanju liste sistemski značajnih banaka

u Republici Srbiji i stopa zaštitnog sloja kapitala za te banke utvrđuje sistemski značajne banke i stope zaštitnog sloja kapitala koji su u obavezi da održavaju.

Banka ne spada u grupu sistemski značajnih banaka i nema obavezu izdvajanja ovog kapitalnog zahteva.

Kapital NLB Banke ad Beograd se u celini sastoji od elemenata osnovnog akcijskog kapitala, i čine ga uplaćeni akcijski kapital po osnovu izdatih običnih akcija, emisiona premija, neraspoređena dobit iz ranijih godina, revalorizacije rezerve i ostali nerealizovani dobiti/gubici.

Odbitne stavke osnovnog akcijskog kapitala su nematerijalna ulaganja umanjena za povezane odložene poreske obaveze i iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke koji se odbija od osnovnog akcijskog kapitala.

U skladu sa zakonskom regulativom, NLB Banka ad Beograd izračunava kapitalne zahteve za sledeće rizike:

- Kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane, rizik smanjenja vrednosti kupljenih, potraživanja I rizik izmirenja/ispоруke – primenom standardizovanog pristupa,
- Tržišni rizik,
- Operativni rizik – primenom pristupa osnovnog indikatora,
- Rizik prilagođavanja kreditne izloženosti,
- Rizik prekoračenja limita izloženosti iz knjige trgovanja.

NLB Banka ad Beograd je krajem 2018. godine iskazala pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou od 16,67%. Tokom

godine kapitalna adekvatnost je smanjena za 3,46 p.p.

Značajna kreditna aktivnost u izveštajnom periodu rezultirala je rastom rizične aktive po osnovu kreditnog rizika od RSD 8.120 miliona. Rizična aktiva po osnovu operativnih rizika je uvećana u odnosu na prošlu godinu za RSD 1.098 miliona. Na kraju 2018. godine, Banka nije iskazala kapitalni zahtev za devizni rizik s obzirom da je otvorena devizna pozicija bila manja od 2% kapitala.

U izveštajnom periodu, regulatorni kapital banke je povećan za RSD 520 miliona na šta je najveći uticaj imala raspodela dobiti ostvarene u 2017. godini u okviru osnovnog kapitala. Takođe, potrebna rezerva za procenjene gubitke kao odbitna stavka je smanjena za RSD 59 miliona.

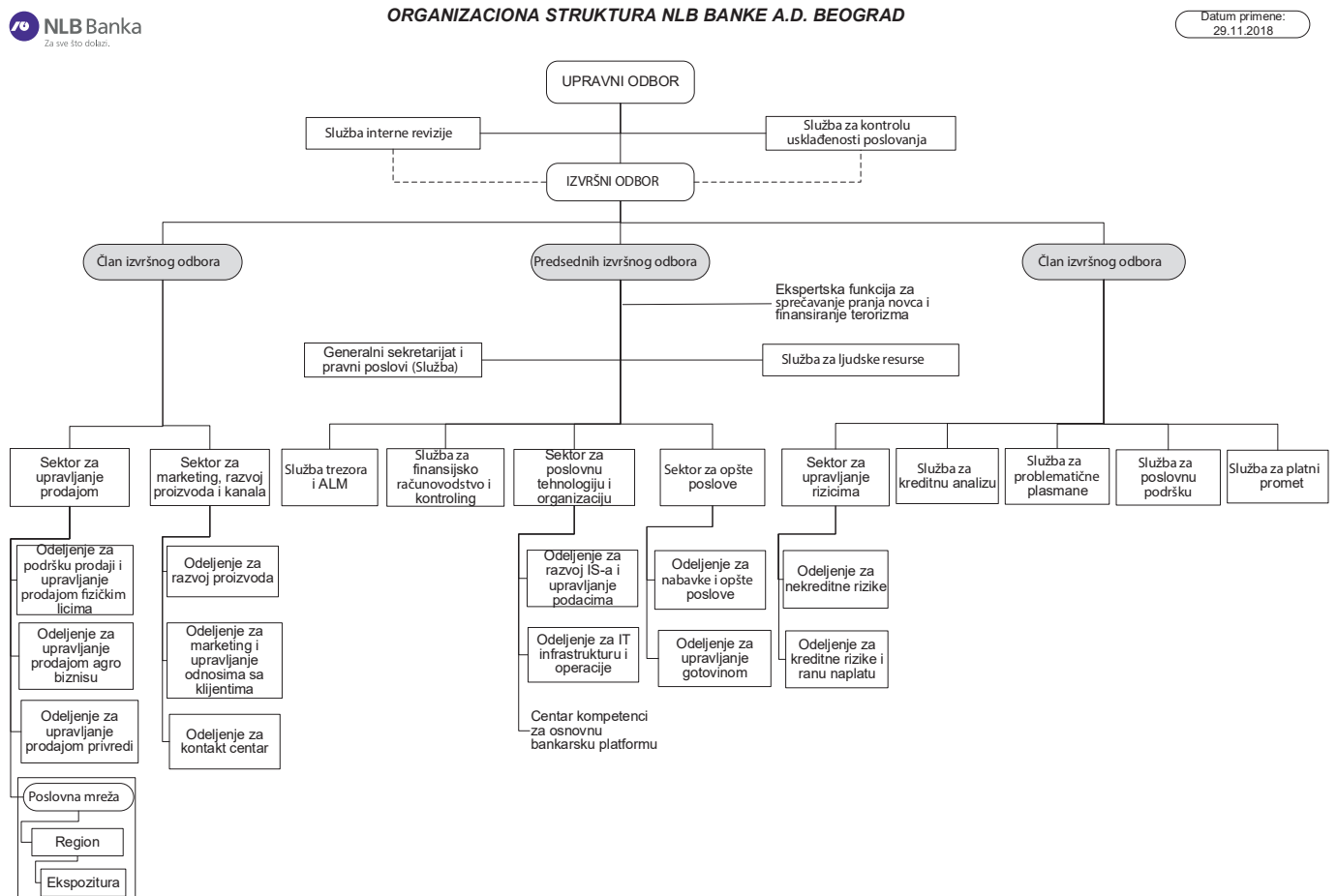
Događaji nakon dana bilansa

Dana 1.1.2019. godine Banka je počela sa primenom MSFI 16.

Osim gore pomenutog, nisu postojali značajni događaji nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje Banke za 2018. godinu.

Organizaciona struktura banke

Organizaciona šema banke na dan 31.12.2017. prikazana je sledećim dijagramom:

Ljudski resursi

Kako bismo odgovorili na zahteve tržišta, potrebno je da se konstantno menjamo i prilagođavamo, a razvoj znanja i veština zaposlenih prioritet je NLB Banke Beograd, kako bi zaposlenima omogućila da odgovore na promene. Prethodna godina bila je posvećena upravo razvojnim promenama i aktivnostima koje jačaju kapacitete banke u strukturnim i kadrovskim aspektima.

NLB Banka Beograd primenjuje individualni pristup ne samo u odnosima sa svojim klijentima već i sa svojim zaposlenima, što joj omogućava da identifikuje stvarne razvojne potrebe svakog zaposlenog.

Praćenje učinka kroz sistem procene omogućava svakom menadžeru da definiše jasne ciljeve i postavi smernice koje su u skladu sa poslovnom strategijom banke. NLB banka je godinu završila sa 458 zaposlenih, od kojih 60% ima visoku

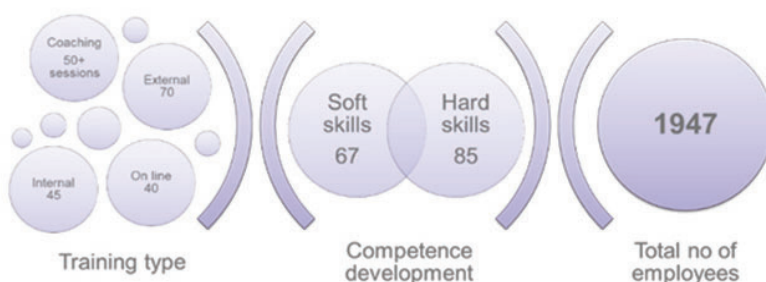
stručnu spremu. Razumejući prirodni proces učenja, NLB Banka Beograd insistira na efikasnijem korišćenju fleksibilnih kanala obuke, kao što su obuka na radnom mestu i e-learning. Obrazovanje, obuka i napredovanje zaposlenih predstavljaju ključnu podršku planiranom razvoju svakog pojedinca.

Svojim individualnim pristupom, ostvarujemo skrivene potencijale svakog zaposlenog, naglašavamo njegove jake strane i koristimo njihov potencijal kako bismo se suočili sa poslovnim izazovima. Naš fokus je bio na razvoju obe strane kompetencija, socijalnih i tvrdih veština, razvijениh internim ili eksternim tipom obuke.

Tokom 2018. Godine, kombinovali smo sve moguće načine učenja, uključujući i više od 50 koučing časova za izvršne izvršne menadžere.

U NLB Banci je tokom 2018. godine intenzivno razvijan i program talenata, u okviru programa NLB Grupe, a u koji su zaposleni uključeni kroz identifikaciju i u skladu sa njihovim karijernim orijentacijama.

Banka nastoji da bude zdrava banka i banka pogodna za porodicu, I u tom smislu pokreće različite inicijative koje će zaposlenima omogućiti fleksibilniji život u banci. Cenimo i poštujemo svakog našeg zaposlenog i prepoznajemo njihov doprinos godišnjim programom priznanja u različitim poslovnim segmentima.

Ogranci banke

Lista ekspozitura regionalnih centara nlb banke 31.12.2018.

Redni broj	Organizacioni oblik	Naziv organizacionog oblika	Mesto	Adresa
1.	REGIONALNI CENTAR BEOGRAD			
1.1.	Ekspozitura	Novi Beograd	Beograd	Bulevar Mihaila Pupina 165v
1.2.	Ekspozitura	Braničevska	Beograd	Braničevska 1
1.3.	Ekspozitura	Pančevo	Pančevo	Karađorđeva 2-4
1.4.	Ekspozitura	Čukarica	Beograd	Požeška 152
1.5.	Ekspozitura	Bulevar	Beograd	Bulevar Kralja Aleksandra 130
1.6.	Ekspozitura	Vidikovac	Beograd	Ratka Mitrovića 164
1.7.	Ekspozitura	Voždovac	Beograd	Vojvode Stepe 224
1.8.	Ekspozitura	Smederevo	Smederevo	Karađorđeva 14
1.9.	Ekspozitura	Inđija	Inđija	Blok 44 Lamela A
2.	REGIONALNI CENTAR NOVI SAD			
2.1.	Ekspozitura	Centar	Novi Sad	Trg mladenaca 1-3
2.2.	Ekspozitura	Merkator	Novi Sad	Bulevar oslobođenja 102 TC Merkator
2.3.	Ekspozitura	Vrbas	Vrbas	Palih boraca 11
2.4.	Ekspozitura	Zrenjanin	Zrenjanin	Kralja Aleksandra Karađorđevića 33-35
2.5.	Ekspozitura	Subotica	Subotica	Park Rajhl Ferenc 3
2.6.	Ekspozitura	Sombor	Sombor	Vojvođanska 3
2.7.	Ekspozitura	Kikinda	Kikinda	Trg srpskih dobrovoljaca 2
2.8.	Ekspozitura	Odžaci	Odžaci	Somborska 27
2.9.	Ekspozitura	Bačka Palanka	Bačka Palanka	Kralja Petra I 13a
2.10.	Ekspozitura	Sremska Mitrovica	Sremska Mitrovica	Trg Svetog Dimitrija 3
2.11.	Ekspozitura	Ruma	Ruma	Orlovićeva 4
3.	REGIONALNI CENTAR KRAGUJEVAC			
3.1.	Ekspozitura	Kragujevac	Kragujevac	Kralja Aleksandra I Karađorđevića 41a
3.2.	Ekspozitura	Niš	Niš	Cara Dušana 33a
3.3.	Ekspozitura	Jagodina	Jagodina	Kneginje Milice 2
3.4.	Ekspozitura	Kraljevo	Kraljevo	Trg Jovana Sarića 8
3.5.	Ekspozitura	Kruševac	Kruševac	Vece Korčagina 24
3.6.	Ekspozitura	Čačak	Čačak	Župana Stracimira 37
3.7.	Ekspozitura	Užice	Užice	Dimitrija Tucovića 93
3.8.	Ekspozitura	Šabac	Šabac	Karađorđeva 14

Godišnji
izveštaj
2018

NLB Banka
Beograd

